

דברי הכנסת

הישיבה החמישים-ואחת של הכנסת הארבע-עשרה
יום שני, ו' בטבת התשנ"ז (16 בדצמבר 1996)

ירושלים, הכנסת, שעה 16:01

תוכן העניינים

הודעת יושב-ראש הכנסת

דברי ברכה של יושב-ראש הכנסת ליושב-ראש הפרלמנט של בולגריה

מסמכים שהונחו על שולחן הכנסת

הצעה לסדר

שאלות בעל-פה

פעילות ערוץ-7

שאלות ותשובות

אבישי רביב

הצעות סיעות העבודה ומרצ-חד"ש-בל"ד להביע אי-אמון לראש הממשלה בשל: 1. הרחבת ההתנחלויות העשויות לשבש ולעכב את תהליך השלום; הכרזות ראש הממשלה על חידוש ההתנחלויות ופעילות הממשלה להקמת

התנחלויות חדשות ברמת-הגולן ובגדה

חילופי גברי בוועדות הכנסת

הודעת יושב-ראש ועדת הכנסת

ערעורה של הממשלה על הודעת ועדת העבודה והרווחה על רצונה להחיל דין רציפות על הצעת חוק שכר מינימום (תיקון מס' 2), התשנ"ו-1996

הודעת ועדת הכלכלה על רצונה להחיל דין רציפות על הצעות חוק

הודעת יושב-ראש הכנסת

היו"ר ד' תיכון:

חברי הכנסת, היום יום שני, ו' בטבת התשנ"ז, 16 בדצמבר 1996. ישיבת הכנסת פתוחה.

בהמשך למנהג שקיים אני קורא את מכתבי הממשלה: "ראש הממשלה ביקשני להודיעך, כי קבע על-פי סעיף 36(א) לחוק-יסוד: הממשלה, כי השר אליהו סויסה ימלא את מקום שר העבודה והרווחה בעת היעדרו מן הארץ מיום ה' בטבת התשנ"ז, 15 בדצמבר 1996, עד יום י' בטבת התשנ"ז, 20 בדצמבר 1996. בכבוד רב, מזכיר הממשלה".

דברי ברכה של יושב-ראש הכנסת ליושב-ראש הפרלמנט של בולגריה

היו"ר ד' תיכון:

רבותי חברי הכנסת, הרשו לי לברך את המשלחת של הפרלמנט הבולגרי בראשות היושב-ראש פרופסור סנדוב. משתתפים במשלחת הגברת סנדובה, מר זלזלצ'ב, מר סוקולוב, מר שפטוב, מר סדוק, מר רוסב ומר קרוסלב. כמו כן מר ניקולוב ומר קב מן הפרלמנט הבולגרי.

זהו ביקור גומלין של יושב-ראש הפרלמנט, שמחזיר לנו ביקור בעקבות ביקורו של יושב-ראש הכנסת לשעבר חבר הכנסת שבח וייס.

אל יושב-ראש הפרלמנט נלווים חברי פרלמנט, שמייצגים כמעט את כל הקשת הפוליטית של בולגריה.

לישראל יחסים טובים עם בולגריה, ואני מקווה שבעקבות הביקור היחסים ישופרו פי כמה וכמה.

אני רוצה להודות גם לחבר הכנסת עמנואל זיסמן, שעמד בראש משלחת של הכנסת הקודמת, כשכיהן, והוא עדיין מכהן, כיושב-ראש האגודה הפרלמנטרית בולגריה-ישראל.

מסמכים שהונחו על שולחן הכנסת

היו"ר ד' תיכון:

רבותי חברי הכנסת, אנחנו ניגשים לסדר-היום. הודעה למזכיר הכנסת. בבקשה.

מזכיר הכנסת ש' יעקבסון:

אדוני יושב-ראש הכנסת, הנני מתכבד להודיע כי הונחו היום על שולחן הכנסת –

לדיון מוקדם: הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון – תקופת אכשרה לשוהים בחוץ-לארץ), התשנ"ז-1996, מאת חברי הכנסת א' פינס-פז ור' אלול; הצעת חוק היטלי סחר (תיקון מס' 2), התשנ"ז-1996, מאת חבר הכנסת אברהם יחזקאל; הצעת חוק לתיקון פקודת הנזיקין (ביטול ההגנה המיוחדת על תקיפת קטין), התשנ"ז-1996, מאת חברת הכנסת ע' מאור וקבוצת חברי הכנסת; הצעת חוק הנוער (טיפול והשגחה) (תיקון – הסמכת בית-המשפט לנוער למנות אפוטרופוס לדיון), התשנ"ז-1996, מאת חבר הכנסת ח' דיין וקבוצת חברי הכנסת; הצעת חוק מקרקעי ישראל (תיקון – הגדלת המכסה למכירת מקרקעין), התשנ"ז-1996, מאת חבר הכנסת אברהם פורז; הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון – תושב השוהה בחוץ-לארץ או תושב שהוא גם אזרח חוץ), התשנ"ז-1996, מאת חבר הכנסת אבנר חי שאקי; הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון – השלמת מימון עלות הסל), התשנ"ז-1996, מאת חבר הכנסת אבנר חי שאקי; הצעת חוק שירות לאומי (תיקון – קביעת מועד להפעלה החוק), התשנ"ז-1996, מאת חבר הכנסת אברהם פורז; הצעת חוק לימוד חובה (תיקון – החזר תשלומים להורי התלמידים), התשנ"ז-1996, מאת חברת הכנסת דליה איציק; הצעת חוק הגנת השכר (תיקון – חובת המעביד למסור תלוש משכורת לעובד), התשנ"ז-1996, מאת חבר הכנסת אופיר פינס-פז; הצעת חוק משפחות ברוכות ילדים, התשנ"ז-1996, מאת חבר הכנסת צבי הנדל; הצעת חוק הרשויות המקומיות (הסמכה), התשנ"ז-1996, מאת חברת הכנסת דליה איציק; הצעת חוק להבטחת האינטגרציה בחינוך, התשנ"ז-1996, מאת חברת הכנסת דליה איציק; הצעת חוק חינוך מיוחד (תיקון – שבוע הלימודים), התשנ"ז-1996, מאת חברת הכנסת דליה איציק; הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון – ביטוח משלים), התשנ"ז-1996, מאת חברת הכנסת נעמי בלומנטל; הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון – גביית דמי ביטוח בריאות), התשנ"ז-1996, מאת חברת הכנסת נעמי בלומנטל; הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון – מועד עדכון חלוקת הסכום בין הקופות), התשנ"ז-1996, מאת חברת הכנסת נעמי בלומנטל; הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון – תקציב הפיתוח), התשנ"ז-1996, מאת חברי הכנסת י' כץ, ר' אלול, נ' בלומנטל וא' פינס-פז; הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון – שליטה בתאגיד), התשנ"ז-1996, מאת חברי הכנסת נ' בלומנטל, ר' אלול וע' מאור; הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון – ביטול שירותים רפואיים לנפגעי סמים ואלכוהול), התשנ"ז-1996, מאת חברי הכנסת י' כץ ונ' בלומנטל; הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון – עלות הסל), התשנ"ז-1996, מאת חברת הכנסת נעמי בלומנטל; הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון – ייעוד המימון), התשנ"ז-1996, מאת חברי הכנסת נ' בלומנטל ור' אלול; הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון – שינויים בשירותי הבריאות), התשנ"ז-1996, מאת חברת הכנסת נעמי בלומנטל; הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון – שינויים – שירותי הבריאות), התשנ"ז-1996, מאת חברי הכנסת י' כץ ונ' בלומנטל; הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון – מתן שירותי בריאות על בסיס ארצי ואזורי), התשנ"ז-1996, מאת חברת הכנסת נעמי בלומנטל; הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון – מועד עדכון חלוקת הסכום בין הקופות), התשנ"ז-1996, מאת חברת הכנסת נעמי בלומנטל; הצעת חוק עובדים זרים (העסקה שלא כדיון) (תיקון – הבטחת זכויות), התשנ"ז-1996, מאת חבר הכנסת עמיר פרץ; הצעת חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (תיקון – הקלות בדמי ביטוח לנהג זהיר ולרכב מושבת), התשנ"ז-1996, מאת חבר הכנסת משה גפני; הצעת חוק מס הבולים על מסמכים (ביטול), התשנ"ז-1996, מאת חבר הכנסת שמריהו בן-צור; הצעת חוק המועצה להשכלה גבוהה (תיקון – שכר לימוד במכללות אקדמיות), התשנ"ז-1996, מאת חבר הכנסת אברהם פורז וקבוצת חברי הכנסת; הצעת

חוק המועצה להשכלה גבוהה (תיקון – פטור מלא משכר לימוד), התשנ"ז–1996, מאת חבר הכנסת רן כהן; הצעת חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב] (תיקון – תגמול מיוחד לחיילי מילואים קרביים), התשנ"ז–1996, מאת חבר הכנסת חיים רמון. תודה רבה.

היו"ר ד' תיכון:

תודה.

הצעה לסדר

היו"ר ד' תיכון:

אדוני מבקש לומר משהו? בבקשה.

רענן כהן (העבודה):

אדוני היושב-ראש, אני מודה לך מאוד.

על סדר-היום מופיע: המשא-ומתן לשלום עם סוריה – הצעת 40 חברי הכנסת. אני מבקש לדחות את הדיון הזה בהתאם לסיכום ובהתאם לרוח הדברים שהיו בינינו.

היו"ר ד' תיכון:

אני רוצה להעיר, רבותי: לעתים, כשמדובר בתקנון, אני גמיש ויכול להפעיל את מה שנקרא שיקול הדעת. כאן מופעלת לראשונה טכניקה חדשה, שמתבססת על חוק-יסוד: הממשלה, כמדומני סעיף 52(ב), ואני מדבר על-פי הזיכרון.

רענן כהן (העבודה):

הזיכרון שלך נכון.

היו"ר ד' תיכון:

כשמדובר בחוק, אנחנו הופכים להיות פחות גמישים. כשיש הסכמה בין שני חלקי הבית, אני כמובן נוטה לקבל, אבל אני לא מבקש להפוך את העניין לתקדים, ואני מבקש שתבינו שמדובר כאן בחוק. מי שחושב שהסעיף הזה מקשה עליו, ייטיב לעשות אם יפעל לשינוי אותו סעיף. כאמור, מדובר כאן בטכניקה חדשה, שעל-פיה מוזמן ראש הממשלה, באמצעות חתימת 40 חברי כנסת, והוא צריך להתייצב בפני המליאה בתוך חודש ימים; אני חוזר: בתוך חודש ימים. כאן אנחנו מצויים על גבול חודש הימים, כך שמתעוררת השאלה מתי יוזמן ראש הממשלה פעם נוספת.

אני מוכן לתת רשות דיבור לשני חברי כנסת, רבותי, לחבר הכנסת מירום ולחבר הכנסת גולדשמידט.

משה שחל (העבודה):

היו"ר ד' תיכון:

סעיף 52(ב), לפי מיטב זיכרוני.

חגי מירום (העבודה):

אדוני היושב-ראש, חברי חברי הכנסת, ראשית מדובר באמת בהליך חדש שלא ידענו כמותו. סעיף 52(ב) הוא סעיף שנכלל בחוק-יסוד: הממשלה החדש, והוא קובע, שב-40 חתימות של חברי הכנסת ניתן לקיים דיון, ואם החליטה עליו הכנסת – ואנחנו כבר קיימנו את הדיון המוקדם, יתקיים הדיון.

אדוני היושב-ראש, אינני בטוח שהפרשנות שהפעלת כאן לגבי פרק הזמן של חודש מעת שהכנסת החליטה היא פרשנות נכונה, אבל אני מודה לך על הנכונות שלך, כיוון שמדובר בפעם הראשונה לדחות את העניין. אני חשבתי וגם חברי, שאחרי הצעת אי-אמון ובשעת ערב מאוחרת – זה הופך את הדיון הזה למשהו אחר ממה שרוח החוק התכוונה לו: דיון רציני עם ראש הממשלה, בהשתתפותו, ועם חברי הכנסת.

אני גם רוצה להגיד כאן, אדוני היושב-ראש, שוועדת הכנסת החליטה היום להיכבד ולהיכנס לשאלה הזאת ולנסות להתאים גם את התקנון לעניין הזה, על מנת שתופעל מערכת מוסכמת, וכך נעשה בהמשך. יכול להיות שזה אפילו יביא לצורך באיזה שינוי חקיקה.

מכל מקום, אני מודה לך על שזה לא עולה היום, ואני רוצה לבקש שנגיע בהסכמה למועד שיכבד את הדיון, יכבד את הכנסת ויכבד את רוח החוק שרצה בקיומו של מכשיר כזה.

היו"ר ד' תיכון:

חבר הכנסת אלי גולדשמידט, בבקשה. אחריו – חבר הכנסת שבח וייס, שיהיה האחרון.

אלי גולדשמידט (העבודה):

אדוני היושב-ראש, אני רוצה להסב את תשומת לבך לכך שאנחנו עומדים לפתוח בדיון בהצעת אי-אמון, ובפתיחת הדיון הזה, למעט אתה, וכרגע אני רואה גם את חבר הכנסת אברהם הירשזון, אין שום חבר כנסת של הליכוד במליאה.

שרת התקשורת ל' לבנת:

יש כאן ארבעה שרים.

היו"ר ד' תיכון:

רבותי, זו הצעה לסדר הדיון. בינתיים הוא מבין שיש יותר.

אלי גולדשמידט (העבודה):

דבר שני, אני רוצה להביע את מחאתי על כך שראש הממשלה נעדר באופן עקבי מדיון בהצעות אי-אמון בכנסת.

שרת התקשורת ל' לבנת:

הדיון עוד לא התחיל, אולי הוא בדרך לכאן.

אלי גולדשמידט (העבודה):

אם ראש הממשלה יופיע פה – אני חוזר בי מדברי. כרגע, על כל פנים, עשר דקות לאחר תחילת הדיון, ראש הממשלה עדיין לא כאן. אם הוא יהיה, אני חוזר בי מדברי. אבל יש פה איזו קביעות בזלזול בכנסת ובאופוזיציה. תודה.

היו"ר ד' תיכון:

תרשה לי להשיב לך, עד שחבר הכנסת וייס יגיע למיקרופון: התחלנו בברכות ונמשיך בשאלתא בעל-פה, על-פי סדר-היום, אם כי אני מוכרח לומר שאני לא מבין למה אנחנו לא מתחילים ישר בהצעת האי-אמון, אבל זה מה שכתוב לי בסדר-היום. חבר הכנסת שבח וייס, לסדר.

שבח וייס (העבודה):

אדוני היושב-ראש, בהמשך לדבריו של חבר הכנסת חגי מירום – המצב הטבעי, שבמשך שנים רבות אפיין את החיים הפרלמנטריים שלנו, הוא שראש הממשלה מרבה להופיע בכנסת, גם בהצעות אי-אמון, גם בהודעות מדיניות ובכלל. המשבר ביחסים התרחש לפני כך וכך שנים, ובעקבותיו הכנסת אפילו נזקקה לחקיקת חוק שיחייב את ראש הממשלה להופיע בפתיחת מושב. זהו המצב הטבעי. מכיוון שהמצב הטבעי לא מתקיים, לדאבוננו – היו תקופות שבהן הוא התקיים אך היום הוא לא מתקיים, וזה לא טוב – מצא חבר הכנסת חגי מירום, שהוא מחוקק ממדרגה ראשונה, סעיף בחוק-יסוד: הממשלה, שמחייב את ראש הממשלה לבוא. אני חושב שחבר הכנסת חגי מירום לא היה נזקק לסעיף הזה אם הדברים היו הולכים באופן טבעי.

אני רוצה גם להודות לך על כך שנעתרת לשינוי, כי אנחנו חשבנו, שאם זה יהיה היום, זה לא יהיה טוב, כי אנחנו רוצים שזה יהפוך למאורע מיוחד במינו, שיתן לאופוזיציה יכולת ביטוי חשובה ולראש הממשלה, כמובן, הזדמנות להופיע ולהשיב. בוועדת הכנסת הוחלט שתהיה משלחת שתבוא אתך בדברים כדי לגבש את המסגרת.

המצב הטבעי, ורצוי שתפעיל כאן את השפעתך, הוא שראש הממשלה מופיע בכנסת. הוא חייב לה דין-וחשבון, ואני לא חושב שצריך להיות איזה חשש מהופעה בכנסת. זוהי חובה אלמנטרית של כל שלטון, בשל המצב החוקתי שלנו. עד אז, צריך להשתמש בכלי החשוב שחגי מירום זיהה בחוק.

היו"ר ד' תיכון:

תודה, רבותי, לא ניכנס לוויכוח ארוך.

שאלות בעל-פה

היו"ר ד' תיכון:

שאלתא בעל-פה של חבר הכנסת רן כהן בעניין ערוץ-7, בבקשה.

שרת התקשורת ל' לבנת:

יש הצעת אי-אמון.

היו"ר ד' תיכון:

אני יודע, גברתי, אבל מעירים לי שאני לא כל כך בקיא בנוהל; אולי בקיא בתקנון, אבל לא כל כך בנוהל. נכון שהצעת האי-אמון קודמת לכל דבר, חבר הכנסת רמון, אבל מעיר לי המזכיר, שכל יושבי-הראש לפני נהגו לעתים לפני משורת הדין.

רן כהן (מרצ):

אדוני היושב-ראש, אני מוכן לדחות את זה – לאחר האי-אמון.

היו"ר ד' תיכון:

אבל השרה לא תהיה פה. את השרה הזמינו לכאן. רבותי, בינתיים נתגבר על המכשלה הזאת. שאל את השאלה.

פעילות ערוץ-7

רן כהן (מרצ):

אדוני היושב-ראש, גברתי השרה, הנדון הוא פעילות ערוץ-7.

בעקבות הפרסומים ב"מעריב" על קיומם של משדרים של רשת הרדיו הפיראטית ערוץ-7 ברחבי הארץ – ארבעה משדרים – אבקש לשאול:

1. מתי הוקמו המשדרים?

2. האם ההחלטה על הקמת המשדרים נעשתה בידיעתך ובהוראותיך, בידיעה שהרדיו משדר בצורה פיראטית, ומשדרך ממשיך, למרות הכול, לחפות עד היום על השידורים הפיראטיים הללו?

שרת התקשורת ל' לבנת:

אדוני היושב-ראש, חבר הכנסת רן כהן לא קורא מתוך הטקסט שאושר. הוא קורא נוסח שונה.

רן כהן (מרצ):

אני מודה באשמה, הוספתי שמדובר בארבעה מקלטים, זה לא היה כתוב.

שרת התקשורת ל' לבנת:

לא, גם בשאלה השנייה.

יש פרוצדורה בכנסת.

היו"ר ד' תיכון:

חבר הכנסת רן כהן, על-פי התקנון, נא לקרוא את השאילתא כפי שפורסמה והונחה על שולחן חברי הכנסת.

רן כהן (מרצ):

אדוני היושב-ראש, תאמין לי שאני קורא – סליחה, סליחה, אני מודה לחבר הכנסת זאבי, עכשיו הביאו לי את הנוסח שהונח על שולחן הכנסת ואקרא אותו:

1. מתי הוקמו המשדרים?

2. האם ההחלטה על הקמת המשדרים נעשתה בידיעתך ובהוראותייך, בידיעה שהרדיו משדר בצורה פיראטית?

3. האם נשקל לבטל שידורי ערוץ-7 או להורות על פירוק המשדרים בעקבות כל אלה?

היו"ר ד' תיכון:

תודה. גברתי שרת התקשורת, בבקשה.

שרת התקשורת ל' לבנת:

אדוני היושב-ראש, התשובה על השאלה הראשונה: ככל הידוע לי, ערוץ-7 משדר במתכונת זהה זה שמונה שנים. לא ידוע לי מתי הוקמו משדרים שעליהם מדובר, אם בכלל.

התשובה על השאלה השנייה: שלילי.

התשובה על השאלה השלישית: הוריתי ליחידה לפיקוח על תדרים במשרדי לבדוק את הממצאים כפי שעלו בכתבה בעיתון. בכל מקרה, אין בכוונתי לשנות את הסטטוס-קוו המתקיים בנוגע לערוץ-7 מיום תחילת שידוריו ולסטות ממדיניות שעוצבה על-ידי הממשלות האחרונות, שלפיה נהגו ארבעה שרים לפחות, שכינה כשרי תקשורת לפני, ובהם שניים ממרצ, הן לגבי ערוץ-7 והן לגבי "קול השלום" לפניו.

היו"ר ד' תיכון:

תודה. שאלה נוספת לחבר הכנסת רן כהן, ואחריו – חבר הכנסת רחבעם זאבי וחבר הכנסת אפי אושעיה.

רן כהן (מרצ):

גברתי השרה, להווי ידוע לך, המחויבות שלך היא לא כלפי העבר. המחויבות שלך היא קודם כול כלפי החוק, ובמקום שבו משדרים באופן בלתי חוקי, חובתך היא לקיים קודם כול את החוק.

2. מבין השרים שקדמו לך, לפחות השרה שולמית אלוני ניסתה להתמודד עם הבעיה הזאת. את אומרת בריש גלי שאת לא מתכוונת להתמודד עם הבעיה הזאת.

3. עם כל הכבוד, למשרד שלך הודיעו כבר בחודש ספטמבר האחרון, מה שלא מסרו לשרים שקדמו לך, על קיומם של ארבעה משדרים על שטחה של מדינת ישראל ובשטחים, שרק בעזרתם אפשר שהערוץ הזה ישדר לכל רחבי המדינה. כלומר, יש עובדה חדשה, ואת אומרת למרות הכול במצח נחושה, שאת תמשיכי לקיים אותו בניגוד לחוק?

היו"ר ד' תיכון:

תודה. חבר הכנסת אושעיה, בבקשה.

אפי אושעיה (העבודה):

גברתי השרה, אני מבקש לברר אתך, האם את מודעת לכך שערוץ-7 משדר בניגוד לחוק, ואם את מסכימה לכך שהוא משדר בניגוד לחוק, מה עושה משרדך כדי למנוע את התופעה?

היו"ר ד' תיכון:

תודה. חבר הכנסת רחבעם זאבי.

רחבעם זאבי (מולדת):

אדוני היושב בראש, גברתי השרה, בהכירי את חבר הכנסת רן כהן, אני יודע שהוא רודף צדק; לא רודף את הצדק אלא רודף צדק. הוא היה עד לכך שבמשך כ-15 שנה פעלה באורח חופשי תחנה שנקראה "קול השלום". היא גם שירתה את המגמה הפוליטית שלך, ואני מכבד את זה. לא יכול להיות שלצדק יהיו שלבים, תהיינה פאזות: כל עוד זו היתה לרוחך, היא היתה בסדר, וגם שרים מהמפלגה שלך שימשו בתפקיד הרם והחשוב של שרי תקשורת, ואילו כאשר מדובר בתחנה אחרת, שעושה את העבודה ב-180 מעלות – מבחינת ההשקפה הפוליטית – אתה מדבר אחרת.

אבל היות שזו שאלה נוספת, אני צריך לשאול את השרה: האם יש שוני במדיניות הנקוטה היום לגבי ערוץ-7, אדישות או חוסר טיפול, לעומת הטיפול שנעשה במשך 15 שנה ואולי יותר בתחנת "קול השלום"?

היו"ר ד' תיכון:

תודה. תשיב שרת התקשורת, בבקשה.

שרת התקשורת ל' לבנת:

אדוני היושב-ראש, אני רוצה קודם כול להבהיר. כבר אמרתי בתשובה על השאלות המקוריות של חבר הכנסת רן כהן, שהוריתי ליחידה לפיקוח על תדרים במשרדי לבדוק את הממצאים ששהתפרסמו באותה כתבה בעיתון, ושמשדד התקשורת יפעל תמיד, כמובן, על-פי חוק בכל הנושאים שהחוק נוגע בהם.

על כן אני רוצה להבהיר כאן מעבר למה שאמרתי קודם, אדוני היושב-ראש, ואני אומרת זאת לחבר הכנסת רן כהן וגם לחברי הכנסת האחרים – אינני מתכוונת לנקוט מדיניות שונה מהמדיניות שנקטו השרים לשעבר אמנון רובינשטיין, שולמית אלוני, משה שחל ושרים רבים אחרים בנוגע לערוץ-7;

יתירה מזאת, זו אותה מדיניות שהיתה נהוגה, כפי שהזכיר חבר הכנסת זאבי קודם, לגבי "קול השלום" במשך 15 שנה.

אינני מתכוונת להפר את הסטטוס-קוו. אם יידרשו או ימצאו ממצאים על-ידי היחידה לפיקוח על תדרים, משרד התקשורת יפעל על-פי חוק.

היו"ר ד' תיכון:

תודה.

שאלות ותשובות

היו"ר ד' תיכון:

שרת התקשורת תשיב על שאלתא מס' 229 של חבר הכנסת רחבעם זאבי.

אבישי רביב

חבר הכנסת ר' זאבי שאל את ראש הממשלה ביום כ"ד בחשוון התשנ"ז (6 בנובמבר 1996):

רצוני לשאול:

1. האם אבישי רביב אכן היה סוכן שב"כ או שהועסק על-ידי השב"כ?

2. האם היתה לאבישי רביב נגיעה לפרשת רצח ראש הממשלה יצחק רבין, זיכרונו לברכה, ומה היא?

3. האם אבישי רביב קשור עדיין לשב"כ?

4. האם אבישי רביב נמצא בישראל?

5. האם אבישי רביב נמצא בפיקוח של השב"כ ו/או המשטרה?

שרת התקשורת ל' לבנת:

1. שירות הביטחון הכללי אינו נוהג לאשר או להכחיש זהות אנשים המוצגים בתקשורת או בכל דרך אחרת כסוכניו; לא בהווה ולא בעבר.

2. נושא רצח ראש הממשלה יצחק רבין, זיכרוננו לברכה, נחקר על כל היבטיו על-ידי השב"כ, משטרת ישראל, ובמקביל נבדק לעומקו בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב במסגרת משפטו של הרוצח יגאל עמיר ובוועדת החקירה הממלכתית בראשותו של נשיא בית-המשפט העליון לשעבר, כבוד השופט מאיר שמגר, ואלה לא מצאו כל נגיעה של הנדון לרצח.

3-5. אשר לשאלות האחרות הנזכרות במסגרת השאלתא, אין לי אלא לחזור על האמור לעיל ולציין, נוסף על כך, כי שירות הביטחון הכללי אינו נוהג להתייחס ולמסור בפומבי פרטים על פעילות אופרטיבית כזו או אחרת המיוחסת לו או שהוא נשאל לגביה.

היו"ר ד' תיכון:

תודה. שאלה נוספת לחבר הכנסת זאבי.

רחבעם זאבי (מולדת):

אדוני היושב בראש, גברתי השרה, לא שאלתי שאילתא את שירות הביטחון הכללי, שאלתי שאילתא את השר המתאם. וגם לא שאלתי אותה בכנסת. בחודש יוני הקודם פניתי במכתב למשרד ראש הממשלה, אל ראש הממשלה, כי אינני חושב שנושא כזה צריך להיות נדון בכנסת ובוודאי לא חשוף לטלוויזיה לכל העולם. לא נעיתי במשך שלושה חודשים. כתבתי מכתב תזכורת אל ראש הממשלה; לא נעיתי. חייתי עוד חודש והפכתי את זה לשאלתא כדי להביא את הנושא לבירור במליאת הכנסת.

לא יכול להיות ששר, ויהיה חשוב ככל שיהיה, והוא ראש הממשלה, יזלזל בשאלתא ישירה של חבר כנסת המעוגנת בתקנון; בתקנון יש לנו האפשרות לשאול שאילתא ישירה.

עכשיו לעצם התשובה. צר לי להגיד לך שהכתיבו לך תשובה שאיננה לגמרי נכונה. כי אבישי רביב היה בפירוש מופעל על-ידי השב"כ. כל שלושת הדרגים שחקרו את העניין, לאמור, משטרת ישראל, בית-המשפט המחוזי וועדת-שמגר לא נתנו את דעתם על דברים שיודעים יושבי קרנות בישראל. הוא בפירוש הופעל על-ידי השב"כ. אף לא אחד משלושת הדרגים האלה נתן דעתו על כך.

ואולי-אולי אינו נוהג לאשר או להכחיש, שזה הרישא של תשובתך, אתם הבאתם אותי לכך שהעניין נדון כאן.

היו"ר ד' תיכון:

תודה. גברתי השרה.

שרת התקשורת ל' לבנת:

חבר הכנסת זאבי, קודם כול אני מצטערת אם אכן – לא אכן, אני בטוחה שאם חבר הכנסת זאבי אומר אז זה אכן כך. בסדר, חזרתי בי. תיקנתי את הניסוח, הניסוח שלי לא היה במקומו.

אני מצטערת על שנשלחה שאילתא ישירה לראש הממשלה והיא לא נענתה. אני חושבת ששאילתא של חבר כנסת צריכה להיענות אם מעל דוכן הכנסת ואם כשאילתא ישירה. זאת תפיסתי העקרונית לגבי כל שאילתא, ואני רק יכולה להצטער על כך שהיא לא נענתה.

לגופה של השאילתא שאתה הצגת ואני השבתי עליה עכשיו – אני מצטערת שאמרת שהדברים אינם מדויקים. אני לא אישרתי ולא הכחשתי שאבישי רביב עבד בשירות השב"כ. מה שאמרתי הוא, ששירות הביטחון הכללי אינו נוהג לאשר או להכחיש, אינו נוהג למסור פרטים, ובזה בעצם תמה תשובתי על כל השאלות המופיעות בשאילתא. תודה רבה.

היו"ר ד' תיכון:

תודה לשרת התקשורת.

הצעות סיעות העבודה ומרצ-חד"ש-בל"ד להביע אי-אמון לראש הממשלה בשל: 1. הרחבת ההתנחלויות העשויות לשבש ולעכב את תהליך השלום; הכרזות ראש הממשלה על חידוש ההתנחלויות ופעילות הממשלה להקמת

התנחלויות חדשות ברמת-הגולן ובגדה

היו"ר ד' תיכון:

אנו עוברים לנושא הבא: הצעות סיעות העבודה ומרצ-חד"ש-בל"ד להביע אי-אמון לראש הממשלה בשל: 1. הרחבת ההתנחלויות העשויות לשבש ולעכב את תהליך השלום – העבודה; 2. הכרזות ראש הממשלה על חידוש ההתנחלויות ופעילות הממשלה להקמת התנחלויות חדשות ברמת הגולן ובגדה – מרצ-חד"ש-בל"ד.

רשות הדיבור לחבר הכנסת שמעון פרס, בבקשה.

אלי גולדשמידט (העבודה):

אדוני היושב-ראש, שמעתי שראש הממשלה נמצא בסיעת הליכוד למעלה. הוא לא נמצא מחוץ לבניין. אני חושב שזה זלזול בכנסת ובראש האופוזיציה.

שמעון פרס (העבודה):

עזוב את זה.

אלי גולדשמידט (העבודה):

אדוני היושב-ראש, מה אתה היית עושה במקרה הזה לפני שנה?

היו"ר ד' תיכון:

זה נכון. חבר הכנסת גולדשמידט, אתה יודע מה אני הייתי עושה? אומר את מה שאתה אמרת, מתיישב ומסתפק במה שקורה.

חיים רמון (העבודה):

אדוני היושב-ראש, בקול יותר רם ויותר פעמים.

היו"ר ד' תיכון:

יכול להיות. כל אחד וסגנונו.

חבר הכנסת שמעון פרס, בבקשה.

שמעון פרס (העבודה):

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, הפעם אני מביא את הצעת האי-אמון כשהיא מלווה חרדה עמוקה מאוד לגורלה של מדינת ישראל בעתיד ולגורל ביטחונה.

ראש הממשלה קורא להסכמה לאומית רחבה. אין שום סיכוי שתהיה הסכמה לאומית רחבה או צרה סביב שגיאותיה החמורות מנשוא של ממשלת ישראל. להיפך, הוא יוצר הסכמה אזורית רחבה נגד מדינת ישראל. שגיאותיה של הממשלה הצליחו עד עכשיו לאחד את העולם הערבי והן בדרך לאחד את העולם המוסלמי. שגיאותיה של הממשלה, לעומת זאת, העמיקו את הקרע במדינת ישראל והן בדרך לפלג את העם היהודי פילוג שיהיה קשה לאחותו.

מלאו שישה חודשים לכהונת הממשלה הזו. בששת החודשים הללו היא הראתה שאין לה דרך להבטיח את ביטחון האומה ואת הביטחון האישי, שאין לה טמפרמנט ואין לה אסטרטגיה להשגת שלום באזור. ישראל הולכת ומאבדת נכסים של רצון טוב, של אמון. כמו ידיה היא מייבשת מעיינות של תקווה גדולה והיא סובלת מפגיעות בגופה בלב הארץ ובצפונה.

שגיאות לא חסרות. כל יום והשגיאה שלה.

אתמול התייצב ראש הממשלה ואמר דבר שלא נשמע כמוהו, שבעצם אנשי הביטחון כמעט אילצו אותו לפתוח את מנהרת החשמונאים, ואילו פתיחת המנהרה התבררה כשגיאה חמורה ביותר. בעצם לא מדובר על מנהרה, מדובר על תוספת פתח. לפתח הזה אין ערך מדיני, אין ערך דתי, אין ערך ביטחוני. מה שהיה צריך להיות זה ערך תיירותי. וכידוע, מאז באמת התיירות בירידה.

היות שפתיחת המנהרה הפכה לכישלון צורב, התעוררה אצל ראש הממשלה השאלה על מי להטיל את הכישלון הזה. אתמול הוא הודיע, שאנשי הביטחון כמעט אילצו אותו לקבל החלטה כזאת. אתה מסתכל על ההודעה המוזרה הזו וקודם כול אתה רואה שהיא עומדת בניגוד גמור לעדותם של שר הביטחון, של הרמטכ"ל, של ראש אמ"ן, של ראש השב"כ, אפילו בניגוד לעדותו של ממלא-מקום ראש הממשלה משה קצב, שהודיע שלא קיבל שום הערכה מודיעינית בנושא הזה.

נשאלות מייד כמה שאלות: מדוע בכלל צריך להיות עניין לשר הביטחון או לרמטכ"ל או לראש אמ"ן או לראש השב"כ לבוא ולהמליץ לפתוח פתאום באמצע הלילה את מנהרת החשמונאים? זה עניין ביטחוני? מדוע הם לא אמרו לנו? גם אנחנו היינו בממשלה, אף פעם לא נתנו לנו עצה כזאת. מה, זה עניין שלהם? חסרות להם בעיות ביטחוניות קיימות? וממתי זה תפקידו של המטה הכללי של צה"ל לעסוק בעניינים של תיירות? הוא מתרחק מזה.

ראשי מערכת הביטחון ידועים באמינותם. אני רוצה להגיד לממשלה: עכשיו הם גם מופיעים לא כ"ס-מנים". אל תפגעו בהם בזה. הם צריכים להגיד את האמת לעם. אנחנו לא מחפשים "ס-מנים" במדים או לא במדים. מוטלת עליהם אחריות כבדה מנשוא. הם צריכים להגיד אמת – נעימה או לא נעימה – בקול רם, לא בלחש; מפני שאם מחר יקרה, חס ושלום, משהו, הם יהיו הראשונים שנגדם תקום ועדת חקירה.

אני שואל: אילו פתיחת המנהרה לא היתה מפלה אלא הצלחה, גם אז היה ראש הממשלה מטיל את האחריות על המטה הכללי? ובאיחור כל כך גדול? הרי זה ניסיון להפוך את המטה הכללי לשעיר לעזאזל; להטיל עליו אחריות פוליטית שהוא לא נושא בה, שאין לו נגיעה אליה; לערער את האמון במטה הכללי, לפגוע בכבוד ראשי מערכת הביטחון על לא עוול בכפם. אבל נאמר שהמטה הכללי

באמת יעץ לראש הממשלה – מדוע קיבל את העצה? ומשקיבל את העצה, מי אחראי – היועץ או מקבל העצה? מי נושא באחריות המיניסטריאלית – מי שיעץ או מי שהחליט?

הנה כאן מתגלה לנו הטיל השוטה הזה של מלל מלאכותי, שמאפיין את מעשי הממשלה הזאת. להטיל אחריות מדומה על זולתך, לא להסס להטיל אותה גם על הזרוע הביטחונית – דבר שאף פעם לא עשינו במדינת ישראל. כל המפלגות, כל ראשי הממשלות ידעו, שהאמון במטה הכללי ובראשי צה"ל הוא נכס ביטחוני. ניסינו לאחד את העם סביבו, להעמיק את הביטחון במפקדי הצבא, בראשי מערכת הביטחון, באי-היותם מעורבים בעניינים מפלגתיים. כל זה כדי לנפנף מעצמו אחריות כבדה באמצעות מלים ערופות משקל, תיאורים חסרי דיוק, דיבור מגוחך העושה את האחריות לדלת קלוריות, אם היא קיימת בכלל.

חברי הכנסת, תהליכים מדיניים זקוקים לאמינות, מפני שמדיניות מנהלים באמצעות מלים. אם למלים אין ערך או אין להן משקל, אי-אפשר לנהל מדיניות. הממשלה הזאת הפכה את כל המלים למשקל נוצה – נוצות מרחפות באוויר שאין להן שום תפקוד של ממש. זו שגיאה אחת.

יש גם שגיאה אחרת. בכביש ביהודה ושומרון – שאני מוכרח להגיד כאן כראש ממשלה ושר ביטחון לשעבר, שראשי הביטחון התנגדו לפתיחתו מטעמי ביטחון ומטעמי בטיחות והזהירו שסכנה לנוע בכביש הזה, ואני החלטתי לפתוח אותו כדי לקצר את נסיעת התלמידים לבית-הספר משעה וחצי לרבע שעה או 20 דקות, כשהם מלווים במשמר כבד – בכביש הזה נרצחו אם ובנה, איטה ואפרים צור, עליהם השלום; ומי לא הזדעזע למראה הרצח הנורא הזה?

אבל גם כאשר דנים במעשי רצח אסור לאבד את העשתונות. צריך לשאול לא רק היכן זה קרה – זה יכול לקרות בכל מקום, גם תחת שלטון ישראל – אלא צריך לשאול מי ביצע את הפשע הזה ואיך למנוע ביצועים כאלה בעתיד.

ברור שאת הפשע הזה ביצע ארגון הרוצח לחסל את תהליך השלום, הרוצח להמאס על תושבי ישראל את הדרך לשלום. הוא גם הודה בזה. נגד הארגון הזה פועלות היום גם ישראל וגם הרשות הפלשתינית. רק הבוקר הם אסרו אחדים מראשיו.

מה צריכה להיות התגובה? נגד כולם? להאשים את כולם או לחפש יחד עם הרשות הפלשתינית את האשמים ברצח, להעמידם לדין, לאסוף ידע מודיעיני כדי למנוע, בשיתוף עם הפלשתינים, הישנות מקרים כאלה?

במקום זה התאספה הממשלה, המקצצת בלאו הכי, והחליטה להוסיף מהקיצוצים שעוד לא קיצצה עדיפות של אזור פיתוח א' למקומות ביהודה ושומרון, כמו למשל לברקן; כמה רגעים מתל-אביב, כמה רגעים מפתח-תקווה.

בשביל מה לתת לברקן מעמד של אזור פיתוח א'? איזו חשיבות ביטחונית יש לזה? איזו חשיבות כלכלית יש לזה? איזה היגיון יש לזה? מדוע לפגוע בגליל, שעכשיו שוב טעם טעמן של "קטיושות"? מדוע לשנות סדרי בראשית? מדוע עשיתם את זה? רק בגלל דבר אחד. אין לזה ערך ביטחוני, אין

לזה ערך כלכלי, אין לזה ערך מדיני – יש לזה צורך מפלגתי. רק מטעמים מפלגתיים, רק מטעמים קואליציוניים.

זו תשובה ביטחונית? יש בכלל קשר בין זה לזה? או להיפך – זו תשובה אנטי-ביטחונית, מפני שהיא מעלה עוד פעם את המתח בינינו לבין הפלשתינים, בינינו לבין הערבים, בינינו לבין האמריקנים, בינינו לבין העולם. השלום תקוע והביטחון נפגע פעם נוספת; כמו שהרעיון המוזר של "לבנון תחילה" הביא לניתוק המגע עם סוריה ולחידוש הפעולה של ארגוני הטרור בלבנון. אין תשובה לא לצפון ולא למרכז. אין תשובה לביטחון שם או לביטחון כאן. יש תשובה כיצד לספק חלקים מן הקואליציה שהם מיעוט בעם.

אני שואל עוד: מה יוצא מכל הדחייה של ההיערכות מחדש בחברון? שישה חודשים. אני זוכר, חברי הליכוד, איך צילמתם אותי אחוז בידו של ערפאת. אני מדדתי עם סטופר ביד, ואני מודיע לכם: נתניהו אחז בידו של ערפאת כפליים ממני, בהנאה גלויה. לחץ וחזר. גם חלק לו קומפלימנטים, עד שאני הסמקתי – איש אמין, שותף שלנו. מה תקפתם אותי? מה אתם מושכים את העניין עכשיו? מה יצא HOT PURSUIT ואתם עכשיו מתחננים שאיכשהו יכניסו HOT PURSUIT מהמשיכה? התחלתם ב-בביטוי הכללי בהתאם להסכם אוסלו. מה זה? איזה גיחוך?

חגי מירום (העבודה):

תגיד מרדף חם.

שמעון פרס (העבודה):

HOT PURSUIT מרדף חם. כולם כבר יודעים מה זה

אלי גולדשמידט (העבודה):

לא כולם יודעים.

שמעון פרס (העבודה):

מה עשיתם? שישה חודשים. בינתיים ערפאת מחזק את מעמדו. אני באמת מעריך את מאמצי הממשלה לשלוח שליחים לדבר על לבו, שיסכים להיפגש עם ראש הממשלה. איזה הישג? איזה מראה? איזו מדיניות? איזה כבוד? איזה הדר?

אלי גולדשמידט (העבודה):

זחילה זקופה.

שמעון פרס (העבודה):

בינתיים ערפאת אומר שאיבד אמון. ההסתה גוברת והולכת. ארגוני הטרור הולכים ומתארגנים והמזרח התיכון מתחיל להתחמש מחדש.

אני אומר זאת בצער. הממשלה הזאת מקרבת את ישראל אל מצב של חוסר ביטחון וחוסר שלום. אפילו ארחיק לכת ואומר: היא מקרבת את ישראל בלא יודעין אל שערי המלחמה, ואין עוצר. הכול כתוב על הקיר וכולם רואים את מה שקורה. גם החברים ממפלגות אחרות – אומנם, חלק אומר בגלוי, שצריך לשנות את המדיניות, אבל חלק ממלא את פיו מים. אין לנו עוד שישה חודשים כאלה, מפני במשך ששת החודשים האלה הממשלה לא החליטה – אוסלו זה אסון או אוסלו זה הזדמנות. היא אומרת גם את זה וגם את זה. חברי הממשלה, אם אוסלו זה אסון – תרדו מזה; תפסיקו את זה, אל תבצעו אסון. אם זו הזדמנות – תבצעו כפי שצריך, ברצינות, ללא דחייה, ללא אובדן נכסים.

ראש הממשלה מנסה כל הזמן ללכת בין טיפות המים, והיות שהכול מצולם בטלוויזיה כל העם רואה איך הוא הולך ונרטב, בין טיפה לטיפה. עוד לא ראיתי טיפות שכל כך מרטיבות אותו כמו הניסיון להתחמק מהן.

אני לא אומר את הדברים האלה בלהט אפוזיציוני. אני אומר אותם בצער לאומי עמוק. היתה הזדמנות, וראו – היא הולכת ונעלמת. היתה תקווה וראו – היא הולכת וגוועת. יש ממשלה וראו – אין לה תקווה, אין לה אסטרטגיה, אין לה תוכנית, היא לא יודעת מה לעשות לא בתחום הביטחון ולא בתחום השלום.

אני רואה איך נקשרים מחדש ענני העימות בשמי אזורנו, איך הולכים אנשים ועמים ונואשים מן השלום, ופונים למזרח תיכון שהחדש שבו לא יהיה שלום אלא נשק טילי מאיים לכל העברים.

אני רוצה להגיד לממשלה, שהגיע הזמן שגם היא תהיה אחראית, תחליט מה היא רוצה, אם היא יודעת לעשות את זה. יש גבול עד כמה אפשר להעסיק במלל סותר – בתוכנית הבוקר מתראיינים ואומרים דבר אחד, ב"ערב חדש" אומרים דבר שני, בתוכנית הערב דבר שלישי, וכל אחד עומד בסתירה לאחר. האמון הולך ונגמר. הוא נגמר אצל עמים אחרים, הוא הולך להיגמר גם בתוך העם שלנו.

אנחנו החלטנו להגיש אי-אמון לא מפני שיש לנו רוב בכנסת, אנחנו יודעים שהצעת האי-אמון תיפול. אנחנו מגישים את האי-אמון מפני שאנחנו מרגישים אחריות גדולה כלפי העם כולו, כי תהליך השלום הולך ונהרס, והביטחון הולך ומתערער.

חברי הכנסת, אני לא מדבר באופן תיאורטי. כבר ראיתי איך מצבים הידרדרו והלכו, איך איבדנו שליטה על התהליכים האלה, איך ישראל מצאה את עצמה במצבים נוראיים שהיא לא הזמינה אותם, שיכלה לראות אותם מראש וטחו עיניה מלראותם.

אני יודע, יש מי שמתנחמים שנגמור את עניין חברון והכול יבוא על מקומו בשלום. ולא כן היא. נגמור בחברון, אין לממשלה תוכנית ואסטרטגיה לא לגבי המחויבות של היערכות מחודשת בשלושה שלבים ביהודה ובשומרון, לא לגבי פתרון קבע עם הפלשתינים, ולא לגבי פתיחת תהליך שלום עם סוריה. אני זוכר את שרי הממשלה שאמרו: עד סוף השבוע נגמור את עניין חברון, עוד יומיים, עוד שעתיים, עוד שלוש שעות. עברו היוםיים, עברו השעתיים, ועדיין ישראל עומדת כעני בפתח, והיא כבר מוותרת על א' ועל ב' ועל ג', וזה לא מועיל לה. ואנחנו בדרך לעשות אותו דבר עם סוריה.

יש הזדמנות אמת לעשיית שלום בלב מלא ובראש צלול. אל נשקע עוד פעם לטרור, למירוץ של חימוש, לסכנה של עימות, ומחדש לאותה מלחמה שכל כך רצינו להתפטר ממנה.

אדוני ראש הממשלה, יש לנו אי-אמון גמור בממשלה הזו – – –

קריאות:

תפנה ליושב-ראש.

שמעון פרס (העבודה):

בסדר, הוא ממלא גם את מקום ראש הממשלה בהיעדרו.

יש לנו אי-אמון בממשלה הזו, ואנחנו משמיעים אותו בקול רם.

היו"ר ד' תיכון:

תודה.

חגי מירום (העבודה):

אי-אמון לראש הממשלה.

שמעון פרס (העבודה):

מה ההבדל?

חגי מירום (העבודה):

אדוני היושב-ראש – – –

רענן כהן (העבודה):

אדוני היושב-ראש – – –

היו"ר ד' תיכון:

רבותי, רק רגע.

חבר הכנסת מירום, מה אתה רוצה לומר?

חגי מירום (העבודה):

אדוני היושב-ראש, אפשר לגשת לשנייה למיקרופון?

היו"ר ד' תיכון:

בסדר, אבל באמת שנייה.

חגי מירום (העבודה):

אדוני היושב-ראש, חברי חברי הכנסת, סעיף 19(א) לחוק-יסוד: הממשלה קובע, שהכנסת רשאית ברוב של חבריה להביע אי-אמון לראש הממשלה. האי-אמון הוא לראש הממשלה. אני רוצה לבקש ממך, אדוני היושב-ראש, שראש הממשלה ישיב על האי-אמון לראש הממשלה. לא ייתכן שישלחו לנו לכאן את השרה המקשרת שתשיב לנו בשם ראש הממשלה כאשר האי-אמון הוא לראש הממשלה. אני חושב שמדובר בשאלה קונסטיטוציונית רצינית. אנחנו מוכנים לחכות. אפשר להמשיך את הדיון, ותבקש מראש הממשלה לבוא להשיב.

היו"ר ד' תיכון:

תודה רבה.

רענן כהן (העבודה):

אדוני היושב-ראש, משפט אחד.

היו"ר ד' תיכון:

בבקשה.

רענן כהן (העבודה):

אדוני היושב-ראש, מי שרוצה לשמור על כבודה ועל מעמדה של הכנסת, הלוא המעט שבמעט שראש הממשלה צריך לעשות הוא לפחות להופיע בהצעות אי-אמון. ראש הממשלה מתעלם בצורה לא מכובדת מן הבית, מן הרשות המחוקקת.

קריאה:

— — —

רענן כהן (העבודה):

אני לא רוצה להשתמש במלה פוגעת מעל במת הכנסת.

אם כך הוא מתנהג, האם הוא רוצה שאנחנו ניעדר משיבות כאלה של הכנסת? את זה נעשה?

אני מציע להכריז על הפסקה של חמש דקות. אנחנו פונים אליך כיושב-ראש הכנסת, שתפנה לראש הממשלה, שנמצא בבית, שיבוא לכאן ויכבד אותנו בנוכחותו.

היו"ר ד' תיכון:

תודה. חבר הכנסת רן כהן, הצעה נוספת להביע אי-אמון.

קריאה:

— — —

רענן כהן (העבודה):

הוא בבית של שרה.

היו"ר ד' תיכון:

רבותי, אני מוכרח לומר שהנוכחות יפה.

רן כהן (מרצ):

חבר הכנסת רענן כהן, יש ראש ממשלה – תתקוף אותו. מה אתה רוצה מאשתו. אם אנחנו רוצים כבוד לכנסת ואנחנו דורשים את זה מראש הממשלה, חובתנו גם לנהוג באופן מתאים.

היו"ר ד' תיכון:

הוא תוקף אותי. זה בסדר.

רן כהן (מרצ):

אדוני היושב-ראש, אני סבור שיש ממד של עליבות בכך שראש הממשלה בימים קשים – גם הוא יודע שמדובר בימים קשים וכבדים – כאשר על כף המאזניים עתידה של מדינת ישראל, עתיד ממשלתו, אינו מתייצב בפני הכנסת שרוצה להביע אי-אמון בו ובממשלתו. לא זו בלבד, אלא נדמה לי שהפעם השינוי בחוק קולע בול, במקום הבעת אי-אמון בממשלה הבעת אי-אמון בראש הממשלה. מהכנסת הזאת יש, לא במקרה, אפשרות אחת לכנסת והיא להביע אי-אמון בראש הממשלה. נדמה לי שאין עיתוי ואין נושא מתאימים יותר מאשר לעשות את זה היום כלפי בנימין נתניהו. הסיבה מאוד פשוטה.

אדוני היושב-ראש, נדמה לי שכל מי שעניו בראשו רואה ראש ממשלה שמחליט בפזיזות, במהירות, נסער, בלתי שקול. הייתי מעז אפילו לומר, שהנהגות של תנועות נוער, ואני ראיתי איך חלק מהן עובדות, אינו מעזות לקבל החלטות שתלוי בהן גורלן של תנועות הנוער ברמת האחריות שבה מתקבלות החלטות על-ידי ראש הממשלה נתניהו.

אני רוצה לומר לך, אדוני ראש הממשלה, אני רוצה לדבר על הדברים באופן מאוד מאוד שקט – היתה לי כוונה לדבר אליו, אבל בהיעדרו אין דרך אלא לדבר אל חבריו – מה משמעות ההחלטה להעניק מעמד של אזור פיתוח א' ולהרחיב את בית-אל? אדוני היושב-ראש, ראש הממשלה נתניהו רוצה לתת ל"חמאס", ל"ג'יהאד האסלאמי", ל"חזית העממית", לטרור לקבוע את מפת הסיוע של מדינת ישראל? זה יהיה הפרמטר שיקבע לאן תפנה ממשלת ישראל את הסיוע שלה? ואם מחר זה יקרה חלילה בהרצלייה-פיתוח או בתל-אביב, מייד יוכרז שמאחר שהטרוריסטים סימנו את הרצלייה-פיתוח או את תל-אביב לשם יופנה הסיוע? או שיש כאן איזה מין היגררות לא שקולה, לא רצינית, פזיזה, אחר כמיהות נפש שהיו מלכתחילה, רק חיכו לטרור שיבוא כדי להעביר לשם את הסיוע.

לא זו בלבד, אדוני היושב-ראש, אלא שאם ההתנחלויות היו המקומות המקופחים – ניחא. עוד אפשר היה לומר בהזדמנות זאת: הם סבלו, נפגעו, כמו שקרית-שמונה נפגעה, ולשם מפנים סיוע יתר. אבל גם זה לא המצב. אדוני היושב-ראש, בשנה הקרובה יקבלו ההתנחלויות מעבר למה שיקבלו אזרחי מדינת ישראל הרגילים, הפשוטים, העובדים, המשלמים מסים, 98% מאזרחי מדינת ישראל שחיים בגבולות "הקו הירוק". ההתנחלויות יקבלו 930 מיליון שקל סיוע, ושלא תחשבו שזה מה שהיה כל השנים. מתוך זה יש 223 מיליון שקל שניתנים להתנחלויות כתוספת, בה בשעה שלכל אזרחי המדינה יש קיצוץ על קיצוץ על קיצוץ. שם יש תוספות עוד לפני ההחלטה הפזיזה של הממשלה מיום שישי האחרון.

פיני בדש (הליכוד-גשר-צומת):

אם יתחלף השלטון – – –

בנימין אלון (מולדת):

– – –

רן כהן (מרצ):

אדוני היושב-ראש, לא זו בלבד, אלא שלפי אותה מדיניות עומדים היום למכור 3,000 יחידות דיור בעלות של – תקשיבו, רבותי – 15,000 דולר לדירה. ממש הזדמנות, הגרלה. יש מישהו בארץ הזאת שהיום נמצא במאהלים של חסרי הדיור, שנמצא היום במצוקה, זוג צעיר שמתחתן שרוצה לבנות בית ומשפחה ולהוליד ילדים, שהממשלה הזאת מציעה לו דירה ב-15,000 דולר במדינה היהודית הציונית שלו?

צבי הנדל (מפד"ל):

איפה זה? תגיד לי איפה זה.

רן כהן (מרצ):

זאת תשובה ציונית הולמת? או שזו תשובה אנטי-ציונית בלתי הולמת?

אדוני היושב-ראש, אני רוצה לומר לך – לא מתקבל על הדעת שמה שיקרה הוא – – –

פיני בדש (הליכוד-גשר-צומת):

סמאות. אלו לא עובדות, אלו סמאות.

צבי הנדל (מפד"ל):

זו הסתה זולה.

היו"ר ד' תיכון:

רבותי, רבותי.

רן כהן (מרצ):

אני מציע לך שתסתכל על ספר התקציב ותראה אם זו הסתה או מספרים. כאשר מחליטים למכור – –

בנימין אלון (מולדת):

– – –

פיני בדש (הליכוד-גשר-צומת):

– – –

רן כהן (מרצ):

זה על חשבון הזמן של ראש הממשלה שאיננו.

היו"ר ד' תיכון:

חבר הכנסת בדש, נדמה לי שתינתן לך ההזדמנות להשיב, אלא אם כן אתה מוותר. תודה.

רן כהן (מרצ):

אדוני היושב-ראש, לפי הנתונים הללו ולפי המפה הזאת נוצר מצב מעניין מאוד – לא רק הטרור הוא שיסמן לאן ילך הסיוע, אלא ככל שהקרבה הפוליטית לממשלה ולחלקים שמרכיבים אותה תהיה גדולה יותר, כך ילכו כל תקציבי מדינת ישראל של אזרחי מדינת ישראל אל מקורבי הממשלה. מפת הפיגוע תהיה גם למפת הפיתוח. זה פשוט לא ייאמן שלא אנחנו במדינה נחליט לאן ילכו התקציבים אלא אויבינו ומרצחינו.

צבי הנדל (מפד"ל):

בנימין אלון (מולדת):

רן כהן (מרצ):

אדוני היושב-ראש, אני שואל עוד שאלה – למה מצפה ראש הממשלה בשנה שבה הולכים לקצץ לגמלאים, לחיילים משוחררים, לקצץ בקצבאות ילדים, בשנה שבה כבר עכשיו מדיניות מיתון מעלה את רמת האבטלה בדימונה, בבית-שאן, באופקים ובנתיבות אל מעבר ל-10%? האם הוא רוצה שהטרוריסטים יבואו לפגע בבית-שאן ובדימונה וששם יהיו הרוגים כדי שלשם יופנו התקציבים, ורק אז תהיה מלחמה באבטלה ובעוני? הלוא אנחנו נמצאים עכשיו לאחר פרסום דוח העוני שלפיו 730,000 אזרחי ישראל חיים מתחת לקו העוני, מהם 330,000 ילדים. זה לא הזיז לביבי נתניהו כדי להחליט היכן יהיו אזורי עדיפות, היכן יהיו קהילות עדיפות. שם אפילו מקצצים מהעדיפות – בחוקים שבהם רצינו להיטיב קצת עם הילדים על-ידי קצבאות הילדים, עם הגמלאים על-ידי חוק האזרחים הוותיקים – שם מקצצים, ואילו למתנחלים מוסיפים.

אדוני היושב-ראש, ההחלטה להרחיב את ההתנחלויות היא לא עונש למפגעים ולטרוריסטים. יש אנשים שאומרים – לפחות שהטרוריסטים יענשו וירגישו שהנה על כל פיגוע שלהם בהתנחלויות, אנחנו מוסיפים התנחלויות ואולי בכך תהיה משום מלחמה בטרור. רבותי, זאת אווילות.

זה נראה אולי מוזר, אבל זאת בדיוק הציפייה של הטרוריסטים. מה שהצלחנו לעשות על-ידי תהליך השלום הוא לנדות את הטרוריסטים, לבדוד אותם מהרוב של העם הפלשתיני שנתן לנו יד לשלום והתחיל אתנו תהליך של קיום יחד, זה על-יד זה, בשלום. הרחבת ההתנחלויות מחזירה את הטרוריסטים המנודים לחיקו של חלק ניכר מהעם הפלשתיני שחייב מבחינתו ולשיטתו להתנגד להתנחלויות. הרחבת ההתנחלויות מחברת בין העם הפלשתיני וכל העמים הערביים נגד תהליך השלום ונגד מדינת ישראל ולא להיפך. כלומר, זה תגבור ועידוד לטרור. זה תהליך אנטי-ביטחוני ולא תהליך של מלחמה בטרוריסטים. אדוני היושב-ראש, זה יוצא בסיכומי של דבר לא רק לא עונש כלפי הטרוריסטים, זה יוצא עונש על תהליך השלום נגד מדינת ישראל ונגד האינטרסים של מדינת ישראל.

בנימין נתניהו הבטיח לפני הבחירות האחרונות – וכל העם ראה ושמע – שיש לו פרטנר אחר מערפאת. כששאלו אותו איפה הפרטנר, הוא אמר שבניתיים הוא לא מגלה, כשהוא יהיה ראש ממשלה הוא יגלה מי הוא. הוא אמר גם שיש לו תוכנית אחרת מתוכנית אוסלו. כשהוא נשאל איפה היא, הוא אמר שהוא יגלה אותה לכשיהיה ראש ממשלה. אדוני היושב-ראש, מה שמוכח עכשיו הוא, שלא רק שלבנימין נתניהו אין פרטנר אחר ואין תוכנית אחרת, אלא שגם את הפרטנר של אש"ף והרשות הפלשתינית הוא רוצה למחוק בתור פרטנר, משום שמי שבונה התנחלויות מוחק את האפשרות של הרשות הפלשתינית מלהיות לנו פרטנר לתהליך שלום. מי שיוצר מצב של ואקום בתהליך השלום, מוביל בסיכומי של דבר לכך שהקרקע תהיה אל המלחמה הבאה ואל העימות האלים הבא עם מדינת ישראל.

אדוני היושב-ראש, אני רוצה לסיים בשני משפטים, ברשותך. אין לי ספק, שמזמן אפשר היה להגיע להחלטה ולסיכום על הפריסה מחדש בחברון. אדוני היושב-ראש, זה באמת רציני לומר שחצי שנה – --

גדעון עזרא (הליכוד-גשר-צומת):

-- --

רן כהן (מרצ):

-- -- חצי שנה לא הצליחו להגיע לפתרון? ובאיזו טענה? הרי היה הסכם. אם רצו לשפר את ההסכם, גם חבר הכנסת גדעון עזרא יודע, שכבר ישבנו על דברים יותר מסובכים ופתרנו אותם ב-24 שעות, ב-48 שעות, בשבוע. אם זה לא מצליח, סימן שהממשלה הזאת לא רוצה להגיע להסכם.

הרי מה הבעיה? אם באמת לא מגיעים להסכם, והמתנחלים טוענים שמה שמגיעים אליו גרוע מההסכם הקודם, מה הבעיה בשביל ראש הממשלה לבוא לערפאת ולומר לו: אני מבצע את ההסכם הקודם שעליו אתה מחויב. הרי יש הסכם, ואת ההסכם הזה הוא יכול למלא גם באופן חד-צדדי, כי מדובר בעיקרו של דבר בפריסה מחדש של כוחות צה"ל וערפאת לא יכול לסרב לה. המסקנה החד-משמעית היא, שהממשלה הזאת לא רוצה להגיע לפתרון, ומכאן מגיעים אל העימות, מכאן מגיעים גם אל טרור, מכאן מגיעים לפרובוקציות, ומכאן מגיעים למצב שבו אין לאן ללכת. כשאין לאן ללכת, קמים כל האויבים וכל היריבים ואז הכול בשל לסכנות ולמלחמה הבאה.

המשפט השני, אדוני היושב-ראש – ראש הממשלה הזה ראוי ללכת בעיקרו של דבר בשל האין-אונים שלו, בשל העדר הדרך שלו, שמפנה את הדרך אל העימות הבא. מדינת ישראל לא צריכה ראש ממשלה מבולבל, היא לא צריכה ראש ממשלה חסר אונים, היא לא צריכה ראש ממשלה חסר דרך – וזה ביבי נתניהו.

אם הגענו למצב שבו אנחנו בעימות עם הפלשתינים, בעימות עם מצרים, בקירור יחסים שהיה בהם סיכוי קלוש עם סוריה, נופלים בלבנון, מתרחקים ממרוקו ומתוניסיה, מקבלים אותות מדאגים ביותר מירדן. איפה השלום ואיפה הביטחון של נתניהו? אם זה תהליך השלום שהוא מציע, נדמה לי שסכנה גדולה לישראל, ולכן אנחנו מביעים אי-אמון בראש הממשלה. תודה רבה.

חיים רמון (העבודה):

גם בגלל זה.

היו"ר ד' תיכון:

תודה. חבר הכנסת רמון, אני מעריך מאוד את העובדה שאתה יושב במליאה. כל מי שרצו לראות את ראש הממשלה מיהרו לצאת.

חיים רמון (העבודה):

הם יצאו לאות מחאה. אני עדיין מאמין ומקווה שהוא בכל זאת יגיע.

היו"ר ד' תיכון:

מילא אם הוא היה מגיע.

תשיב השרה לימור לבנת, בבקשה.

אלי גולדשמידט (העבודה):

לימור, זה לא אישי אבל זאת מחאה על זה שראש הממשלה איננו.

חיים רמון (העבודה):

— — —

שרת התקשורת ל' לבנת:

אדוני היושב-ראש, שמעתי בקשב רב את דוברי האופוזיציה. אני רואה את חלקם יוצאים. הם מגלים איזה מין דבקות לא ממש מוסברת במה שהם לא גילו בו דבקות במשך ארבע השנים שבהן הם היו בקואליציה ואנחנו ישבנו באופוזיציה, אבל זו זכותם. אגב, אני זוכרת שחבר הכנסת חיים רמון עצמו היה — —

רן כהן (מרצ):

— — —

שרת התקשורת ל' לבנת:

חבר הכנסת רן כהן, אני לא הפרעתי לך.

אני זוכרת, שחבר הכנסת חיים רמון למשל היה שר מקשר, והוא השיב בשם הממשלה על הרבה מאוד הצעות אי-אמון, כמו שאני זוכרת גם חברי כנסת אחרים ממפלגת העבודה — — —

חיים רמון (העבודה):

אז זה היה אי-אמון בממשלה, היום זה אי-אמון בראש הממשלה.

שרת התקשורת ל' לבנת:

אני זוכרת שממפלגת העבודה היו כאן שרים מקשרים והשיבו בשם ראש הממשלה. ידידי חברי הכנסת מהאופוזיציה, אני ממש לא לוקחת את זה באופן אישי. אם אתם רוצים לחלק לי מחמאות, אל תעשו את זה על חשבון ראש הממשלה, תעשו את זה בנפרד. אני בטוחה שתסתדרו עם זה.

אנחנו עוסקים פה בעניין מאוד רציני, אדוני היושב-ראש — — —

חיים אורון (מרצ):

כל דבר הוא בהגדרה יחסית.

שרת התקשורת ל' לבנת:

זה נכון, אבל מותר לי להביע משאלה, חבר הכנסת אורון?

חיים אורון (מרצ):

גם משאלות הן יחסיות.

היו"ר ד' תיכון:

חבר הכנסת אורון, מה אתה רוצה?

חיים אורון (מרצ):

אדוני היושב-ראש, היא הבינה. ההסתייגות שלי לסעיף 32 לחוק-יסוד: התקציב – – –

שרת התקשורת ל' לבנת:

אדוני היושב-ראש, למרות הפתיחה המבודחת, אנחנו עוסקים בנושא מאוד רציני. ישבתי כאן ושמעתי את חבר הכנסת שמעון פרס ואת חבר הכנסת רן כהן עומדים על הדוכן הזה ואומרים דברים משונים מאוד, ואין כנראה גבול לסילופים שאפשר להשמיע בתקשורת, לסילופים שאפשר להשמיע כאן מעל הדוכן הזה.

מה בעצם אמרו לנו פה? אמרו לנו כאן היום, ואנחנו שומעים את זה במהלך הימים האחרונים, מאז הפיגוע הקשה והנורא שהיה בבית-אל. אומר חבר הכנסת רן כהן: אולי היתה בעצם כמיהת נפש מלכתחילה, רק חיכו לטרור – רשמתי בדיוק את דבריו – רק חיכו לטרור כדי לתת סיוע, כמיהת נפש של הממשלה לטרור שיבוא, לא פחות. אומר כאן חבר הכנסת שמעון פרס, וגם את זה שמעתי כהנה וכהנה במהלך הימים האחרונים, בעצם אומרים: לא היה צריך לנסוע בכביש הזה, חשבו שאולי עלול לקרות משהו. כלומר, במלים אחרות, מטילים את האשמה על הנרצחים, הנרצחים אשמים.

אבל, לא שמעתי מעל הדוכן הזה ולא שמעתי בכל אמצעי התקשורת מלה וחצי מלה של דוברי האופוזיציה שמגנים לא את הנרצחים, לא את הממשלה, אלא את הטרוריסטים, את אלה שביצעו את מעשה הטרור הזה, את אלה שרצחו את איטה צור ואת אפרים צור, זכרם לברכה.

הייתי היום בבית-אל, באתי לניחום אבלים אל יואל צור, אל משפחתו. מצאתי שם משפחה מדהימה, חזקה, איתנה, מתמודדת עם הכאב, עם האסון, עם השכול, עם הטרגדיה הזאת. מצאתי שם אנשים שיש בהם הרבה יותר אמונה, ביטחון, מאשר יש בחלק מהאנשים שיושבים כאן, בבית הזה – עם כל הטרגדיה, עם כל האסון, עם כל מה שקרה שם. באתי לחזק ויצאתי מחוזקת. אני יודעת שהמשפט הזה נשמע בנאלי, אבל הוא כל כך אמיתי שלא יכולתי למצוא משפט אחר כדי לומר את הדברים.

עומד כאן חבר הכנסת שמעון פרס ואומר: הם רוצים, הטרוריסטים, לרצוח את השלום. את השלום הם רוצים לרצוח או יהודים הם רוצים לרצוח? מה הפנטזיה הזאת, שמישהו בא לרצוח את השלום? הרי השלום נהפך פה לאיזה מין עגל, המלה הזאת: כולנו רוצים שלום. אין מי שלא רוצה שלום. אף אחד לא רוצה לחיות במלחמה, אבל הטרור של "החזית העממית", הטרור של ה"חמאס" לא בא לרצוח שלום, הוא בא לרצוח יהודים בארץ-ישראל. את זה משום-מה אני לא שומעת.

היה שלום? עומד פה שמעון פרס, שבתקופתו היו הפיגועים הקשים ביותר, ומדבר אתנו על השלום, על חיסול התהליך? זה היה שלום?

אבל זה לא הדבר היחיד, מפני שעומדים פה ומסלפים עוד ועוד סילופים. לא רק שהופכים את היוצרות, ובתוך הלוחמה הפסיכולוגית הזאת שיש לנו מול הפלשתינים, אני מוצאת פתאום סניגורים, הסניגוריה הכללית לפלשתינים.

בתוך כל הדברים הקשים הללו ישבה ביום שישי ממשלת ישראל והחליטה להחזיר לקדמותו מצב שהיה עד הבחירות ב-1992, מצב שמפלגת העבודה שינתה, שבו באזורי העדיפות הלאומית נכללים גם יישובים ביש"ע.

אדוני היושב-ראש, אני רוצה להזכיר לחברי הכנסת – – –

חיים אורון (מרצ):

— — —

שרת התקשורת ל' לבנת:

לא כל. חבר הכנסת אורון, אני מדברת על סילופים, בדיוק זה העניין. תרשה לי, חבר הכנסת אורון, טוב שאתה כאן, אם לשנייה אחת תעזוב שם את ההסתייגויות לחוק ההסדרים, אודה לך על ההקשבה.

הלכתי ובדקתי מה הולכים לתקן – ובאים ואומרים שכל ההטבות ליישובי יש"ע יהיו על חשבון ערי הפיתוח. הולכת חברת הכנסת דליה איציק, היום אני קוראת בעיתון, לערי הפיתוח ואומרת: לוקחים את הלחם שלכם בשביל האנשים השבעים ההם. עומד פה חבר הכנסת פרס ואומר: ברקן צריך להיות אזור פיתוח א' בואו ניזכר מי נכלל, בין היתר, באזור פיתוח א' במפת שמעון שבס, שהיא המפה ששינתה והחליפה את המפה הקודמת שהיתה ב-1992. באה ממשלה חדשה והחליפה, גם עכשיו יש ממשלה חדשה, היא מחליפה.

ובכן, מי היה שם? בואו נראה, כשמדברים על אזור התעשייה ברקן, אזור תעשייה שמכניס הרבה מאוד כסף, שנותן מקומות עבודה. דגניה א' אזור פיתוח א', דגניה ב' אזור פיתוח א', גינוסר אזור פיתוח א'.

אורי אור (העבודה):

גם בית-שאן.

שרת התקשורת ל' לבנת:

כינרת אזור פיתוח א', אשדות-יעקב אזור פיתוח א'.

חיים אורון (מרצ):

למה את לא אומרת טבריה?

שרת התקשורת ל' לבנת:

ברור-חיל אבל לא קריית-גת; חבל שחבר הכנסת בויס יצא מכאן. יד-מרדכי אבל לא אשקלון. מכללת אוהלו. שמעתם פעם על מכללה שהיא אזור פיתוח א'? הנה עכשיו אתם שומעים. כדאי לדעת, יש יסוד-המעלה, כינרת וערד. אזור פיתוח ב', כדאי לשמוע גם, עומר, יישוב מוכה מצוקה, חבר הכנסת בן-מנחם, יישוב קשה-יום.

אליהו בן-מנחם (העבודה):

— — —

אזור פיתוח ב' – כדאי לדעת, יש יסוד-המעלה, כינרת, ערד; אזור פיתוח ב' כדאי לשמוע גם: עומר, יישוב מוכה מצוקה, חבר הכנסת בן-מנחם, יישוב קשה-יום – – –

אליהו בן-מנחם (העבודה):

– – –

שרת התקשורת ל' לבנת:

אזור פיתוח ב' – להבים, אזור פיתוח ב' – מיתר, אזור פיתוח ב' – כפר-תבור. טוב, סגן שר החינוך והתרבות לשעבר מיכה גולדמן מכפר-תבור, באמת יפה שדואגים לחברים, אני מודה, יפה שדואגים לחברים, אבל כשאתם באים היום להסית את ערי הפיתוח נגד המתנחלים אני אומרת לכם: תהיו זהירים – –

אליהו בן-מנחם (העבודה):

אבל אתם עושים את זה.

שרת התקשורת ל' לבנת:

– – מפני שמה שאתם עושים היום – – –

חיים אורון (מרצ):

– – – יוקנעם.

שרת התקשורת ל' לבנת:

– – מה שאתם עושים היום – – –

היו"ר ח' דיין:

– – חבר הכנסת חיים אורון – – –

שרת התקשורת ל' לבנת:

— — — אדוני היושב-ראש — — —

היו"ר ח' דיין:

— — — פעם, פעמיים, שלוש פעמים, מספיק.

שרת התקשורת ל' לבנת:

אני אודה מאוד אם אוכל לקבל כוס מים.

חיים אורון (מרצ):

— — —

היו"ר ח' דיין:

חבר הכנסת אורון, בבקשה.

זאב בויס (הליכוד-גשר-צומת):

— — — חוק עידוד השקעות הון לשנתיים — — —

שרת התקשורת ל' לבנת:

— — — חבר הכנסת — — —

חיים אורון (מרצ):

— — —

היו"ר ח' דיין:

— — — חבר הכנסת חיים אורון —

חיים רמון (העבודה):

— — — לא שווה כלום —

שרת התקשורת ל' לבנת:

— — — חבר הכנסת בויס, תראה, אני —

היו"ר ח' דיין:

— — — ברשותך, גברתי השרה —

שרת התקשורת ל' לבנת:

חבר הכנסת בויס, הזכרתי קודם, לא היית כאן, אמרתי שחבל שאתה לא כאן, שקיבוץ ברור-חיל היה אזור פיתוח א', אבל קריית-גת — לא. זו היתה דוגמה, אחת הדוגמאות שהבאתי כאן בהיעדרך. כמי שהיה ראש עיריית קריית-גת אני בטוחה שלך ולתושבי קריית-גת היו כמה שאלות או כמה סימני שאלה סביב ההבחנה הזאת בין ברור-חיל לבין קריית-גת וההחלטה המשונה הזאת. ובכן, אדוני היושב-ראש — — —

קריאה:

— — — בבג"ץ.

אליהו בן-מנחם (העבודה):

— — —

שרת התקשורת ל' לבנת:

אדוני היושב-ראש, רגע, רגע, נגיע, חכה. חבר הכנסת בן-מנחם, רגע אחד, אני אגיע.

אליהו בן-מנחם (העבודה):

— — —

שרת התקשורת ל' לבנת:

חבר הכנסת בן-מנחם – אני אגיע, רגע, נגיע, חכה.

אליהו בן-מנחם (העבודה):

נגיע.

שרת התקשורת ל' לבנת:

חכה, אני מייד מגיעה, כבר עכשיו.

אליהו בן-מנחם (העבודה):

— — —

שרת התקשורת ל' לבנת:

חבר הכנסת בן-מנחם, אני מייד מגיעה לשאלה הזאת בדיוק. כדאי שחברי הכנסת ירשמו לפניהם את הפרטים הבאים כאשר אנחנו באים לדבר על הקצאות, על תקציבים, על הסתה נגד המתנחלים, נגד ההתנחלויות.

ידידי, אנחנו יודעים שקופת-חולים, שאנחנו יודעים בדיוק למי היא שייכת, זכתה במהלך השנים 1993, 1994, 1995 ו-1996 למיליארד ו-800 מיליון שקלים מכספי המדינה – — —

אליהו בן-מנחם (העבודה):

איזה קופת-חולים?

שרת התקשורת ל' לבנת:

הכללית.

אליהו בן-מנחם (העבודה):

— — —

היו"ר ח' דיין:

חבר הכנסת אלי בן-מנחם — —

אליהו בן-מנחם (העבודה):

— — —

שרת התקשורת ל' לבנת:

חבר הכנסת בן-מנחם, אתה שמת לב — —

קריאות:

— — —

אליהו בן-מנחם (העבודה):

— — —

שרת התקשורת ל' לבנת:

לא, אני מבקשת – – –

היו"ר ח' דיין:

חבר הכנסת בן-מנחם, אי-אפשר. אחרי כל משפט – – –

אליהו בן-מנחם (העבודה):

– – –

היו"ר ח' דיין:

סליחה, ברשותך. חבר הכנסת בן-מנחם, אני קורא אותך לסדר.

שרת התקשורת ל' לבנת:

אדוני היושב-ראש – – –

היו"ר ח' דיין:

זאת לא פעם ראשונה.

חיים רמון (העבודה):

– – – נגד הליכוד. הליכוד – – –

היו"ר ח' דיין:

חבר הכנסת חיים רמון – – –

חיים רמון (העבודה):

היו"ר ח' דיין:

חבר הכנסת רמון, לא שמעתי שהפרעתם ככה לחבר הכנסת פרס כאשר הוא נאם.

אליהו בן-מנחם (העבודה):

כי הוא דיבר נכון.

היו"ר ח' דיין:

תכבדו את הנואם בבקשה.

צבי הנדל (מפד"ל):

שרת התקשורת ל' לבנת:

אדוני היושב-ראש ---

צבי הנדל (מפד"ל):

היו"ר ח' דיין:

חבר הכנסת צבי הנדל.

שרת התקשורת ל' לבנת:

מותר לקרוא קריאות ביניים, אבל מה שאני מבקשת מאוד הוא שבכל זאת אצליח לומר שני משפטים ברציפות.

היו"ר ח' דיין:

חבר הכנסת צבי הנדל.

שרת התקשורת ל' לבנת:

אני מבינה שזה מעורר סערה, אני מבינה אתכם, אבל תרשו לי להמשיך.

טוב שחבר הכנסת שוחט נכנס, כבר דאגתי, אבל ממשלת העבודה ניהלה, בכל שלוש השנים האחרונות, כלכלת בחירות וחילקה מיליארדים לסקטורים שמקורבים אליה, לרבות הסדרי הקיבוצים למיניהם, לאורך כל השנים, שביחד עלו לקופת המדינה 22 מיליארד שקל ומשהו – – –

חיים אורון (מרצ):

— — —

שרת התקשורת ל' לבנת:

על כך – – –

היו"ר ח' דיין:

חבר הכנסת חיים אורון.

חיים אורון (מרצ):

— — —

היו"ר ח' דיין:

חבר הכנסת חיים אורון, אני קורא אותך לסדר בפעם הראשונה. אני לא רוצה להמשיך לקרוא לך.

שרת התקשורת ל' לבנת:

חבר הכנסת אורון, השבתי בשבוע שעבר על שאילתא שלך, אם אני לא טועה, או הצעה לסדר, אני כבר לא זוכרת, בקשר לכספים שהממשלה שאתם עמדתם בראשה השקיעה ביש"ע במהלך ארבע השנים האחרונות. אתה יודע שזה למעלה מ-2 מיליארדי שקל, אז אני מציעה שתפסיקו לקפוץ – – –

חיים אורון (מרצ):

— — —

שרת התקשורת ל' לבנת:

— — — אדוני היושב-ראש

היו"ר ח' דיין:

חבר הכנסת חיים אורון, קראתי אותך פעם ראשונה לסדר, ודאי אתה רוצה להמשיך להיות בדיון.

חיים אורון (מרצ):

— — —

היו"ר ח' דיין:

אם כך, אני מבקש.

שרת התקשורת ל' לבנת:

אני רוצה מאוד להמשיך.

היו"ר ח' דיין:

אי-אפשר לנהל כך את הישיבה.

חיים רמון (העבודה):

— — — שאלה — — —

שרת התקשורת ל' לבנת:

חבר הכנסת רמון, אני מוכנה לאחר מכן לענות על שאלה.

היו"ר ח' דיין:

חבר הכנסת חיים רמון.

שרת התקשורת ל' לבנת:

אני מוכנה לענות אחרי כן על שאלות, אבל לא כרגע.

היו"ר ח' דיין:

חבר הכנסת רמון.

שרת התקשורת ל' לבנת:

משום-מה אני מתעקשת להמשיך לומר את מה שיש לי לומר, ואחרי כן אני מוכנה, ברצון — —

חיים רמון (העבודה):

— — — שאלה — — —

שרת התקשורת ל' לבנת:

אני מוכנה לענות על שאלות.

היו"ר ח' דיין:

אני מוכן לאפשר לך לאחר שהיא תסיים את דבריה, בחצי דקה.

שרת התקשורת ל' לבנת:

אני מוכנה, ברצון.

חיים רמון (העבודה):

היו"ר ח' דיין:

בסדר, אם לא תפריע. בבקשה.

שרת התקשורת ל' לבנת:

אדוני היושב-ראש, התזה שלפיה ליישובי קו העימות בגליל מגיעות הטבות אבל ליישובי קו העימות ביש"ע לא מגיעות הטבות היא תזה משונה מאוד בעיני. יש כאן איזו הבחנה בין דם לדם?

שלום שמחון (העבודה):

היו"ר ח' דיין:

חבר הכנסת שמחון.

שרת התקשורת ל' לבנת:

מה, יש פה אזרחים סוג ב'?

שלום שמחון (העבודה):

— — —

היו"ר ח' דיין:

חבר הכנסת שמחון, אני קורא אותך פעם ראשונה לסדר.

שלום שמחון (העבודה):

— — —

היו"ר ח' דיין:

חבר הכנסת שמחון, כנראה זה לא משפיע.

חיים רמון (העבודה):

מה עם — — —

שרת התקשורת ל' לבנת:

האם יש פה אזרחים — — —

היו"ר ח' דיין:

חבר הכנסת חיים רמון.

חיים רמון (העבודה):

— — —

היו"ר ח' דיין:

חבר הכנסת חיים רמון, אני קורא אותך פעם ראשונה לסדר ואני מבקש לא להמשיך בצורה כזאת. אני לא אאפשר לכם להרוס את הדיון הזה, עם כל הכבוד.

שלום שמחון (העבודה):

— — —

היו"ר ח' דיין:

אני לא נוטה להשתמש בזה, זאת פעם ראשונה שאני קורא חברים לסדר, אבל אתם ממש לא שמים לב. קיים חוסר התייחסות לדברים שלנו. בבקשה.

שרת התקשורת ל' לבנת:

— — — אדוני היושב-ראש

אליהו בן-מנחם (העבודה):

אפשר לשאול שאלה?

שרת התקשורת ל' לבנת:

לא, לא גמרתי לדבר. אני מוכנה להשיב בסוף על שאלות, אם היושב-ראש יתיר לי.

אליהו בן-מנחם (העבודה):

— — —

שרת התקשורת ל' לבנת:

לא, אינני מוכנה.

אליהו בן-מנחם (העבודה):

— — —

שרת התקשורת ל' לבנת:

לא, אדוני, אני לא מוכנה שתפריע לי.

היו"ר ח' דיין:

חבר הכנסת אלי בן-מנחם — — —

אליהו בן-מנחם (העבודה):

— — —

שרת התקשורת ל' לבנת:

חבר הכנסת אלי בן-מנחם, ההבדל בינך לביני הוא שיש לי מיקרופון ולך אין.

אליהו בן-מנחם (העבודה):

— — —

היו"ר ח' דיין:

חבר הכנסת אלי בן-מנחם.

שרת התקשורת ל' לבנת:

— — — אני לא אענה לך — — —

אליהו בן-מנחם (העבודה):

— — —

שרת התקשורת ל' לבנת:

איש לא שומע אותך, אתה מבין? איש לא שומע אותך, אתה מבין מה קורה?

אליהו בן-מנחם (העבודה):

— — —

היו"ר ח' דיין:

סליחה, ברשותך. חבר הכנסת אלי בן-מנחם, אני קורא אותך פעם ראשונה לסדר ואני מבקש ממך לא להמשיך בצורה הזאת. מספיק. פעם ראשונה קראתי אותו לסדר.

אברהם הירשזון (הליכוד-גשר-צומת):

עכשיו זאת פעם שנייה.

היו"ר ח' דיין:

עכשיו זאת פעם ראשונה שאני קורא אותו לסדר, ואני מבקש.

טלב אלסאנע (מד"ע-רע"ם):

— — —

היו"ר ח' דיין:

חבר הכנסת טלב אלסאנע, אני קורא אותך פעם ראשונה לסדר.

טלב אלסאנע (מד"ע-רע"ם):

— — —

היו"ר ח' דיין:

לא, אני מאוד מבקש. תאפשרו לנהל דיון מכובד.

טלב אלסאנע (מד"ע-רע"ם):

— — —

היו"ר ח' דיין:

לא כל פעם שהשרה מדברת מישהו יתפרץ לתוך דבריה ולא יאפשרו לה לסיים אף לא משפט אחד, עם כל הכבוד.

טלב אלסאנע (מד"ע-רע"ם):

אבל איך נקבע — — —

אברהם הירשזון (הליכוד-גשר-צומת):

— — —

טלב אלסאנע (מד"ע-רע"ם):

איך נקבעת מדיניות הממשלה — — —

היו"ר ח' דיין:

חבר הכנסת טלב אלסאנע, כנראה אתה רוצה לבדוק את הסבלנות שלי. עם כל הכבוד, כנראה לא הפריע לך שקראתי אותך פעם ראשונה לסדר. אני אקרא אותך עוד מעט פעם שנייה.

עבד-אלמאלכ דהאמשה (מד"ע-רע"ם):

אז תקרא מהצד ההוא, מדברים שם.

היו"ר ח' דיין:

חבר הכנסת דהאמשה, אני גם אפנה לשם את תשומת לבי. בינתיים רוב ההפרעות באות מכאן.

קריאות:

— — —

אברהם הירשזון (הליכוד-גשר-צומת):

— — —

היו"ר ח' דיין:

חבר הכנסת הירשזון, אינך עוזר לניהול הישיבה כמו שצריך.

אברהם הירשזון (הליכוד-גשר-צומת):

— — —

היו"ר ח' דיין:

חבר הכנסת הירשזון, אני קורא אותך פעם ראשונה לסדר.

טלב אלסאנע (מד"ע-רע"ם):

כבוד היושב-ראש, יש לי שאלה – – –

היו"ר ח' דיין:

חבר הכנסת טלב אלסאנע, לא קיבלת את רשות הדיבור, אני לא מאפשר לך ואתה תאפשר לשרה להמשיך את דבריה. בבקשה.

שרת התקשורת ל' לבנת:

אדוני היושב-ראש, אני מודה לך. הייתי מציעה לחברי הכנסת – אילו הם היו קוראים היום עיתון, הם היו מוצאים אילו סכומים אישר מרכז ההשקעות למפעלים באזורים שונים בארץ ובערי פיתוח, עכשיו, רק השבוע. מדובר על סכומים גבוהים מאוד, אבל אני לא רוצה להיכנס כרגע לכל הפרטים האלה.

אני רוצה לומר עוד דבר חשוב מאוד: אם דיברתי קודם על סילופים ואם דיברתי על ניסיונות לסלף גם את העובדות, להסית נגד המתנחלים ולסכסך את תושבי ערי הפיתוח – מול המתנחלים, מה שלא שמעתי שעשו כאשר כל אותן הקצאות, כל אותם מיליארדים הלכו למטרות אחרות לגמרי, של סקטורים מקורבים למפלגת העבודה, הרי שבשבועות האחרונים אנחנו שומעים שהרחבת ההתנחלויות, או בנייה בהתנחלויות עומדת בניגוד להסכם אוסלו, שהיא באה לערער את הסכם אוסלו מן הבסיס.

אדוני היושב-ראש, יש כאן בידי מכתב שחתום עליו מי שהיה היועץ המשפטי של משרד החוץ, יואל זינגר. יואל זינגר כתב ב-18 במרס 1996 כך: הנושא, הנדון, הרחבת והקמת יישובים ישראליים באזור יהודה ושומרון בהתאם להסכם הביניים. כך הוא אומר, אני קוראת רק ציטוטים מתוך המכתב, לא אקרא את כולו, הוא מכתב בן ארבעה או חמישה עמודים: במהלך המשא-ומתן על הצהרת העקרונות ביקשו נציגי אש"ף לקבוע, בהצהרה, סעיף שיאסור על ישראל להקים התנחלויות חדשות. ישראל דחתה דרישה זאת. במהלך המשא-ומתן על הסכם עזה-יריחו ועל הסכם הביניים שב הצד הפלשתיני והעלה דרישה דומה ושוב נענה בשלילה על-ידי הצד הישראלי.

אני מדלגת וממשיכה הלאה: מעת לעת, במגעים עמנו, נתלו גורמים פלשתיניים שונים בהוראות סעיף 31(7) להסכם הביניים או נוסחים דומים לו שהופיעו בהסכם עזה-יריחו ובהצהרת העקרונות כדי לטעון כי סעיף זה אוסר למעשה הקמת או הרחבת יישובים ישראליים בשטחים. סעיף זה קובע כך – ויש כאן ציטוט מתוך הסעיף – הטיעון הפלשתיני המבוסס על סעיף זה הוא – הקמת יישובים ישראליים או אפילו הרחבתם, יש בה כדי לשנות את הסטטוס של השטח ועל כן היא אסורה. כך אומר יואל זינגר: טענה זו הינה חסרת כל בסיס, וזאת מהנימוקים הבאים – והוא מסביר את הנימוקים – – –

טלב אלסאנע (מד"ע-רע"ם):

יואל זינגר הוא הדובר של הסכם אוסלו? מה הוא? הוא קובע?

שרת התקשורת ל' לבנת:

— — — את כל הפרשנות שלו לסעיפים המדוברים בהסכם אוסלו. והוא אומר בצורה הברורה ביותר: על יסוד כל האמור אני מציע להשיב לפלשתינים במכתב קצר הדוחה את טענתם כי אנו מפירים את ההסכמים עמם וכו' וכו'.

אני רוצה כאן להבהיר. יש כאן פרטים רבים מאוד במסמך הזה לגבי הטענה השקרית כאילו הסכמי אוסלו אוסרים, כאמור, לא רק בניית יישובים חדשים אלא גם הרחבת — — —

אורי אור (העבודה):

למה אתם לא בונים?

שרת התקשורת ל' לבנת:

אנחנו נבנה, חבר הכנסת אורי אור. אנחנו בונים ונבנה.

טלב אלסאנע (מד"ע-רע"ם):

— — —

שרת התקשורת ל' לבנת:

יש כאן פרטי פרטים על כך שאין שום הפרה של הסכם אוסלו בהרחבת יישובים או אפילו בבניית יישובים חדשים. לא אני אמרתי זאת. אמר זאת היועץ המשפטי של משרד החוץ ומי שהיה מאדריכלי הסכם אוסלו יואל זינגר.

אני לא אלאה אתכם, כמובן, בכל הפרטים של כל המסמך. אבל, אדוני היושב-ראש, אני רוצה לומר כאן דבר אחד מאוד עקרוני – מה באמת חושבת לעצמה האופוזיציה? האם האופוזיציה חושבת לעצמה, שהערבים יבנו בכל מקום, אבל על היהודים אנחנו נאסור? האם האופוזיציה חושבת לעצמה, שמה שהיא עשתה אנחנו נעשה פחות? האם האופוזיציה משערת בנפשה, שמה שהיא עשתה

בהיותה בממשלה, ממשלת הליכוד שנבחרה על מנדט אחר לגמרי, שנבחרה בניגוד לעמדותיהם של אנשי מפלגת העבודה, מרצ וממשלת השמאל, שנבחרה דווקא כריאקציה לחוסר שביעות הרצון שהיה בציבור מהממשלה הקודמת היוצאת – – –

טלב אלסאנע (מד"ע-רע"ם):

אפשר לחשוב שהרשות הפלשתינית – – –

צבי הנדל (מפד"ל):

– – –

שרת התקשורת ל' לבנת:

– – – אף אחד שלא יצפה שהממשלה הזאת תעשה פחות מהממשלה הקודמת. מה אתם מצפים?

היו"ר ח' דיין:

חבר הכנסת טלב אלסאנע, כנראה שמישהו רוצה להפריע לך באופן כרוני באמצע הדיון.

טלב אלסאנע (מד"ע-רע"ם):

גם הליכוד לא מאמין להם – – –

היו"ר ח' דיין:

חבר הכנסת אלסאנע, אני חוזר ואומר – אני רוצה להתייחס לכולם כאן בכבוד, אל תאלץ אותי לגרום לכך שאני אוציא אותך מהמליאה.

טלב אלסאנע (מד"ע-רע"ם):

השרה חושבת שאנחנו מטומטמים. השרה חושבת שאנחנו חבורה של מטומטמים.

היו"ר ח' דיין:

עם כל הכבוד, תתאפק. יש לך נציג מהסיעה שאמור להעלות את עמדתכם, ואני מבקש לא להתפרץ לדברי השרה. אני לא אעיר הערה נוספת.

שרת התקשורת ל' לבנת:

אדוני היושב-ראש, אני רוצה לומר כאן שאני חשה צער על האופוזיציה – מי שמייצג אותה כאן, מי שמדבר בשמה ומי שקורא את קריאות הביניים הוא חבר הכנסת טלב אלסאנע אשר הביע דברי תמיכה באינתיפאדה. אני חשה צער על אופוזיציה, על מפלגה ציונית שזה סופה – שיושב פה חבר הכנסת טלב אלסאנע והוא זה שאומר דברי תמיכה והוא זה שמלמד סניגוריה על המדיניות של הממשלה היוצאת.

טלב אלסאנע (מד"ע-רע"ם):

הדברים שאת אומרת לא נכונים.

שרת התקשורת ל' לבנת:

ממש ממשלה יוצאת אומללה ואופוזיציה אומללה.

טלב אלסאנע (מד"ע-רע"ם):

על השלום לא צריך ללמד סניגוריה. אני חושב שכל בר-דעת – – –

היו"ר ח' דיין:

חבר הכנסת אלסאנע, אני קורא אותך לסדר בפעם השנייה. לפעם השלישית אני לא רוצה להגיע. מזמן שנכנסת, לפני עשר דקות, אתה לא נרגעת אפילו לא לדקה אחת, עם כל הכבוד.

זאב בויס (הליכוד-גשר-צומת):

אדוני היושב-ראש, מה זה ההפרעות האלה? תוציא אותו החוצה.

טלב אלסאנע (מד"ע-רע"ם):

הדברים מקוממים.

הי"ר ח' דיין:

זה נגמר. אתה תלמד לשמוע גם את הדברים שלא נעימים לאוזניך. מה לעשות?

שלום שמחון (העבודה):

עד שיהיו מדויקים.

טלב אלסאנע (מד"ע-רע"ם):

— — —

הי"ר ח' דיין:

עם כל הכבוד לך, אני לא רוצה שתעיר בכלל. תודה רבה.

טלב אלסאנע (מד"ע-רע"ם):

למה הממשלה הזאת לא מקיימת את ההסכם?

הי"ר ח' דיין:

חבר הכנסת אלסאנע, אתה מאלץ אותי, חבל.

טלב אלסאנע (מד"ע-רע"ם):

מה המדיניות של הממשלה, כבוד השרה?

שרת התקשורת ל' לבנת:

במובן אבסורדי מסוים, ההפרעות של חבר הכנסת אלסאנע משרתות את ההסברה של הממשלה. אני דווקא מוכנה שימשיך לצרוח.

טלב אלסאנע (מד"ע-רע"ם):

כבוד השרה, מה היא המדיניות של הממשלה?

היו"ר ח' דיין:

חבר הכנסת טלב אלסאנע.

שרת התקשורת ל' לבנת:

אדוני היושב-ראש, בלי שום קשר לפיגוע הקשה שהיה בשבוע שעבר, שפגע במשפחת צור מבית-אל, בלי שום קשר, הממשלה הלאומית שנבחרה על-ידי הציבור נבחרה כדי לשנות את אזורי העדיפות, כדי לשנות את סדרי העדיפויות, כדי למלא ולממש מדיניות אחרת, שונה מזאת שהיתה לממשלה הקודמת.

טלב אלסאנע (מד"ע-רע"ם):

מה היא? מה המדיניות האחרת?

היו"ר ח' דיין:

תשמע את דברי השרה עד הסוף.

שרת התקשורת ל' לבנת:

זה מרגיז את האופוזיציה, אני מבינה, זה בוודאי מרגיז את חבר הכנסת אלסאנע, אני גם כן מבינה. אבל, אדוני היושב-ראש, לשם כך נבחרה הממשלה הזאת.

אני רואה כאן אנשים שנעים בין חזונות ורודים לבין חזונות שחורים. עומד כאן חבר הכנסת שמעון פרס – או שהוא רואה את הכול בוורוד, או שפתאום הוא עולה לכאן ומצייר תמונה שחורה משחור. אין לו גוני ביניים. הוא לא רואה גוני ביניים. אני מציעה לאותם אנשים להפסיק לראות שחור מדי ולהפסיק לראות ורוד מדי. המצב מורכב, הוא איננו פשוט, אין לו פתרונות קסמים.

ואנחנו – בלי קשר, כמו שאמרתי, לפיגוע הקשה הזה, ואני ממליצה לכל רואי השחורות האלה לנסוע לבית-אל, להיפגש עם האנשים, להיפגש עם משפחת צור, אולי זה יחזק אותם, אולי הציונות שבהם, אני לא מדברת על חבר הכנסת אלסאנע, אצלו אני לא מחפשת ציונות, אבל אולי זה יחזק משהו באמונה שלהם, בביטחון שלהם, בציונות שלהם, באמונה שלנו בצדקת דרכנו פה, שאנחנו יושבים פה בארץ-ישראל. מה קרה פה לחלק מהאנשים? מה הם איבדו? איך הם שכחו? איפה הם חושבים שהם חיים?

טלב אלסאנע (מד"ע-רע"ם):

זו תעמולת בחירות. אין מדיניות.

שרת התקשורת ל' לבנת:

אדוני היושב-ראש, התשובה שלנו לאופוזיציה, התשובה שלנו למרצחים היא, שאנחנו נשארים פה, אנחנו כאן במדינה הציונית, במדינה היהודית, אנחנו כאן, אנחנו נבנה.

בכך, אדוני היושב-ראש, אני מציעה לאופוזיציה להמשיך ולהציע הצעות כאלה וכאלה בתוך האופוזיציה כדי שהם יישארו באופוזיציה, הממשלה הזאת תמשיך לכהן, וראש הממשלה יקבל היום את אמון הכנסת. תודה.

היו"ר ח' דיין:

תודה רבה, גברתי השרה.

טלב אלסאנע (מד"ע-רע"ם):

השרה לא ידעה שהבחירות הסתיימו. דבריה הם המשך לתעמולת בחירות – – –

היו"ר ח' דיין:

אנחנו עוברים לרשימת הדוברים. חבר הכנסת אלסאנע, עכשיו אתה מפריע גם לי. כנראה בחרת לך את הדרך כדי שהתקשורת תשמע שאני מוציא חבר כנסת החוצה. אל תיתן לי את הכיף הזה. אל תעשה לי צרות. בסדר? תודה רבה.

רבותי חברי הכנסת, ועדת הכנסת קבעה עשר דקות לכל סיעה; לסייעות הגדולות – 20 דקות. הרשימה נעולה. ראשון הדוברים – חבר הכנסת אפרים סנה, חמש דקות. אני אציין את מסגרת הזמן לכל חבר כנסת לפי הסדר. אחריו – חבר הכנסת גדעון עזרא. מיותר לציין שחבר כנסת שלא יימצא במליאה בזמן שאקרא בשמו תורו יעבור. תודה.

אפרים סנה (העבודה):

אדוני היושב-ראש, חברי הכנסת, על מי עובד בעיניים ראש הממשלה? קודם כול על העולם. הוא אומר לקלינטון ולראשי האיחוד האירופי: אין החלטה על התנחלויות חדשות. אבל פותחים עיתון וקוראים. עיתון רציני, עיתון "נקודה": קדומים בתנופת בנייה. היישוב נערך עתה לבניית 1,730 יחידות דיור. בחישוב גס, הגדלה פי ארבעה. קוראים שבנחליאל בונים שכונה של 2,000 יחידות דיור. קוראים לה קריית-נחליאל. אומר שר התשתיות שהוא הולך לבנות מערבה לרמאללה גוש של 22,000 יחידות דיור לציבור החרדי, וזה כנראה גם על תקן של הרחבה.

ראש הממשלה משקר לעולם, הוא הולך ובונה למעשה התנחלויות חדשות במסווה של הרחבה.

אורי אור (העבודה):

או שהוא משקר למתנחלים.

אפרים סנה (העבודה):

ראש הממשלה עובד בעיניים גם על הציבור, ובכלל זה על הציבור שבחר בו. אני מתכוון בעיקר לעיירות הפיתוח.

יש 250 מפוטרים במפעל "דימונה טקסטיל", והם שואלים, אחרי שהם יקבלו אולי, סוף-סוף, את מעט הפיצויים שמגיעים להם, לאן הם ילכו? איזה משקיע יבוא לדימונה עכשיו, כשמגיעים לו את כל ההטבות חמש דקות מכפר-סבא?

אתמול הייתי בקריית-מלאכי, עירו של סגן ראש הממשלה קצב. רק אתמול הודיעו שם על סגירת המפעל "אופנת ברוך". לאן ילכו 80 העובדים והעובדות של "אופנת ברוך"? לברקן? לאזור ריחן? לאן הם ילכו? עובדים עליהם. הבטיחו להם שידאגו להם. הם נתנו אמון בנתניהו. ועכשיו הוא מפנה את המשקיעים, מפנה את ההטבות, להתנחלויות ביהודה ובשומרון.

אבל ראש הממשלה עובד גם על המתיישבים עצמם, עובד עליהם בעיניים. לאן תוביל תנופת ההתנחלות הזאת? להגברת החיכוך, להגברת האלימות, להגברת הטרור. כי מה היא משרתת? היא משרתת, שאנחנו לא הולכים לפתרון של הפרדה בין עמים, אלא לסכסוך של ערוב בין עמים. זאת המשמעות. זה לא יוסיף לא ביטחון ולא איכות חיים לאותם ישראלים שחיים היום ביהודה ובשומרון.

גם לשיטתכם, מה יותר טוב: 150,000 ישראלים שחיים בדו-קיום, או רבע מיליון שחיים בסכסוך מתמיד, באלימות מתמדת?

ההחלטה הזאת דוחקת את מתיישבי יהודה ושומרון למציאות מאוד חמורה. אבל מבטיחים להם לעמוד מאחוריהם. מרצים את ההנהגה הפוליטית של המתנחלים, אבל דוחפים 150,000 ישראלים, שלא כולם באו לשם מתוך אידיאולוגיה כלשהי, למציאות חיים דמוית בוסניה, לסכסוך שאולי לא ניתן יהיה לפתור אותו.

אבל, רבותי, חברי הכנסת מהפינה הזאת, ראש הממשלה עובד גם עליכם בעיניים.

נסים דהן (ש"ס):

אף אחד לא יצליח לעבוד על ש"ס.

אפרים סנה (העבודה):

תתפלא. על ש"ס אולי לא. על בוחרי ש"ס – ועוד איך. יש לכם בעיית אמת של דיור, בעיה אמיתית. והממשלה הזאת מנצלת את זה. היא מנסה לפתור את הבעיה שלכם בתוך ההתנחלויות, הופכת אתכם לבשר התותחים של האינתיפאדה השנייה. משתמשים בכם, מנצלים אתכם. ואתם – שותקים.

ההחלטה של הממשלה ביום שישי היא החלטה מטומטמת, לא אחראית, מחמירה את בידוד ישראל, וסביבה יש אחיזת עיניים, בלוף, תיחמון, על-ידי ראש הממשלה. לממשלה הזאת ולאיש שעומד בראשה ומנסה לעבוד על כולם בעיניים, כל הזמן, אנחנו מבקשים להביע אי-אמון.

היו"ר ח' דיין:

תודה רבה לחבר הכנסת אפרים סנה. אני מזמין את חבר הכנסת גדעון עזרא, ואחריו – את חבר הכנסת רפאל פנחסי.

שלום שמחון (העבודה):

לפחות כשמדבר כאן נציג הקואליציה, שישב פה איזה נציג של הממשלה, שיעשה לו כבוד, אם לא לחבר כנסת מכובד כמו חבר הכנסת סנה.

היו"ר ח' דיין:

בהחלט, לקחתי זאת לתשומת לבי.

גדעון עזרא (הליכוד-גשר-צומת):

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, אני מבקש לומר שהבחירות עברו, כמדומני, הן היו לפני חצי שנה, ולפנינו שלוש שנים וחצי של עבודה משותפת. בסופן של שלוש וחצי השנים הבאות תהיינה בחירות והעם יגיד את דברו. בינתיים אנחנו נבחרנו כדי למלא את המשימות שלשמן הביאו אותנו לבית הזה, ולנסות לקדם את ענייני ישראל, ולא כדי לנסות ולנגח את ראש הממשלה.

אינני זוכר אף מקרה, אולי אני לא מכיר את כל המקרים, של ניסיונות לנגח את ראש הממשלה על כל דבר קטן, ימינה ושמאלה. חוד החנית במלאכה הזאת הוא האופוזיציה בבית הזה, המפלגות הערביות שיושבות פה, מרצ, ואליהן מצטרפת מפלגת העבודה בגאון.

אתמול היה כינוס של מפלגת העבודה בבאר-שבע.

אופיר פינס-פז (העבודה):

היית שם?

גדעון עזרא (הליכוד-גשר-צומת):

לא, ראיתי בטלוויזיה. בכינוס הזה אמר, נדמה לי חבר הכנסת אהוד ברק, שבוחרי הליכוד בנגב זועמים על החלטות הממשלה, והתומכים הגדולים ביותר של הליכוד בנגב מפנים לה עורף. אני הייתי אתמול במקום אחר, ביישוב קריית-משה על-יד רחובות. לא קיבלתי רושם דומה.

בשנת 1992, לא הייתי אז חבר הכנסת, החליטו לשנות את סדר העדיפויות הלאומי ולהפנות את המשאבים לנושאים אחרים. לפני חוברת של ארגון ששמו "סיכוי", העמותה לקידום שוויון הזדמנויות, עמותה ערבית דווקא, ושם מדובר על הרמה החברתית-הכלכלית של יישובים יהודיים וערביים בישראל ב-1995, שלוש שנים אחרי שהמפלגה הקודמת עלתה לשלטון. הנתונים הוצאו מהלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, המוסד לביטוח לאומי, משרד הפנים, משרד העבודה והרווחה, והם מודדים 188 מועצות מקומיות ברחבי ישראל על-פי הכנסה לנפש. וראה זה פלא, אחרי השינוי בסדר העדיפויות הלאומי, מתוך 188 יישובים, היישובים ברמה הנמוכה ביותר הם רהט ותל-שבע, במקום השלישי נמצאת אופקים, במקום החמישי נמצאת שדרות, במקום ה-17 נמצאת קריית-מלאכי, במקום

ה-25 נמצאת ירוחם, במקום ה-27 נמצאת נתיבות, במקום ה-31 – קריית-גת, במקום ה-41 – אשקלון.

שלום שמחון (העבודה):

לפי דעתך ההחלטה של יום שישי תעלה אותם למעלה?

גדעון עזרא (הליכוד-גשר-צומת):

לי אין ספק שחובה עלינו, על הממשלה הזאת, לשם כך נבחרנו, להביא לכך שבתום ארבע השנים האוכלוסייה הזאת לא תימצא לא במקום השלישי ולא במקום החמישי.

אתם מדברים כאילו אנחנו נמצאים בשלטון כבר 20 שנה. אני מאוד מקווה שאנחנו נוכיח שזה לא נכון.

דבר נוסף. אני הייתי בשטחים כאשר ממשלת העבודה בזמנה נתנה למתנחלי מלון "פארק" את הממשל הצבאי בחברון, לשבת שם בתוך מתקן צבאי, לפני שהם הקימו את קריית-ארבע, ויותר מאוחר הם הקימו את היישוב היהודי בחברון. ראיתי את האוכלוסיות הללו מתמודדות במשך השנים עם פיגועים; ראיתי את האנשים מתמודדים במהלך האינתיפאדה; ראיתי אותם, עדיין באינתיפאדה, כשקראו להם פרופלורים; ראיתי אותם נאחזים בקרקע; וראיתי אותם אחרי הבחירות, כאשר הם חשבו שהם יקבלו עכשיו תמיכה לא כפרופלורים, אלא כאנשים שווים.

מקרב האנשים האלה נפלו עכשיו שני אנשים יקרים ביישוב בית-אל, יישוב מרכזי, לא יישוב נידח, יישוב בגוש מרכזי של יישובים. נפלו שם שני אנשים. האנשים האלה נפלו כתוצאה מפעילות של "החזית העממית" שפועלת ביהודה ובשומרון. נדמה לי שאלה ההרוגים החמישי והשישי מאותו נשק – שבו ירתה אותה חוליה.

אני רוצה להגיד לכם, שהמאבק ב"חזית העממית" לא היה גם בתקופתנו מאבק פשוט. ואני מבקש לומר כמה מלים כיצד המשטרה הפלשתינית, שאני מאמין שעכשיו היא עושה מאמצים לאתר את הרוצחים הללו, המשטרה הפלשתינית הזו בעצם הימים האחרונים לא עשתה שום דבר לביטול כינוסים של "החזית העממית" שראינו בטלוויזיה, הן באוניברסיטת בית-לחם, הן באוניברסיטת אל-נג'אח, ובכינוס של ה"חמאס", שהיה באזור רצועת-עזה.

אותה הנהגה פלשתינית חיממה את המצב והציתה את המשבר בחודש ספטמבר באופן מכוון, כאשר 80 שוטרים ואנשי ביטחון ירו באופן יזום על כוחות צה"ל. אותה רשות פלשתינית מסיתה באופן קבוע בטלוויזיה, ברדיו ובמסגדים. עד גל הפיגועים של סוף פברואר הרשות הזאת לא לחמה בטרור באופן יזום, ובחודשים האחרונים היא הורידה את רמת מלחמתה. מאז פברואר-מרס הם עצרו אנשי "חמאס" רבים, אך לא מיצו אתם את הדין. חלקם שוחררו. מאז מרס 1996 אף אחד לא נשפט. 200 שמות של כאלה שהועברו, חלקם לא נחקרו וחלקם שוחררו.

אותה רשות פלשתינית עוצרת עשרה משתפי פעולה עם ישראל בחודש לחקירה. רשות פלשתינית שעוצרת בחודש עשרה משתפי פעולה עם ישראל לחקירה, רשות כזאת, שגייסה 30,000 שוטרים במקום 18,000 שאושרו לה, רשות שלא מונעת הסתננות לשטחנו, רשות שלא הסגירה לנו מחבלים – 19 שמות של מחבלים הועברו על-ידי השלטון הקודם – רשות כזאת היא השותפה שלנו להסכם שהיתה צריכה ליישם אותו ולא יישמה.

למרות זאת באנו ואמרנו: אנחנו מבקשים להמשיך בהסכמים, לנסות ליישם אותם, כאשר חובה על C, הרשות הפלשתינית לעשות את הדברים במקביל. ואם מדברים על הרחבת התנחלויות בשטח הערבים בונים בצורה פרועה ללא רשיונות, ללא קבלת אישור מאיש. אבל נראה C'הרי באותו שטח שלדעת האופוזיציה ההסכם הוא חד-צדדי, רק עלינו מוטל ליישם אותו.

היו"ר ח' דיין:

משפט מסכם, בבקשה.

גדעון עזרא (הליכוד-גשר-צומת):

אני מבקש בסוף דברי לבוא ולומר ולבקש: הבה נעשה יד אחת כולנו על מנת לבלום את הטרור, על מנת לבלום את התקפות העולם. הצטרפו אלינו בפעולות שאתם נתתם להן יד בממשלות הקודמות, ונמשיך על מנת שנשיג את המטרה במשותף. רק ישראל חזקה תוכל להשיג את מבוקשה. תודה.

היו"ר ח' דיין:

תודה רבה לחבר הכנסת גדעון עזרא. אני מזמין את חבר הכנסת רפאל פנחסי. אחריו – חבר הכנסת שמריהו בן-צור.

רפאל פנחסי (ש"ס):

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, ראשית, אני רוצה לשלוח תנחומים למשפחת צור על הריגת האם ובנה וברכת החלמה שלמה לפצועים. מה חטאם ומה פשעם של האם ובנה שנרצחו רק בשל היותם יהודים שנסעו על כבישי הארץ? באו אותם מרצחים ופגעו בהם. אזרחים שלווים, אזרחים שנסעו לביתם – באו ופגעו בהם. מה המטרה? רק מפני שהם יהודים וצריך להרוג יהודים.

הרי אנחנו נמצאים בתהליך שלום. אם אנחנו נמצאים בתהליך שלום והם מצאו ערי מקלט וברחו לרמאללה, ואם הרשות הפלשתינית באמת רוצה דו-קיום ורוצה לקיים את תהליך השלום, היא חייבת להסגיר את הרוצחים, לתפוס אותם, לא להסתפק רק בהעמדה לדין אצלם, אלא הם צריכים להסגיר אותם למדינת ישראל, שהיא תשפוט אותם והם יבואו על עונשם.

ראש הפלשתינים ערפאת ובנאומים שלו מלהיב את הג'יהאד ותוקף את ישראל כאילו היא לא מקיימת את ההסכמים שלה, ובו בזמן הוא, בראש ובראשונה, לא עומד בהסכמים ומפר אותם. עם כל זאת, מאחר שמדינת ישראל שוחרת שלום ורוצה להמשיך בתהליך השלום ומנהלת משא-ומתן, ודאי וודאי שזה לא יוסיף לתהליך השלום אם הרשות הפלשתינית לא תשתף פעולה כדי לתפוס את המרצחים, להסגירם לידי ישראל ולהעניש אותם.

לכן, אני מתפלא על האופוזיציה שהגישה היום אי-אמון לממשלה. כל החלטת הממשלה, מה היא אומרת? הרי היא לא קיבלה החלטה להוסיף התנחלויות חדשות, אלא לתת תשובה ציונית לאזרחים שגרים באותם יישובים ולפטור אותם ממס. אזורי פיתוח א' – זה הטבות במס. ואיך היא עושה את זה? מתוך תקציבה. היא לא פוגעת באיש, היא לא לוקחת את זה מאזורי פיתוח; היא מוסיפה, כפי שהיה בשנת 1992.

ב-1992, כשהממשלה התחלפה, היא אמרה: לי יש סדר עדיפויות אחר. הפסיקו את התמיכות בהתנחלויות ואמרו: יש סדר עדיפויות אחר. וכפי שהשרה המקשרת, שרת התקשורת, מנתה פה, לקחו ערים שהיו מקורבות לשלטון, סמוכות לערים אחרות, ונתנו להן מעמד של אזורי פיתוח א', ולאחרות – אזורי פיתוח ב', כי זאת היתה מדיניות הממשלה. באה הממשלה הזאת ומצהירה ומודיעה בריש גלי, שהיא רוצה להמשיך את ההתנחלויות הקיימות, לתת להן חיזוק ועידוד במיוחד. זה בא אחרי רצח תושבים, שכל חטאם שהם יהודים שנסעו לתומם בכבישי הארץ. על זה באה האופוזיציה, מתוך העם היהודי, ותוקפת את הממשלה.

לכן, אם אנחנו רוצים תהליך שלום, קודם כול אנחנו צריכים תהליך שלום בינינו לבין עצמנו, להיות קודם כול מאוחדים, להילחם בטרור הזה. אם בא טרור כזה ורוצח אם ובנה על לא עוול בכפם – לא חיילים, לא צבא, אזרחים תמימים – ואנחנו באים בתוך תוכנו ומביעים אי-אמון, אף שאנחנו יודעים שהאי-אמון הזה לא שווה, כי בסך הכול צריך 61 קולות בשביל להפיל ממשלה – זה טוב בשביל התקשורת, הטלוויזיה מצלמת, האזרחים שומעים ורואים – זה מחזק את האויבים שלנו. הם רואים שבתוך העם הזה תוקפים על כך שנותנים הנחה למתנחלים אלה ואחרים.

אנחנו לא נמצאים ערב בחירות, הבחירות היו רק לפני כמה חודשים. הממשלה הזאת נבחרה בצורה דמוקרטית לכהן ארבע שנים. בתחילת דרכה – כבר לבוא ולתקוף אותה? אני לא רואה פה שהיא הפסיקה את תהליך השלום או שהיא באמת מצהירה שהיא לא רוצה בהסכם אוסלו. היא אומרת: אני רוצה את הסכם אוסלו ורוצה את ההסדר של חברון. מנהלים משא-ומתן, רוצים יותר ביטחון, שיירצחו פחות יהודים. בזה לפחות הייתי מצפה מהעם היהודי שיתאחד וידבר בקול אחד. יכולים לתקוף את הממשלה בדברים אחרים, אבל לא בדברים שבנפשו.

לכן, אני חושב שהממשלה הזאת ראויה לאמון בהליך שהיא עשתה – לחזק אותם מתנחלים על-ידי הכרה במקומותיהם כאזורי פיתוח, או לתת להם את האפשרות כמו זו שיש בעיירות הפיתוח. זה לא בא במקום, מוסיפים על זה, ויצטרכו להתמודד עם הגירעון בתקציב. יש עכשיו עוד אפשרות לתמוך במתנחלים ולתת להם הנחות. לכן אני חושב שהממשלה ראויה לאמון והמתנחלים ראוים לחיזוק, ואני מברך אותם: חזקו ואמצו. אני מקווה שעם ישראל יתאחד כדי שנוכל לשמור על ביטחוננו.

היו"ר ח' דיין:

תודה רבה לחבר הכנסת רפאל פנחסי. אני מזמין את חבר הכנסת שמריהו בן-צור, אחריו – חבר הכנסת אמנון רובינשטיין.

שמריהו בן-צור (מפד"ל):

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, ראשית, אני שולח את תנחומינו למשפחת צור, משפחה ציונית, אמיתית, במלוא מובן המלה.

מאוד נחרדתי כששמעתי חברי כנסת שעומדים פה, מתחילת הדיון ועד עכשיו. היו ביניהם חברי כנסת שאפילו לא הביעו צער על הרצח המתועב של האם ובנה, איטה ואפרים, השם ייקום דמם. הרצח הזה זעזע את כל תושבי ישראל. רוצחים תאבי דם פצעו בבני משפחת צור, ואנו עומדים ניצבים מול סימן שאלה גדול: האם זה הסכם השלום אשר ייחלנו לו?

מערכת הביטחון, שאחראית לשלומם ולביטחונם של אזרחי ישראל, חייבת לתת את דעתה, כי עליה לסמוך אך ורק על כוחות צה"ל ושירותי הביטחון שלה. באופן ברור וחד-משמעי אין לסמוך על זרים, בוודאי ובוודאי לא על ראש אש"ף וחבר מרעיו. מקבל פרס נובל לשלום, ערפאת, שמחר ימלאו שנתיים לקבלתו את הפרס, לא גינה את הרצח המתועב. לא שאנחנו זקוקים לגינוי שלו, אבל זה מעיד על משהו. זה דבר שמוכיח פעם נוספת שההחלטה האומללה של ועדת פרס נובל לשלום להעניק לערפאת את הפרס היתה בושה וכלימה לפרס הזה.

המשטרה הפלשתינית, מאז הסכם אוסלו המפורסם, כל אימת שמתרחש פיגוע חריג, מפגינה למראית עין, עוצרת מחבלים, עורכת להם משפטי בזק, ולאחר שהשכחה גוברת עלינו והזעם נחלש בקרבנו, היא משחררת את הרוצחים האלה.

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, הפיגוע האחרון, שאירע בימי חנוכה במשפחה יקרה, ציונית אמיתית, חשף ביתר שאת את המצב שבו אנו נתונים. על-פי ההסכם, יש לישראל זכות המרדף, ועל הרשות הפלשתינית מוטלת החובה להסגיר את הרוצחים. אך גם עתה אנו רואים שאין הם מקיימים את התחייבותם. הם, הפלשתינים, יודעים רק לקבל, אבל לקיים הסכמים – לא ולא.

השאלה המזדקרת לפנינו היא, האם הממשלה תתעשת ותפעל לשיפור המצב, או שתמשיך לדבר. זהו מבחנה של ממשלת ישראל. אסור לנו בשום פנים ואופן להמשיך לעבור לסדר-היום על ידיוי אבנים, על זריקת בקבוקי תבערה. אסור לנו להסתפק במלל ובאזהרות, יש לקום ולעשות מעשים.

חובה עלינו להביא לשינוי, וזאת על-ידי חיזוק ההתיישבות היהודית ביש"ע. ראש הממשלה בנימין נתניהו אמר בהלווייתם של איטה ואפרים, השם ייקום דמם: ידוע לי שאתם מודאגים לגבי העתיד. אני רוצה שתסירו דאגה מלבכם. אנו נעצים את המאמצים והמשאבים שנשקיע, כדי להבטיח את קיומו של העם היהודי בארצנו. כאשר יענו אותנו, כן נרבה וכן נפרוץ.

אני מקווה, כי נעבור מדיבורים למעשים, בחוכמה, בזהירות, אבל בנחישות. כל מה שאני עומד להציע פה לא סותר את הסכמי אוסלו. ראשית, יש לגייס את המשאבים הכספיים, לא בתוך חודש ימים כפי

שהציעה הממשלה, אלא מספיקים לכך שבועיים. יש לעשות הכול כדי לעבות את היישובים היהודיים, לסלול כבישים שיאחדו את היישובים לגושים גדולים, ועל-ידי כך להגביר את הביטחון. כל ראשי הממשלה מאז מלחמת ששת הימים, ואני מקווה שגם ראש הממשלה מר נתניהו – אשכול, גולדה, רבין, בגין, זיכרוןם לברכה, מר שמיר ומר פרס, יבדלו לחיים ארוכים, הקימו יישובים ביש"ע, ואני מקווה שגם כאן ננהג כך. זו התשובה, ואנחנו דוחים את הצעת האי-אמון. אנו מאמינים בממשלה ומקווים ליותר מעשים.

היו"ר ח' דיין:

תודה רבה לחבר הכנסת שמריהו בן-צור. אני מזמין את חבר הכנסת אמנון רובינשטיין. אחריו – חבר הכנסת יורי שטרן. אני הולך לפי הסדר המונח לפני. היתה רק החלפה בתוך סיעת מרצ, זו זכותם. יש לך עשר דקות, בבקשה.

אמנון רובינשטיין (מרצ):

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, קודם כול אני רוצה להביע את השתתפותי באבל משפחת צור ובאבל העם כולו בישראל, על עוד מעשה רצח נתעב, שפל, שבו רצחו בני עוולה, ניסו בעצם לרצוח משפחה יהודית, והצליחו לפגוע באם ובבן. כל מי שראה את מעמד ההלוויה, וכל מי שיועד מה עובר על משפחת צור, ובעצם על כל אדם שוחר שלום וחופש בארצנו, יודע עד כמה המעשה הזה נורא.

אני גם רוצה לומר, שהרשות הפלשתינית, שהיא שותף שלנו בתהליך השלום, שותף לא תמיד קל, לפעמים קשה ופרובלמטי, חייבת להבין, שבעניין הזה יש תמימות דעים בציבור הישראלי, שאי-אפשר להשלים עם המעשים הנתעבים והנפשעים האלה, ואי-אפשר להסכים לכך ששטחי הרשות יהיו עיר מקלט לרוצחים.

אחמד סעד (חד"ש-בל"ד):

הרשות גינתה את המעשה.

אמנון רובינשטיין (מרצ):

אני מודע לכך שהרשות גינתה זאת, ואני גם מודע לשיתוף הפעולה הביטחוני עם הרשות, שמנע הרבה מקרים מסוג זה. בהחלט, חשבתי לציין זאת מאוחר יותר, אבל, חבר הכנסת סעד, אני אומר לך את זה כבר כעת. אבל אי-אפשר להשלים עם כך שערי הגדה והרצועה יהיו ערי מקלט לרוצחים, או שיינתנו פסקי-דין שנראים על פניהם כאכזריים וכקשים, ובעצם לאחר מכן לא יתמצה הדין. אני חושב שבעניין הזה אין חילוקי דעות בבית הזה.

שר המדע ז"ב בגין:

כאשר אתה אומר שאי-אפשר להשלים, אתה יכול גם להשלים את המשפט ולומר למה כוונתך? מה עושים כאשר אי-אפשר להשלים?

אמנון רובינשטיין (מרצ):

השר בגין, בניגוד למה שהיה בכנסת הקודמת, היום אתה מייצג את ממשלת ישראל, ואתה צריך להציג את עמדתה של הממשלה בעניין זה.

שר המדע ז"ב בגין:

יש לי דעה משלי, שאני לא מהסס להביע אותה, אבל אני רוצה לשמוע למה הכוונה מעבר למליצה.

אמנון רובינשטיין (מרצ):

מעבר למליצה, הכוונה היא, שבמשא-ומתן עם הרשות הפלשתינית, יש דרכים לעמוד על כך שהתנאי הזה יתקיים.

שר המדע ז"ב בגין:

ואם הוא לא יתקיים? בינתיים הוא לא מתקיים. שלוש שנים הוא לא מתקיים, גם בראשותכם הוא לא התקיים.

אמנון רובינשטיין (מרצ):

השר בגין, התרגלתי לכך שבכנסת הזו התחלפו היוצרות. גם בוועדת הכספים היום החזירה הקואליציה את הצעת התקציב של משרד הדתות לממשלה. לא אנחנו. אבל אתה בכל זאת מייצג כאן היום את הממשלה, וגם אם יש לך עמדה הנוגדת את עמדתו של ראש הממשלה, אתה צריך לומר איך צריך לעשות את הדברים האלה. אבל אני אומר לך, שתמיכתי שלי נתונה לכל דרישה ולכל תביעה שהדין ימוצה. אין כל ספק, ואנחנו צריכים להיות ריאליסטיים, שמעשי טרור ילוו אותנו במידה זו או אחרת, לדאבוני הרב, גם בעידן של שלום, ולא רק אותנו ילוו. ההבדל ביני לבינך הוא זה, שאני לא מוכן שמעשי טרור, ויהיו נפשעים ונתעבים ככל שיהיו, הם שינתבו את דרכי המדינית. זה ההבדל. אבל בעניין של מיצוי הדין עם הרוצחים אין מחלוקת ביני ובינך.

שר המדע ז"ב בגין:

יש ויש.

אמנון רובינשטיין (מרצ):

אם יש פריבילגיה לשר, היא שהוא יכול לקום כאן בכל עת ולהציג את עמדת הממשלה. תעשה זאת.

חיים אורון (מרצ):

אבל יש לו בעיה עם עמדת הממשלה.

אמנון רובינשטיין (מרצ):

יש לנו ממשלה שהאופוזיציה הכי גדולה באה מתוכה. מה אני אחראי לכך? אני יכול להציג את עמדתי שלי ואת עמדת תנועתי – את עמדת מרצ.

אדוני היושב-ראש, רבותי חברי הכנסת, הרי אנחנו יודעים ומתורגלים ושבעי-רצון, ויודעים שהצעת האי-אמון כאן לא תתקבל. היא לא תתקבל על-ידי 61 חברי כנסת כפי שהיא צריכה להתקבל, על-פי חוק-יסוד: הממשלה החדש. הידיים יורמו, הסופר יספור, המונה ימנה, והממשלה תצא מהסיבוב הזה בלא פגע. אבל האי-אמון בממשלה הולך ומתפשט, הולך ומתרחב, הולך ומכה גם בתומכיה של הממשלה, גם באנשים שבתום-לב הצביעו עבור בנימין נתניהו, והוא מתפשט מעבר לבניין הזה, מעבר לעיר הבירה ירושלים, ומצוי בכל מקום שבו ישראלים משוחחים על ענייני היום.

הוא מתפשט מעבר לארצנו, אל מעבר לנהר. כואב לי הלב לשמוע כיצד המלך חוסיין, ידיד גדול לשעבר של בנימין נתניהו, ידיד ורע ומסייע – כיצד הוא מדבר על ראש הממשלה בפומבי. אני כישראלי בוש ונכלם כאשר מדברים כך על ראש הממשלה שלי, גם כשהוא יריב פוליטי. גם המלך חוסיין, שהזמין את ראש הממשלה ערב הבחירות להיות אורחו האישי, אין לו אמון בראש הממשלה.

אותו המלך חוסיין, שהכנסת כמעט כולה תמכה בהסכם השלום אתו, שבא לישראל באומץ לב יוצא דופן, גם להלווייתו של ראש הממשלה המנוח יצחק רבין, גם לביקורים בלתי נשכחים בתל-אביב ובצמח, ונתקבל באהדה כה גדולה – מה קרה? מה קרה בחצי השנה הזאת? קרה דבר אחד. המלך חוסיין, ואתו רבים בממלכה ההאשמית, איבדו אמון בראש הממשלה. האמינו לי, אני לא אומר זאת אלא מתוך כאב.

האי-אמון מתפשט אל מעבר לירדן וכולל גם את ראשי מדינות ערב שאתם היו לנו הסכמים, שעמם רקמנו קשרים, שמשרדים שלהם נפתחו בארצנו. האי-אמון הגיע עד לעומאן, ידידה מובהקת של תהליך השלום, הייתי מעז לומר גם ידידה של ישראל; ולקטאר ולמרקו שעמן היו לנו קשרים כה

הדוקים, כה פומביים, כה גלויים, כה מחממי לב. הוא חוצה את מדינות המאגר ומגיע לתוניס, והוא עובר את הים התיכון ומכה בנו במדינות אירופה, באיחוד האירופי שעמו אנחנו רוצים לרקום קשרים גם כלכליים, גם מדיניים, גם תרבותיים, גם מדעיים, גם טכנולוגיים, ושהשוק שלו כה חשוב לנו.

הוא מגיע, רבותי, עד לידידה הגדולה ביותר שיש לישראל, עד לארצות-הברית. אותה ארצות-הברית שראש הממשלה מכיר כל כך טוב, שרק לפני זמן קצר הקונגרס שם קם והריע לו; ואותו נשיא, הידיד הגדול ביותר שהיה לעם ישראל, הנשיא קלינטון, הרי אנחנו שומעים את הדי הגיוניים והספקות והגערות והנזיפות. וכל זה, על מה?

לפעמים אני ממש מחזיק את עצמי; מתעורר בלילה ואומר לעצמי: בעצם מה קרה כאן? למה הידרדר כל כך מעמדה של ישראל? עשינו משהו קיצוני? כבשנו שטחים? – עשינו מעשה אווילי של פתיחת מנהרה, שראש הממשלה – בצורה שאני לא רוצה להשתמש במלים הראויות לה, מטיל את האחריות עליה על רשויות הביטחון; הם האיצו בו. הוא היסס, הוא לא כל כך רצה, הם דחפו אותו מהסיבות שלהם.

הי"ר ח' דיין:

משפט מסכם.

אמנון רובינשטיין (מרצ):

המשפט המסכם הוא משפט מצער מאוד. ראש הממשלה בתחילת כהונתו, בתקופה שבה בדרך כלל ראשי ממשלה זוכים לקרדיט ציבורי ולאמון, בתחילת דרכו, במו ידיו, במו פיו, במו מעשיו ומחדליו, איבד את אמון הציבור. רק מיעוט מקרב תושבי ישראל, על-פי כל משאלי דעת הקהל, מאמין לו. אם תושבי ישראל ואזרחי ישראל, גם אלה שהצביעו עבורו, לא מאמינים לו, מה אתם רוצים מאחרים?

לכן אני אומר, אדוני היושב-ראש, הכנסת תביע לו אי-אמון. סליחה, אדוני היושב-ראש, הכנסת לא תקבל את הצעת אי-האמון. הכנסת תביע אמון לראש הממשלה. כל השאר, בארץ ובכל מקום שיש בו ידידים לישראל, הביעו ומביעים לו אי-אמון.

הי"ר ח' דיין:

תודה רבה לחבר הכנסת אמנון רובינשטיין. אני מזמין את חבר הכנסת יורי שטרן – איננו באולם. חבר הכנסת סאלח סלים – איננו באולם. אני מזמין את חבר הכנסת משה גפני – איננו באולם. אני מזמין את חבר הכנסת יהודה הראל – איננו באולם. אני מזמין את חבר הכנסת תאופיק חטיב. בבקשה.

תאופיק חטיב (מד"ע-רע"ם):

כבוד היושב-ראש, כבוד השר, חברי הכנסת, מדיניות ההתנחלות של ממשלות ישראל החלה מייד אחרי מלחמת ששת הימים, אך זו נתפסה אז בקונצפציה אחרת. באמצעות המדיניות הזאת רצו ראש הממשלה דאז אשכול, זיכרונו לברכה, ואלה שבאו אחריו, ללחוץ על מדינות ערב לבוא לשולחן המשא-ומתן כדי להביא שלום תמורת השטחים שהוחזקו כשטחים כבושים.

אך היום, כאשר המצב הוא בדיוק כפי שקיוו, ומדינות ערב בחלקן כבר חתמו חוזה שלום, הפלשתינים בתהליך משא-ומתן על הסכם שלום, ומחכים לסוריה ולאחרים, דווקא היום השתנתה הקונצפציה, והתפיסה של ההתנחלויות הפכה להיות אסטרטגיה ולא אמצעי להבאת שלום. דווקא לאחר שמדינות ערב הפנימו את התפיסה של שטחים תמורת שלום, ממשלת ישראל מפנימה שטחים ורק שטחים, בלי שלום.

ממשלת ישראל בחרה בעיתוי. אומנם, כל עיתוי בנושא התנחלויות הוא גרוע כאשר מדובר בקרקע כבושה, אבל דווקא בעיתוי שכולם מחכים לבשורה של יציאה או פריסה בחברון כחלק או כסימן בדרך של תהליך השלום, דווקא אז ממשלת ישראל מכריזה על עיבוי ההתנחלויות. מחפשים כל דרך, כל אמצעי כדי להרוג את תהליך השלום.

ראש הממשלה שכח, שרק לפני שבועיים, שלושה שבועות פורסמו סקרים שדווקא היו צריכים לעודד אותו, ולפיהם למעלה מ-80% מתושבי מדינת ישראל תומכים בהמשך תהליך השלום ורק 18% לא היו מרוצים ולא רצו אותו. לתדהמתי – חשבתי שנבחרים ואחראים ומנהיגים דווקא צריכים, בנוסף לאחריותם כלפי האוכלוסייה שהם מופקדים עליה, גם כלפי עצמם, לאמץ את עמדתו של הרוב, עמדתם של 80% שכן מסכימים וכן רוצים בתהליך השלום; אבל ראש הממשלה וממשלתו רוצים לאמץ דווקא את עמדת ה-18% ולוותר על עמדת ה-80%.

ממשלת ישראל מכריזה כל בוקר שהיא רוצה את אמון הכנסת, ובמיוחד את אמון סיעות הקואליציה בכך שהיא רוצה לקצץ 7 מיליארדי דולרים, כי המשק פשוט במצב של קטסטרופה, לפי הגדרותיהם. ופתאום, ממצב של קטסטרופה וקיצוץ של 7 מיליארדי דולרים יש כסף להכריז לא על אזור מסוים, לא על פינה, לא על איזה יישוב מסכן ודחוק, אלא להכריז על אזור ההתנחלויות כאזור פיתוח א'.

אני עוד לא בטוח אם חברי הממשלה שהצביעו בעד ההצעה הזאת, שהפכה להחלטה, אם הם בכלל חישבו כמה עולה המשמעות של הכרזה על ההתנחלויות כאזור פיתוח א'.

טלב אלסאנע (מד"ע-רע"ם):

בתחומים אחרים הם מחשבים את עלות ההחלטות שלהם?

תאופיק חטיב (מד"ע-רע"ם):

בנושא של 7 מיליארדי הדולרים כבר שמעתי.

השלטון המקומי עומד על סף קריסה. כולם יודעים, שחלק מהרשויות קיבלו איכשהו פשרה מסוימת לטווח של חודש ימים, חלק מהרשויות שובתות, ועדיין יושבים כאן מול משרד ראש הממשלה. 420 מיליון שקל אין, אבל מאות מיליוני שקלים להכרזה על מלחמה, דהיינו, להכריז על עיבוי התנחלויות, משמע – הפסקת המשא-ומתן, משמע – נתק בין ישראל למדינות ערב אחרי תהליך כל כך ארוך – לזה כן יש כסף. והמחיר שזה עלול לגבות אחר כך גם כספית וגם במה שיותר יקר מכסף – זה לא חשוב. כי זה לא נותן בינתיים יחסי ציבור. מה שחשוב הוא להכריז הכרזה בומבסטית, שכולם יבואו וכל כלי התקשורת של העולם יבואו, ואכן כך קרה. מה עם האחריות? זה יכול בינתיים לחכות.

לדעתי, צדק ראש השב"כ, על-פי מה שפורסם, שאמר לראש הממשלה: אמרת התנחלויות – אמרת מלחמה. אני מצטער על כך שחבר הכנסת עזרא מדבר כאן בצורה נלהבת על כך שהנה הערבים . אני מתפלא ורוצה לשאול אותו, אבל הוא איננו כאן: תושבי הגדה שנמצאים בכפרים Cבונים באזור , איפה הם צריכים לבנות? Cבאזור

נסים דהן (ש"ס):

בתל-אביב.

תאופיק חטיב (מד"ע-רע"ם):

, והוא C ואנשים גרים באזור Bאולי. תציע לו. אני לא יודע בדיוק מה הוא חושב. אנשים גרים באזור מתפלא על כך שהם ממשיכים לבנות. זו סיבה שממשלת ישראל תכריז על ההתנחלויות כאזור עדיפות א', לעבות אותו ולחפש כספים. אגב, אל תפחדו, זה לא מהכספים של אף אחד. אז מאיפה? זה מהדפסת כסף? זה מאינפלציה חדשה? אף אחד לא מבין. אף אחד לא יכול לתת הסבר.

טלב אלסאנע (מד"ע-רע"ם):

מהמאפיה הרוסית.

תאופיק חטיב (מד"ע-רע"ם):

אני לא יכול לתת הסבר מאיפה הכסף הזה, שהוא משום מקום. הרי התקציב ידוע. המקורות ידועים. הכסף מוגדר, וכולו מחולק ומקוצץ ב-7 מיליארדים. בכל זאת זה לא משום מקום. זה כסף שהממשלה תדאג למצוא ותיתן אותו להתנחלויות. אז אנא, אם היא יכולה למצוא כסף, ויש לה השיטות והדרכים, אני מבקש 420 מיליון שקל לכיסוי הגירעון של הרשויות שמחכות לשוויון זה 48 שנים. 160 מיליון שקל להשוואת בסיס התקציב הרגיל של הרשויות לאותה החלטה של הממשלה מלפני ארבע שנים. לא הרבה. למגזר הערבי ששתי הממשלות האחרונות רוצות להשוות אותו דרוש לא הרבה – 15 מיליארד שקל השוואה בתשתיות. אף אחד לא דרש זאת כי כולם יודעים שבינתיים אין. אבל לעבות התנחלויות – יש. להכריז על אזורים – וכאן כבר הוזכר, לצערי, הנושא עוד הפעם – אזור ברקן כאזור עדיפות א' – כן. זה מהאזורים העשירים בארץ, אבל בכל זאת הוא צריך להיות אזור עדיפות א'.

רהט, דימונה – אני מציין את שתיהן כי הן קרובות מאוד זו לזו; בכלל, במגזר הערבי כל כפר צריך להיות על-פי המצב הסוציו-אקונומי ומצב התשתיות שלו באזור פיתוח א'. את זה לא נתנו, כי יש קריטריונים אחידים. בחובות יש קריטריונים אחידים ובזכויות אין קריטריונים אחידים.

אומנם הממשלה אינה נופלת, וכולם יודעים זאת, אבל צריך להעביר את המסר הזה לציבור, שכולם ידעו שהממשלה מתחבטת והאמוציות שלה הרבה יותר גדולות מהרציו בכל התחומים. הדבר מתבטא, לצערי, בעקבות רצח.

אגב, פה אמרו שאף אחד לא גינה אותו. כולם גינו אותו.

היו"ר ח' דיין:

משפט מסכם, חבר הכנסת תאופיק חטיב.

תאופיק חטיב (מד"ע-רע"ם):

הממשלה איננה ראויה לאמון, לא של הכנסת ולא של הציבור, על כל הפעולות שהיא עושה.

היו"ר ח' דיין:

תודה רבה לחבר הכנסת תאופיק חטיב. אני מזמין את חבר הכנסת בנימין אלון.

יהודה הראל (הדרך השלישית):

היו"ר ח' דיין:

אחריו, ברשותך, חבר הכנסת הראל, חבר הכנסת הירשזון. אני חוזר עוד הפעם על ההודעה. אני יודע, קיבלתי את כל הבקשות שלכם והודעתי בתחילת הדיון: חבר כנסת שלא יהיה במליאה כשייקרא שמו תורו יעבור.

יהודה הראל (הדרך השלישית):

הייתי כל הזמן במליאה.

היו"ר ח' דיין:

לצערי, היו נוכחים כאן עשרה חברי כנסת – – –

יהודה הראל (הדרך השלישית):

זה שימוש לרעה בסמכות.

היו"ר ח' דיין:

זה לא שימוש לרעה. אם אתה חושב שאני משתמש לרעה בסמכות, זכותך להגיש ערעור ליושב-ראש הכנסת, ויבדקו את זה.

בבקשה, חבר הכנסת אלון, יש לך עשר דקות. אחריו – חבר הכנסת אברהם הירשזון. אחריו – חבר הכנסת אורי אור.

יהודה הראל (הדרך השלישית):

אני מבקש ממך לתת לי את רשות הדיבור. הייתי כאן כל הישיבה, יצאתי לחמש דקות, באותו זמן שנתת לי.

היו"ר ח' דיין:

חבר הכנסת יהודה הראל, אני חושב שלא הייתי לבד במליאה. ישבו כאן עשרה חברי כנסת. כשקראנו את שמך לא היית נוכח. אם היית נוכח ודאי שהיית מקבל את רשות הדיבור.

יהודה הראל (הדרך השלישית):

יצאתי לדקות מספר.

היו"ר ח' דיין:

אני מצטער. יש נהלים ותקנון. אם אתה חושב שאני חרגתי מהתקנון או מהנהלים – אני אשמח מאוד.

יהודה הראל (הדרך השלישית):

עם תקנון צריך קצת שכל.

היו"ר ח' דיין:

אני מבקש ממך, עד פה. אם אני צריך קצת שכל כדי לנהל את הישיבה אני לא ארשה לך להתבטא כך בתוך המליאה. עם כל הכבוד לך. תודה רבה. חבל שחברי הכנסת מתבטאים בצורה כזו מעליבה ומשפילה.

בבקשה, חבר הכנסת אלון.

בנימין אלון (מולדת):

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, בהצבעת האי-אמון הזו – יש לי אכזבה מקצב העשייה של ממשלת נתניהו.

אורי אור (העבודה):

איזו עשייה? רק דיבורים, חבר הכנסת אלון.

בנימין אלון (מולדת):

אבל יש לי אמון באותנטיות של הדמעה של ראש הממשלה בלווייה בבית-אל. יש לי אי-אמון בסיעות עבודה, מרצ, חד"ש, בל"ד, אותה ממשלת מיעוט עם בלוק חוסם, שמציעה אי-אמון בהתנחלויות. יש לי אמון ואמונה בעם ישראל, בהיסטוריה שלו ובעתיד שלו, ואין לי שום ספק, שגם האויבים שלנו יודעים, שההתנחלויות הן הבעיה היחידה שמפריעה להם.

גם אני יכולתי להתפתות לסגנון ההסתה ששמעתי קודם מרן כהן על הפיתה היבשה שאני וחברי גוזלים מאנשי דימונה. אני לא אשיב לרן כהן, הקיבוצניק, ואומר לו – – –

אלי גולדשמידט (העבודה):

תתקוף אותי כי הוא כבר לא קיבוצניק.

קריאה:

הוא במבשרת-ציון.

בנימין אלון (מולדת):

לא אשיב לרן כהן מגן-שמואל לשעבר, או לידידנו, חבר הכנסת אלי גולדשמידט, איש דגניה של היום.

שבח וייס (העבודה):

דגניה א', לא סתם.

בנימין אלון (מולדת):

לא אשיב להם, שהפריסה והמחיקה של חובות הקיבוצים עלתה למשלם המסים 14.6 מיליארדים. לא אשיב מסיבה פשוטה.

אלי גולדשמידט (העבודה):

זה לא נכון. זה פשוט לא נכון.

בנימין אלון (מולדת):

אדוני, זה המספר.

אלי גולדשמידט (העבודה):

המספר לא נכון.

בנימין אלון (מולדת):

זה המספר לפריסה ולמחיקה.

אלי גולדשמידט (העבודה):

יש לי הצעה. למה לדבר על 14 מיליארד? תגיד 40 מיליארד, זה יותר מרשים. 700 מיליארד זה עוד יותר מרשים.

בנימין אלון (מולדת):

חבר הכנסת אלי גולדשמידט, פתח את ספר התקציב וקרא את המספר.

אלי גולדשמידט (העבודה):

אני יודע את זה בעל-פה.

בנימין אלון (מולדת):

כך כתוב שם.

אלי גולדשמידט (העבודה):

לא כך כתוב.

בנימין אלון (מולדת):

כך כתוב. סך הפריסה והמחיקה – – –

אלי גולדשמידט (העבודה):

חבל שגם אתה נגרר להתקפה השקרית. לאחרים אני כבר לא מעיר.

הי"ר ח' דיין:

חבר הכנסת גולדשמידט.

בנימין אלון (מולדת):

חבר הכנסת גולדשמידט, הדחת אותי מהנאום הלא-כתוב שלי. אני רציתי לומר שעד יומי האחרון אני אחגוג את יום הקמתה של דגניה, אחגוג את הקמת גן-שמואל, ואחגוג את הקמתו של כל יישוב בארץ-ישראל, כי זה מה שקבע כאן את ההיסטוריה של המדינה הזאת וזה מה שיקבע. לכן תכננתי לומר שלא אגלוש לסגנון הזה ולא אוסיף לכת בדך השקרית הזאת, שהלכתם בה ארבע שנים. היא היתה שקרית גם מפני שבסופו של דבר, בגלל ההתנחלויות לא היתה לכם ברירה והוצאתם מיליארדי שקלים לכבישים עוקפים. אני מברך על כך. לא היתה לכם שום ברירה. והפקעתם הפקעות בממשלה הקודמת שלא הופקעו מאז ימי בגין, שחשש מהפקעות.

נכון שהקדוש-ברוך-הוא סייע לנו, והרשות הפלשתינית, השותפה שלכם להסכם הדמים, האמינה לכם, שהכבישים האלה ישרתו אותם, ושההתנחלויות יהיו בסיס לקליטת כל פליטי תש"ח ותשכ"ז וכל היתר. ברוך השם, הקדוש-ברוך-הוא סובב אותם והרחבתם את ההתנחלויות, ועל כורחכם נרשמתם בספר הזהב של מדינת ישראל גם בארבע השנים האלה והשקעתם שם כסף והפקעתם אדמות. מה שקבע ומה שקובע הוא ההנחלויות. אני מצדיע לאלה שהתחילו את המסע הזה וממשיכים בו.

האויב הערבי למד לא להתרגש ממלים. פעם הוא היה נבהל מה"לא" של יצחק שמיר ומהדיבורים של מנחם בגין. הוא למד שלא זאת הבעיה, שצריכים להיות מתוחכמים יותר. מה שמפריע לו הוא רק דבר אחד. הוא יכול להפוך את הסכם אוסלו למדינה פלשתינית שבירתה ירושלים, והוא יכול להפוך את האוטונומיה למדינה פלשתינית שבירתה ירושלים, והוא צוחק על המחלוקות שבינינו, שבין הליכוד ושאר מלים תלושות מן A, B, C, ובין העבודה, כי הוא יודע שמה שיקבע זו הדינמיקה בשטח ולא המציאות. הוא יודע שמה שמפריע לו אלו אותן התנחלויות שפזורות לאורך כל הארץ ולא נותנות לו מרחב מחיה ומרחב כסות – – –

תמר גוז'נסקי (חד"ש-בל"ד):

— — —

בנימין אלון (מולדת):

את יודעת, גברתי חברת הכנסת תמר גוז'נסקי, שמה שאת קוראת לו שלום אני קורא לו ג'יהאד. יודעת את ולא נתווכח על זה; אינני מאמין בשלום הזה.

תמר גוז'נסקי (חד"ש-בל"ד):

אתה לא מאמין בשלום.

בנימין אלון (מולדת):

אני מאמין בשלום. אני אינני מחויב לסממאות של שלום ושוויון, אינני חבר ברשימה הקומוניסטית החדשה. אני מחויב לשלום אמת.

לכן יש לי אי-אמון בהצעה הזאת, שיודעת האופוזיציה שסופה סתם להיכשל כאן בכנסת, אבל היא, לצערי הגדול, מעלה אותה ומסייעת לסמן את המטרה. לא שהיא מתכוונת לכך, אבל אויבי ישראל מתכוונים לכך. אויבי ישראל ביהודה, בשומרון, באירן, בכל המדינות השכנות, אומרים: האויב הם המתנחלים, נהרוג את המתנחלים. כך הם אומרים וכך הם מנסים לעשות, כי הם יודעים שעם כל שאר הפוליטיקאים הם כבר יסתדרו והם יריצו את תוכנית השלבים שלהם בסבלנות ובעורמה, וחברי כנסת תמימים יאמינו ויגידו: "שלום".

אבל יש יהודים עקשנים שאתם הם לא מסתדרים, יהודים תמימים אולי, לא מתוחכמים מספיק, פנאטים בעיני חלק מהיושבים כאן; יש יהודים מתנחלים – קראו להם בכל כינוי גנאי שאתם רוצים לקרוא להם – שלא מוכנים לראות ראייה קצרה; יהודים שלמדו את ההיסטוריה של העם הזה, שחשים את העם הזה בכל רמ"ח איבריהם ושס"ה גידיהם, שמוכנים למסור נפשם בשביל העם הזה בכל רמ"ח איבריהם ושס"ה גידיהם, כמו רובו של העם הזה בשעת מלחמה. חלילה וחס, אינני מוציא איש מן הדבר הזה. אבל המבחן הגדול הוא לא רק בשעת מלחמה. ברוך השם, בשעת מלחמה רובו המכריע של העם היהודי בא ונלחם על חייו. אבל שלא בשעת מלחמה יש המתפתים לאויבים ולמתק השפתיים שלהם, ויש המתפתים להנאות של הרגע. נוח יותר בתל-אביב בכל סדרי עדיפויות שלא יעשו.

חבר הכנסת גולדשמידט, בבית-אל, שבה אני גר, יש היום, ברוך השם, 700 משפחות; וברוך השם, זה לא קשה כמו שהיה כשגרו בקרוונים. אבל גם היום, כאשר אשתי נוסעת, היא יכולה לעבור מרחק של שניות מיריות והיא יכולה לספוג וסופגת הרבה אבנים. אני מסכים עם הדוברים – לא סדרי עדיפויות מדברים אלינו. אנחנו איננו זקוקים לנקודה זו במס הכנסה ולנקודה אחרת.

היו"ר ח' דיין:

משפט מסכם, חבר הכנסת אלון.

בנימין אלון (מולדת):

משפט מסכם אומר לראש הממשלה, שסופג חבטות מכל הכיוונים. כתושב בית-אל בשעה הזאת יש לי אמון בדמעה שלו בשעת הלוויה, יש לי אמון שהוא ניסה להביע סימפתיה, שהוא חש צורך היסטורי

לתקן את המשטמה של "אתם לא מזיזים לי", את המשטמה של "לייבש את ההתנחלויות", את המשטמה של "אתם רק 3%". ולכן אנחנו מביעים אי-אמון בהצעת האי-אמון של העבודה, מרצ, חד"ש-בל"ד.

אלי גולדשמידט (העבודה):

אי-אמון באי-אמון זה אמון.

היו"ר ח' דיין:

תודה רבה לחבר הכנסת בנימין אלון. אני מזמין את חבר הכנסת אברהם הירשזון. אחריו – חבר הכנסת אורי אור.

רבותי חברי הכנסת שנעדרו מהמליאה בזמן הדיון, כיוון שהדיון הוא סיעתי, אאפשר בכל זאת, לפנים משורת הדין, חמש דקות לכל אחד בסוף התור. וממך, חבר הכנסת הראל, אני עוד מצפה להתנצלות. תודה רבה.

חבר הכנסת הירשזון, בבקשה.

אברהם הירשזון (הליכוד-גשר-צומת):

חבר הכנסת אורי אור ביקש להתחלף אתי.

היו"ר ח' דיין:

אם זה מוסכם ביניכם, בבקשה.

אורי אור (העבודה):

אדוני היושב-ראש, רבותי חברי הכנסת, אני שמח שחבר הכנסת בני אלון נמצא פה. הקשבתי לדבריו כתושב בית-אל, ואני חולק עליהם כי אני חושב שאתה הוא הטועה טעות היסטורית ולא אני. אני אומר לך, מי שחושב שבדרך הזאת הוא נלחם במרצחים – טועה. הוא יסכן את בית-אל.

אותם אנשים שפגעו במשפחת צור היקרה בבית-אל לא רוצים שנהיה גם בתל-אביב. הם רוצים שתהיה מהומה במדינת ישראל, ושהרשות הפלשתינית, שאתה חתמנו על הסכם והיא היחידה שמסוגלת להוביל הסכם, תאבד את השליטה בשטח.

רק הסכם כזה, שאני מאמין בו, יוכל להשאיר את בית-אל על מקומה. לכן, אם אתה חושב שהכרזתו של ראש הממשלה בצערו בבוקר, שהוא שינה אותה בערב – אני אבנה בית-אל ג', או 500 יחידות דיור – זאת המלחמה הנכונה בטרור, יש לי ולך ויכוח גדול מהי מטרתו של הטרור הזה. אני אומר לך שוב, שמטרתו של הטרור הזה היא – בניגוד לדעתנו שלנו, ששנינו רוצים את בית-אל במקומה – ליצור מהומה כזאת בשטח – וזה התחיל בחודשים האחרונים – שיווצר לחץ כזה, שעם ישראל כולו יתחיל לחשוב על בית-אל.

זאת הסכנה הגדולה, וממנה אני מוטרד. לכן אני חושב שאתה היית צריך להצטרף להצעת האי-אמון.

משום שאני לא רוצה לשפוט אותך, חבר הכנסת אלון, כתושב בית-אל, ולא את ראש הממשלה – שאותו אני יכול לשפוט – בצערו על הרצח הנורא שאירע שם, אני אומר שאסור להחליט החלטות כאלה, שבסוף לא נוכל לעמוד מאחוריהן והן יגרמו לנו נזק גדול.

צדקה השרה לימור לבנת כאשר אמרה שבניין ההתנחלויות איננו נגד הסכמי אוסלו כפי שההסכמים הללו מפורשים משפטית, אבל ההתנחלויות כפי שמציג אותן ראש הממשלה הן נגד רוח ההסכם. זה מביא אותנו למצב, שכל מי שמתנגד לרוח הסכמי אוסלו יוצא וקורא לבנות התנחלויות ולהרחיב התנחלויות. הרי ברור לכל מי שנמצא פה, שתוספת גדולה של התנחלויות תפגע בהסכמי אוסלו. אני לא מדבר על גן-ילדים פה ולא על דברים אחרים שהזכרת אותם בנאומך, אני מדבר על אותה תוספת שדיבר עליה ראש הממשלה ולאחר מכן חזר בו ממנה; אני מדבר על אותה תוספת שמדברים עליה אנשי יש"ע במשפט שלהם – ואני תיכף אתייחס אליו – "תגובה ציונית הולמת".

אני רוצה לקבוע, וזאת דעתי כמובן, שאין קו ישר בין מעלה-החמישה למעלה-לבונה. אני לא מסכים לזה. מי שטוען את זה, איננו אומר אמת. משום שכאשר נבנתה מעלה-החמישה, על שם אותם חמישה אלופים, וכשנבנתה חניתה, לא היתה ממשלה בישראל. אז קבעו היישובים, ההתנחלויות, את מפת המדינה הזאת.

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

אז הציונות היתה מתנחלת והיום הציונות מתנחלת.

אורי אור (העבודה):

לא, אדוני.

היו"ר ש' וייס:

זהו, זה נשמע, חבר הכנסת ריבלין.

אורי אור (העבודה):

אדוני היושב-ראש, חברי כנסת נכבדים, אין קו ישר בין מעלה-החמישה למעלה-לבונה. יש ממשלה בישראל, יש צבא בישראל, והממשלה ריבונית להחליט כרגע על הגבולות שהיא חושבת שהיא צריכה לסכם עם הרשות הפלשתינית או עם הממשלה הסורית, דבר שלא היה עד הקמת המדינה. יש לזכור את זה, כי זאת המהות וזה השוני בין מעלה-החמישה למעלה-לבונה. אני מציע שלא לכתוך את הציונות ולעשות אותה – חד היא, כי זה איננו נכון וזו לא אמת.

במסגרת הזמן שנותר לי אני רוצה לומר דבר אחד, אדוני היושב-ראש, רבותי חברי הכנסת, נוסף על מה שאמרתי. אינני מבין את ראש הממשלה, ואני לא מבין חלק מחברי הממשלה, ויש פה לפחות אחד – שר החקלאות – שאומר אמת. אם הממשלה הזאת אומרת שהסכמי אוסלו הם אסון, שתרד מהם. לא יכול ראש הממשלה להגיד בבוקר שהם הסכמי אסון ובערב לשכנע את דעת הקהל בישראל – יותר מזה, את ארצות ערב, את הפלשתינים מסביב – שכוונותיו טהורות והוא באמת רוצה להמשיך ולקיים את ההסכמים הללו. זה לא יכול לעבוד כך, רבותי.

לכן ראש הממשלה מוצא את עצמו בפער הולך וגדל של אי-אמינות, גם בקרב בוחריו, בוודאי ובוודאי בקרב מתנגדיו. והגרוע ביותר – הוא מקים עלינו קואליציה של מדינות שכנות שכבר מזמן לא היו בקואליציה משותפת, משום שהם מקשיבים לראש הממשלה, שבבוקר אומר על הסכם שהוא אסון ובערב אומר שהוא הולך לקיים אותו. לכן יש סתירות בין מה שאומר ראש הממשלה לבין מה שאומר הדובר שלו.

אם היית שואל אותי, חבר הכנסת בני אלון, תרשה לי לומר ידידי, אני הייתי מצביע אי-אמון באותה ממשלה, באותו ראש ממשלה, גם לפי תפיסתך. כי תפיסתו, או בעצם חוסר תפיסתו, כשאינני יכול להצביע מהי תפיסתו, מסכנת את בית-אל הרבה יותר מאשר המדיניות של יצחק, זכרו לברכה, ושל שמעון פרס, ייבדל לחיים ארוכים. תודה רבה.

היו"ר ש' וייס:

אני מאוד מודה לחבר הכנסת אורי אור. חבר הכנסת אברהם הירשזון, ואחריו – חבר הכנסת חנן פורת. חבר הכנסת אברהם הירשזון, מדוד שבע דקות, שבע ורבע.

אברהם הירשזון (הליכוד-גשר-צומת):

אני מודה לך, אדוני, זה יוסיף לי מאוד.

אדוני היושב-ראש, רבותי חברי הכנסת, בראשית דברי הייתי מבקש להביע את השתתפותי הכנה באבל הכבד של משפחת צור – יואל צור אבי המשפחה וכל הילדים – על מות האם איטה והבן אפרים. מי שראה את אבי המשפחה מדבר בטלוויזיה מייד לאחר הקבורה לא יכול שלא להתמלא הערצה לכוח האדיר הטמון באיש הזה. אני חושב שאפשר היה לראות את הציונות בהתגשמותה, כאשר רואים את התגובה של אותו אדם ששכל את החלק החשוב במשפחתו.

כולנו התמלאנו גאווה וזה הוסיף לנו הרבה כוח לראות תגובה מעין זו של אותו אדם, וצר לי שראש הממשלה לשעבר, כשעלה ודיבר פה מעל הדוכן, לא מצא לנכון אפילו להזכיר את הדברים. לא כך עשה חבר הכנסת אמנון רובינשטיין, שבהחלט קם ודיבר על הדברים – – –

היו"ר ש' וייס:

סליחה, חבר הכנסת שמעון פרס הזכיר את משפחת צור, את איטה ואת אפרים. אני ישבתי כאן.

אברהם הירשזון (הליכוד-גשר-צומת):

הוא הזכיר אותם והוא אמר שלא היה צריך לנסוע בכביש ההוא, ואני חושב שזאת לא תשובה ציונית.

היו"ר ש' וייס:

קודם כול, הוא הביע צער רב. אנחנו הרי ישבנו כאן באולם.

אלי גולדשמידט (העבודה):

ראשית, הוא לא אמר שלא היה צריך לנסוע בכביש הזה. מי שיצא ראשון בתקשורת ואמר את הדברים האלה היה שר המשטרה אביגדור קהלני מייד אחרי הפיגוע.

אברהם הירשזון (הליכוד-גשר-צומת):

אני יכול לדבר ללא הפרעה, אדוני היושב-ראש?

היו"ר ש' וייס:

אתה תקבל את הזמן.

אלי גולדשמידט (העבודה):

חצי שעה אחרי הפיגוע הוא אמר שלא היה צריך לנסוע שם – – –

אברהם הירשזון (הליכוד-גשר-צומת):

חבר הכנסת פרס אמר את זה, ותבדוק את זה בפרוטוקול לאחר מכן.

אלי גולדשמידט (העבודה):

שמעתי כל מלה מדבריו.

אברהם הירשזון (הליכוד-גשר-צומת):

אז תבדוק. חבל, הרי תבדוק ותראה ואז נתווכח. מדוע צריך להתווכח עכשיו?

אלי גולדשמידט (העבודה):

ואם אני אבדוק וזה נכון, אתה תתנצל?

אברהם הירשזון (הליכוד-גשר-צומת):

קודם נבדוק, ומה יהיה אם – נראה אחר כך.

היו"ר ש' וייס:

חבר הכנסת אלי גולדשמידט. חבר הכנסת הירשזון.

אלי גולדשמידט (העבודה):

— — —

אברהם הירשזון (הליכוד-גשר-צומת):

לא, לא, אני שמעתי כמון.

היו"ר ש' וייס:

רק שנייה, ברשותך, חבר הכנסת הירשזון, אתה תקבל את הזמן. אני רוצה להעיר משהו, ותאמין לי שהייתי עושה את זה בכל מקרה, בלי קשר לנואם. השתתפות בצערן של המשפחות, זה דבר מאוד רגיש, ואני בטוח שמרבית אזרחי ישראל – יהודים וגם ודאי חלק גדול מן הערבים – בכו כשראו את הדבר המחריד והמזעזע הזה.

אברהם הירשזון (הליכוד-גשר-צומת):

בהחלט.

היו"ר ש' וייס:

חבר הכנסת פרס הזכיר את זה, הוא הזכיר את הכביש בכלל בהקשר אחר – שהוא אישר אותו. אני מציין זאת כי גם אם הוא יראה בפרוטוקול כבר לא נוכל לתקן את זה מול הציבור.

אברהם הירשזון (הליכוד-גשר-צומת):

אדוני היושב-ראש, אם יש רושם שאני טוען שחבר הכנסת פרס לא השתתף באבל המשפחה – – –

היו"ר ש' וייס:

כך נוצר הרושם.

אברהם הירשזון (הליכוד-גשר-צומת):

אני לא אומר שהוא לא השתתף באבל המשפחה. אני חושב שבמקרה הזה אולי הוא לא שמ לב, אבל הוא לא הזכיר את זה כראוי.

היו"ר ש' וייס:

הוא הזכיר.

אברהם הירשזון (הליכוד-גשר-צומת):

זו דעתי, ואני יכול להביע אותה. יש לי גם תחושה קשה שהחלק הזה של הבית לא מבין שהוא לא בממשלה היום. רבותי, אתם ניהלתם מדיניות במשך ארבע שנים, ובסיומן של ארבע השנים בא העם ואמר לכם: לא זאת המדיניות שאנחנו רוצים לראות בארבע השנים הבאות.

סופה לנדבר (העבודה):

היו"ר ש' וייס:

תאפשרו לחבר הכנסת הירשזון לדבר. בבקשה.

אברהם הירשזון (הליכוד-גשר-צומת):

אם העם אמר את זה, אתם צריכים להקשיב לדברים. אתם יושבים היום באופוזיציה.

אלי גולדשמידט (העבודה):

מה אתה רוצה שנעשה? שנשתוק מפני שאנחנו באופוזיציה?

היו"ר ש' וייס:

למה לא?

אברהם הירשזון (הליכוד-גשר-צומת):

אדוני היושב-ראש, אי-אפשר.

היו"ר ש' וייס:

אני מבקש לאפשר לחבר הכנסת הירשזון לדבר.

אברהם הירשזון (הליכוד-גשר-צומת):

אני מבין שזה כואב לכם, אני זוכר את דבריו של חיים רמון בתחילת הקדנציה שלכם, כשהוא היה השר המתאם בין הממשלה לכנסת. הוא הסתכל עלינו מעל הדוכן הזה ואמר אותם דברים: "שבו בשקט ארבע שנים, מה אתם קופצים? העם הביע בכם אי-אמון". אז גם אתם, שבו בשקט, תירגעו קצת. בנימין נתניהו נבחר להיות ראש הממשלה לא כדי להמשיך את דרכו של שמעון פרס.

סופה לנדבר (העבודה):

— — —

היו"ר ש' וייס:

תני לו לדבר.

אברהם הירשזון (הליכוד-גשר-צומת):

הוא נבחר משום שהעם האמין שהוא רוצה שלום בטוח ולא שלום בכל מחיר, ובנימין נתניהו אמר את זה בדבריו בכל מערכת הבחירות כשהוא פנה לעם. אז מה אתם קופצים היום?

אלי גולדשמידט (העבודה):

אנחנו רוצים שלום בטוח.

אברהם הירשזון (הליכוד-גשר-צומת):

הממשלה הזאת מתפקדת רק חצי שנה. תבחנו אותה אחרי ארבע שנים. העם יבחן אותה אחרי ארבע שנים ונראה. אתם כל יום בוחנים.

אלי גולדשמידט (העבודה):

לא תעשו לנו חגיגה בשנת ה-50 למדינה?

היו"ר ש' וייס:

חבר הכנסת גולדשמידט, בבקשה.

אברהם הירשזון (הליכוד-גשר-צומת):

אני מאחל לכם שמונה שנים כאלה. תמשיכו ותצקו ואנחנו נהיה בשלטון, ואנחנו בסופו של דבר ניטיב עם העם ולא אתם.

יוסי כץ (העבודה):

אשרי המאמין.

אברהם הירשזון (הליכוד-גשר-צומת):

אשרי המאמין ואנחנו מאמינים. אתם לא האמנתם שתשבו באופוזיציה והנה אתם יושבים.

רק ביום רביעי זה הלכתם לערי הפיתוח ושמעתי אתכם מדברים שם ומסיתים את ערי הפיתוח עוד הפעם נגד ההתיישבות ביהודה ושומרון. אני שואל אתכם: אצלכם זה מין חוק כזה, הסדר כזה, שכאשר אתם באופוזיציה אתם עם ערי הפיתוח, כאשר אתם בקואליציה אתם עם הקיבוצים? אם זה הסדר קבוע, תבואו ותגידו לנו את זה. אם זה לא הסדר קבוע, שתהיה קצת כנות בדבריכם.

מה תבואו ותגידו לי? הרי אני יודע מה תבואו ותגידו לי. תגידו לי: אנחנו לא היינו עם עיירות הפיתוח? אנחנו לא דאגנו במשך ארבע שנות שלטוננו לעיירות הפיתוח? לא, רבותי. אני מחזיק פה קטעי עיתונות. סליחה, לא אני אומר "מאות תושבי ערי הפיתוח הפגינו מול משרד ראש הממשלה. ראשי הערים ניסו לפרוץ למשרד האוצר ונחסמו בכוח. דורשים סיוע במאות מיליוני שקלים למניעת קריסת מערכת החינוך והרווחה בערי הפיתוח". אתה יכול לבדוק את זה, לא אני אמרתי.

היו"ר ש' וייס:

לפי האותיות זה מ"על המשמר". איזה עיתון זה?

יוסי כץ (העבודה):

אברהם הירשזון (הליכוד-גשר-צומת):

תצעקו, תצעקו. גם היושב-ראש – – –

היו"ר ש' וייס:

אתה רואה, אני התגעגעתי ל"על המשמר". ניחשתי לפי האותיות שזה "על המשמר".

אברהם הירשזון (הליכוד-גשר-צומת):

"בקריית מלאכי לא מופתעים. כאן מכירים משפחות שחיות על 900 שקל לחודש, עולים חדשים ללא תעסוקה, ילדים שאין להם מגפיים, גברים שיושבים כל בוקר בבית-קפה. המצוקה גדולה, אין פה כלום, אין פרנסה, אין קולנוע, אין לאן ללכת. קריית-מלאכי היא מקום למכירה. אומר צ'רלי: במועצה מאשימים את הממשלה ומקימים צוות מיוחד להתמודדות עם הבעיה" – בבקשה, אדוני, תבדוק. הרי אתה לא מאמין לי.

היו"ר ש' וייס:

חבר הכנסת הירשזון, אני רק רציתי לדעת אם אני מנחש נכון שזה מ"על המשמר". אני לא צריך לבדוק אותך. הומור קצת, קצת הומור.

אברהם הירשזון (הליכוד-גשר-צומת):

אדוני היושב-ראש, "על המשמר" פסול בעיניך?

היו"ר ש' וייס:

להיפך, אני מתגעגע לעיתון, זה כל הסיפור.

אברהם הירשזון (הליכוד-גשר-צומת):

חשבתי שהוא פסול בעיניך.

"שבועיים שלמים שבתה העיירה שלומי, ילדים לא הלכו לבית-הספר, מבוגרים הציתו צמיגים וחסמו כבישים ביום האחרון לשביתה" וכו' וכו'. בבקשה, אדוני. אני יכול להביא עוד, אם אתה רוצה. בבקשה. כדי שתאמין לי.

הי"ר ש' וייס:

אתה לא הבנת אותי.

אברהם הירשזון (הליכוד-גשר-צומת):

כך הלכתם ארבע שנים עם עיירות הפיתוח, לטובת עיירות הפיתוח. פתאום עכשיו נזכרתם עוד הפעם להסית אותם נגד יהודה ושומרון.

אני אומר לכם: אל תקרעו את מפת ההתיישבות, אל תבדילו בין כרמיאל לבין אריאל. זאת התיישבות וזאת התיישבות, ודין אחד לכולם. אל תעשו את האפוליות האלה. אתם כבר שכחתם את מפת שבס. אתם מדברים עכשיו על מפת העדיפות הלאומית. מפת שבס היתה מין דבר כזה עם חיישנים: הוא הלך קדימה, וכשהוא ראה יישוב של הליכוד – טראח, הוא סטה והמשיך הלאה. עוד הפעם עם חיישנים, ראה – טראח, סטה והמשיך הלאה. איפה חבר הכנסת בויס, הוא בוודאי זוכר כיצד קריית-מלאכי נעקפה, אני כבר לא זוכר מימין או משמאל. כך נהגתם בחוסר אחריות משווע במשך ארבע שנים.

עומד פה שמעון פרס, אדוני היושב-ראש – ואולי פעם אחת תצדיק אותי – ואומר, שמאז נפתחה המנהרה, מנהרת הכותל, התחילה ירידה בתיירות למדינת ישראל. אין שקר גס וגדול מזה. מאז הפיגועים בירושלים, מאז הפיגועים בדיזנגוף התחילה הירידה בתיירות, ולא מאז מנהרת הכותל.

לכן, אדוני היושב-ראש, אתם יכולים להמשיך להביע הסתייגויות ואנחנו נמשיך לשלוט בעם הזה ואנחנו ניטיב עם העם הזה. אתם תמשיכו ותדברו וכך יהיה הלאה. אני מאחל לכם רק שכך יהיה בשמונה השנים הבאות, לפחות. תודה רבה.

הי"ר ש' וייס:

אני מודה לחבר הכנסת הירשזון.

כדי למנוע אי-הבנות, האמנתי לך שזה ציטוט מן העיתון. רציתי לבחון את עצמי אם מרחוק אני מזהה את אותיות "על המשמר" וזהיתי. אני מתגעגע לעיתון הזה.

חבר הכנסת חנן פורת. אחריו – חבר הכנסת יורי שטרן. זה במסגרת ההודעה של קודמי כאן, של סגן היושב-ראש חיים דיין. חמש דקות.

חנן פורת (מפד"ל):

אדוני היושב-ראש, רבותי חברי הכנסת, כששמעתי ביום ד' שעבר, בנר שביעי של חנוכה, על הירצחם של איטה ואפרים צור, השם ייקום דמם, לא ידעתי נפשי מרוב צער. הכרתי היטב את המשפחה הזאת. יואל ידיד נפשי הוא. שנים ארוכות הלכנו יחדיו.

באותו לילה ביקרתי אותו בבית-החולים כשהוא פצוע. מצאתי את הילדות ישנות, שלוות מלאכים על פניהן, עדיין לא יודעות על הרצח הנתעב. מצאתי את יואל חזק כצור, כצור חלמיש. מצאתי את יואל צור כמו המקור שממנו חצב, מעוז צור ישועתי. ואני מוצא לנכון למסור לפניכם כאן את הדברים שהוא אמר לי, מפני שהם מבטאים בעצם את כל מה שאני מבקש לומר.

לא מצאתי, אפילו באותו לילה – וגם לאחר מכן, בדברים שנשא ליד הקבר – לא מצאתי ביטויים של שנאה – לא שנאה כלפי הערבים, אפילו לא כלפי רוצחי משפחתו. כאב ועוז. הוא אז הזכיר לי: חנן, אתה לימדת אותנו, כשעלינו לכפר-עציון ופגשתם ערבי בשעה שהלכתם לנטוע מטעים, והוא שאל: מי הם הילדים האלה? אחד משרידי כפר-עציון הצביע ואמר: אתה זוכר את יעקב? זה בנו; ואת חיים? זה בנו; ואת יוסף? זה בנו. אנחנו היינו כמה מבני כפר-עציון ששבו הביתה. ואז הערבי הזה הסמיק והחוויר ואמר: וואלכ, אתם היהודים כמו אינג'ל, עוקרים אתכם ואתם צומחים מחדש, עוקרים אתכם ואתם צומחים מחדש. וואלכ, מה נעשה לכם? אמר לי יואל צור: את השיעור הזה למדנו.

ואם יש לנו נקמה מתוקה, אפשר לקרוא לזה נקמה, היא בכך, שמי שמבקש לעקור אותנו, יגלה שהשורשים מעמיקים כפל כפליים. לא שכך אנחנו עושים רק כדי לתת תשובה לגויים, אלא מפני שזאת האמת שלנו; אבל יש בזה מסר.

לא היתה בו שנאה, ביואל, וכל הניסיון לעשות רצח אופי לציבור של המתיישבים, לאחי גיבורי התהילה, לשבט הנועזים הזה שאין יפה ממנו – יש יפים רבים, אין יפה ממנו בארץ הזאת – הניסיון הזה לא יצלח, כי הוא חזק מפני שהוא מבטא את השורשים העמוקים של העם הזה.

אבל עוד דבר שמעתי מיואל, ובמיוחד בשעה שבאתי לבקר אותו בניחום אבלים. כאב, כאב נורא שאולי איננו נופל מהכאב על השכול והאלמון, כאב – אם אנסח את זה בצורה פשוטה – על מה שקרה לאתוס של תנועת העבודה, על מה שקרה לציבור שלם שהיה מורה ונושא דגל וכך התמוטט וכך נתערערה אמונתו. כאב נורא – לא שמחה לאיד, אני מדגיש, אפילו לא שוויון נפש, אפילו לא אמירת אנחנו נראה להם, אלא כאב גדול. והכאב הזה מופקד בלבי.

אני מוכרח לומר לכם – ואני אומר את הדברים האלה בצער עמוק, בלא שום שמץ של שמחה לאיד – היפוכו של דבר. הביטויים ששמעתי, במיוחד מאדם שאני מעריך והערכתי אותו, אהוד ברק, אחרי הרצח ואחרי ההחלטה של הממשלה, בדמגוגיה כזאת, בשרלטנות כזאת, בלי הכרת הנתונים והעובדות, דבר שלפי מיטב הכרתי, גם אם אין זאת הכוונה, מעודד ומגרה את האוכלוסייה הערבית לצאת ב"עליהם", כי הם לא יהיו פחותים מאשר אלה שבתנועת העבודה – אינני מדבר על מרצ, אני מדבר על תנועת העבודה – הם מזעזעים.

מה נעשה כאן, למען השם, שעליו מדברים בסגנון של הכרזת מלחמה, ביטול האפליה שהיתה ומתן תנאים סבירים לאוכלוסייה היהודית ביהודה ושומרון כדי שהיא תוכל לחיות, להתפתח, כן, גם להתחזק במציאות הקשה הזאת?

אופיר פינס-פז (העבודה):

מה הקשר בין זה ובין פיגוע הטרור?

חנן פורת (מפד"ל):

הסברתי קודם ועכשיו אבהיר לך; שמעתי את דבריו של חבר הכנסת אורי אור על ההבדל בין מעלה-לבונה לבין מעלה-החמישה, ואני רוצה לקבוע בכל כובד משקל הדברים שהוא איננו צודק. נכון, אז לא היתה מדינה והיום יש מדינה, ונכון שמדינה יכולה לקבל הכרעות, אבל אם אפילו בנוסחת ביילין-אבו-מאזן המפתח לקביעת גבולותיה של המדינה הזאת הוא ההתיישבות, הרי זה מלמד שהדברים של יגאל אלון, שאמר שבמקום שבו ננעץ התלם נקבע גבולה של המדינה – נכון. זה לא נכון לגבי כל אחד, צריך לאחל לחזק את ההתיישבות, אני כבר מסיים – – –

היו"ר ש' וייס:

חבר הכנסת פורת.

חנן פורת (מפד"ל):

זה נכון, זה רציני, זה אמיתי?

אני מוכרח לומר לכם, אפשר להתווכח, אפשר להתווכח גם על גבולות, יש לי ויכוח נוקב עם חברי, חבר הכנסת יהודה הראל, אבל אני יודע שהאתוס של ההתיישבות, חלק ממהותו הוא כמו מהות הדרך השלישית – – –

אלי גולדשמידט (העבודה):

גם הוא מסתייג – – –

חנן פורת (מפד"ל):

אני יודע, אבל אני רוצה – – –

אלי גולדשמידט (העבודה):

הוא, אולי, יצביע אתכם היום, אבל הוא לא תומך – – –

חנן פורת (מפד"ל):

אני לא אדבר – – –

אלי גולדשמידט (העבודה):

אם הוא בסדר – – –

חנן פורת (מפד"ל):

לא אמרתי. אני אמרתי שיש לי ויכוח נוקב אתו – – –

אלי גולדשמידט (העבודה):

אז למה אתה לא אומר את זה?

חנן פורת (מפד"ל):

אמרתי.

אלי גולדשמידט (העבודה):

למה אתה בא ואומר – – –

היו"ר ש' וייס:

חברים, לי אין ויכוח – – –

אלי גולדשמידט (העבודה):

– – – הדרך השלישית.

ראובן ריבלין (הליכוד-גשר-צומת):

– – –

היו"ר ש' וייס:

חבר הכנסת גולדשמידט. חבר הכנסת ראובן ריבלין – – –

חנן פורת (מפד"ל):

אל תיתן לי לחרוג עכשיו, חבר הכנסת אלי גולדשמידט, יש לי הרבה מה לומר – – –

היו"ר ש' וייס:

חבר הכנסת חנן פורת, זמנך תם, זהו. עוד משפט חזק, מסכם וזהו.

קריאה:

– – –

היו"ר ש' וייס:

חברים, אל תפריעו לו לסכם. בבקשה.

חנן פורת (מפד"ל):

אני רוצה לומר לכם, נכון, המציאות הזאת שבה אנחנו עומדים מול רמייה ומול שקר של איש דמים, כך אני רואה את ערפאת זה, לא את הפלשתינים בכללותם, אפילו לא את כל נציגי הרשות הפלשתינית, את האיש הרע הזה, במציאות הזאת אין גדול מכוחה של אמת, האמת של ארץ-ישראל. היא צריכה להיעשות בצורה שקולה, בצורה מפוכחת, אבל עם כל העוצמה, ואני רוצה לומר לכם, שעוד יבוא יום ואנשים יתביישו בניסיון הזה להכפיש ולרצוח את אופיה של ההתיישבות ושל שבט הלועזים הזה, ועוד תגיע השעה שבה ידעו שמכוחם לנו ארץ-ישראל. תודה.

היו"ר ש' וייס:

אני מודה לחבר הכנסת חנן פורת. חבר הכנסת יורי שטרן, במסגרת קבוצת הארבעה שזכו לחנינה, יש לך חמש דקות. אני אומר זאת בעיקר לאנשים שבאים עם נאום כתוב. חמש דקות, בבקשה. אחריו – חבר הכנסת שנאומו כבר פורסם בעיתון והוא רוצה לנאום אותו עכשיו.

קריאה:

— — —

היו"ר ש' וייס:

יש לנו עוד שלושה חברי כנסת במסגרת תיקון העיוותים. בבקשה.

יורי שטרן (ישראל בעלייה):

הצעות האי-אמון שאנחנו דנים בהן הערב נדונו בצל האירוע הטרגי במבואות בית-אל. אני חושב שאירועים מסוג זה הם אלה שמזכירים לנו מהי המציאות המסובכת שבה אנחנו חיים, ועם התנחומים למשפחה אני רוצה לחזור למציאות הזאת.

המציאות היא, שחיפוש אחרי השלום וחיפוש אחרי ביטחון מתבצעים בתנאים הקשים ביותר עם הפרטנר הקשה ביותר, או מאוד קשה, עם ספקות קשים לגבי השאלה מהו ההסדר שיהיה גם צודק, גם יציב וגם יבטיח את ביטחוננו.

לכן אני קצת לא מבין את המפלגה הגדולה באופוזיציה, מפלגת העבודה. אני חושב, שגם אם הממשלה של היום היתה ממשלה אחרת בראשות שמעון פרס, עם המרכיב המרכזי שהוא מפלגת העבודה, גם היא היתה מתקשה בחיפוש אחרי הפתרון הנכון, גם היא היתה מבצעת כמעט את כל אותם צעדים שהממשלה הזאת מבצעת, גם היא היתה מתקשה להתקדם בחברון אחרי האירועים שבהם הנשיא שאישרנו לפלשתינים לקבל באופן רשמי ולצייד בו את המשטרה הפלשתינית הופנה נגדנו. גם ממשלה אחרת היתה מתקשה להתקדם בתהליך כאשר הצד השני מפר את כל ההתחייבויות או את רוב ההתחייבויות שלו, כאשר האמנה הפלשתינית ספק בוטלה ולפי רוב הדעות לא שונתה, וכדומה. לכן אינני מבין, על מה אי-האמון?

הרי הממשלה הזאת הכריזה והוכיחה שהיא ממשיכה את תהליך השלום, שהיא קיבלה את מהות הסכמי אוסלו, הגם שאלה לא היו לרוחם של חלק ניכר מהשותפים בקואליציה. היו מפגשים בדרג הכי גבוה בינינו לבין הפלשתינים. יש דו-שיח מסובך עם השכנים שלנו כמו מצרים, ולא מהממשלה הזאת התחילו הקשיים אתה. הממשלה הזאת מחויבת לשלום. היא מחפשת פתרון שיהיה בטוח יותר מזה שנכתב על-ידי כמה דברים שנקבעו באוסלו א' ובאוסלו ב', אבל במסגרת ההסכמים שנכתבו, ולכן האי-אמון הזה לא מובן, לא מוצדק, וכשהוא בא על רקע של ההחלטות הצנועות והמוגבלות ביותר של הממשלה הזאת בנושא ההתיישבות – ההתפלאות שלי עוד יותר חזקה.

מה, בסך הכול, קורה בהתיישבות? הרי הסכמי אוסלו לא אוסרים לא על הרחבת היישובים ואפילו לא על בניית היישובים החדשים. נכון שנכתב שם שכל צד לא יעשה דבר – אני לא מצטט, אבל ברוח הדברים – שמשנה את הסטטוס-קוו, אבל הסטטוס-קוו מה הוא? יכול להיות יישוב חי שמוגבל מבחינת מספר הבתים וגודל הדירות בו? האם בצד השני, בצד הפלשתיני יש שמירת סטטוס-קוו בקטע של בנייה, בקטע של התרחבות היישובים שברשות האוטונומיה? האם אפשר בכלל במדינה לחנוק יישוב ולהעניש את תושביו רק על כך שבשטח שהוא שטח שיש עליו איזה ויכוח או איזה דיון אבל התושבים שגרים בו גרים ביישוב שאושר על-ידי ממשלת ישראל זו או אחרת, על מה הם מקבלים עונש? מבחינה אזרחית מה ההצדקה לכך? האם חניקת היישובים איננה שינוי סטטוס-קוו?

בשם הסיעה שלנו, סיעת ישראל בעלייה, אני מבקש להסיר את הצעות האי-אמון. אני חושב, שיש לחזק את ידיה של הממשלה בניסיון שלה למצוא פתרון יציב, פתרון בטוח בתהליך השלום, וכולנו מעוניינים שהיא תצליח בכך.

היו"ר ש' וייס:

אני מודה מאוד לחבר הכנסת שטרן. חבר הכנסת סאלח סלים, ואחריו – חבר הכנסת משה גפני. חברים – חמש דקות. תעשו זאת כמו חבר הכנסת יורי שטרן.

עכשיו חבר הכנסת סאלח סלים – בבקשה, כבודו.

סאלח סלים (חד"ש-בל"ד):

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, שישה חודשים עברו מאז הבחירות, וכפי שידוע לנו ההסכם נחתם והיה צריך להתבצע במרס, עוד לפני הבחירות. בגלל הקדמת הבחירות ל-29 במאי, נדחתה הפריסה, נדחה ביצוע ההסכם.

מה קרה? באה ממשלה חדשה, קיבלה הסכם חתום על-ידי ממשלה, שהיה מקובל, חוקי, דנו על זה בכנסת, אישרנו זאת, גם היה מקובל על הנהגת צה"ל שהיתה שותפה, על קצינים מצה"ל שהיו שותפים לשיחות. פתאום הממשלה הזאת דוחה ודוחה ודוחה את ביצוע ההסכם.

יש מקהלה בבית הזה, ולכל אחד יש תפקיד. השרים וגם ראש הממשלה כל יום אומרים לנו: עוד שבוע חותמים, עוד יומיים חותמים, עוד שעתיים חותמים. אפילו ראש הממשלה דחה נסיעה לחוץ-לארץ משום שהולכים לחתום, וכבר עברו שלושה חודשים ושום דבר לא זז.

באים ואומרים, שערפאת לא רוצה לחתום, ערפאת מאחר, ערפאת, ערפאת; ערפאת הוא האשם בכול. אבל לפי דעתי, זה סילוף של הדברים, ולא אומרים אמת לאזרחים, כי האמת היא שההסכם חתום והממשלה הזאת רוצה להכניס בו סעיפים חדשים וערפאת לא מסכים להכניס סעיפים חדשים.

למה הממשלה הזאת רוצה להכניס סעיפים חדשים להסכם חתום שנחתם בזמן הממשלה הקודמת? כדי שהיא תוכיח שהיא ממשלה יותר אמינה מבחינת חיי היהודים, חיי המתנחלים, והממשלה של שמעון פרס והקצינים של צה"ל שהיו בזמנו הם לא אמינים – הם הפקירו את המתנחלים, חיי המתנחלים בסכנה, והממשלה הזאת היא הגיבורה שרוצה להבטיח את חיי המתנחלים.

מי שמפר את ההסכם זאת הממשלה הזאת, לא ערפאת. זה שקר, מי שאומר זאת. ערפאת אומר: חתמנו, בואו נבצע. הממשלה הזאת היא שמפירה. כל יום יוצאים בכלי התקשורת שערפאת דוחה ולא רוצה לחתום.

אני משוכנע שהממשלה הזאת לא רוצה בשלום. כי המעשים שהיא עושה נוגדים את תהליך השלום, נוגדים את הדברים שהיא אומרת.

לכן אני מציע לראש הממשלה שיגיד את זה בגלוי – שהוא נגד הסכמי אוסלו ולא יבצע אותם; אבל שלא יגיד לנו מצד אחד שהוא כן מחויב להסכמי אוסלו, אבל בשטח הוא עושה בדיוק להיפך. שידוע לנו שהוא נגד הסכמי אוסלו ולא הולך לבצע את הסכמי אוסלו. הדברים שעושה הממשלה הזאת הם דברים נגד תהליך השלום, נגד יישום ההסכמים.

אחרי הפיגוע האחרון, אחרי הרצח שהיה בבית-אל, פתאום למחרת הממשלה מחליטה על מעמד אזור פיתוח א' פלוס להתנחלויות. באופן אוטומטי. לא עבר שבוע. פתאום. כנראה היתה החלטה כזאת מוכנה; קרה מקרה, אז ישר שלפו אותה.

הממשלה תבוא לפה בשבוע הבא כדי לדון על הקיצוצים בתקציב. פתאום יש כסף לאזור פיתוח א' פלוס? זה דורש מיליונים רבים של שקלים. פתאום, בן-יום, יש מיליונים לתת למתנחלים

ולהתנחלויות? ולזקנים, ולחינוך, ולרווחה – אין כסף, קיצוצים. זה אומר, שיש כסף, רק שמעדיפים להעביר אותו לשטחים הכבושים, להתנחלויות, ולא לזקנים, ולא לתלמידים, ולא לחינוך.

דוגמה אחרת – אני מסיים, אדוני היושב-ראש – יש לנו עכשיו בעיה בחברון. מה עושה הממשלה? הולכת ומתכננת הקמת שכונה יהודית בראס-אל-עמוד, בתוך שכונה ערבית. חסרות אדמות? הרי הופקעו כל כך הרבה אדמות.

זאב בויים (הליכוד-גשר-צומת):

איפה זה ראס-אל-עמוד?

סאלח סלים (חד"ש-בל"ד):

ראס-אל-עמוד היא שכונה ערבית בירושלים העתיקה.

פיני בדש (הליכוד-גשר-צומת):

ירושלים – – –

זאב בויים (הליכוד-גשר-צומת):

מה זה שייך לחברון?

סאלח סלים (חד"ש-בל"ד):

אני נותן דוגמה של כמה מתנחלים בחברון שהיום כל המדינה מתלבטת איך להתעסק אתם ולהוציא אותם. אז באים וחוזרים על אותו סיפור ולוקחים שכונה ערבית גדולה ובאים להקים בה שכונה יהודית. מה זה יוצר? רק חיכוכים, רק רצח, רק הרג, רק דם. נראה שזאת התוכנית של הממשלה הזאת. לכן אני משוכנע שהיא לא רוצה שלום.

היו"ר ש' וייס:

אני מאוד מודה לחבר הכנסת סאלח סלים.

חבר הכנסת משה גפני, במסגרת חמש דקות. אחריו – חבר הכנסת יהודה הראל; גם כן חמש דקות. אחריו – חבר הכנסת יצחק וקנין; גם כן חמש דקות. היה פה תיקון על-ידי קודמי, ואני פשוט צריך לכבד את מה שהוא החליט. קודמי בכלל אסר עליכם לדבר מפני שאיחרתם, אבל אחר כך הוא קבע חמש דקות. בבקשה.

משה גפני (יהדות התורה):

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, בראשית דברי אני רוצה לשלוח תנחומים למשפחת צור על הירצחם בדם קר של איטה ואפרים, השם "יקום דמם. שוב אנחנו עדים לתופעה הנוראה של רצח לשם רצח לשם רצח. משפחה שנסעה, ורוצחים נתעבים פגעו וגדעו חיי משפחה.

אני רוצה לעבור מכאן להצעת האי-אמון שהגישו סיעות האופוזיציה. לפי דעתי, הצעת האי-אמון – בעיתוי הזה איננה במקומה. לא מן התבונה – – –

היו"ר ש' וייס:

הצעת האי-אמון הוגשה לפני שלושה שבועות ונדחתה פעמיים בגלל התחשבות בראש הממשלה.

משה גפני (יהדות התורה):

אני הולך לומר את זה. לא מן התבונה ולא מן ההיגיון להגיש אי-אמון לממשלה. יש ויכוח נוקב בעם, יש ויכוח נוקב בכנסת – מטבע הדברים, כמייצגי הציבור – באיזו דרך ללכת. יש שתי דרכים. יש דרך של הממשלה הקודמת ויש דרך של הממשלה הנוכחית, שאגב, אני לא יודע מה היא.

אלי גולדשמידט (העבודה):

גם אנחנו לא.

אברהם יחזקאל (העבודה):

— — —

משה גפני (יהדות התורה):

יש שתי דרכים.

אלי גולדשמידט (העבודה):

אני לא מבין אותך. אם אתה אומר שאתה לא יודע מה הדרך של הממשלה הזאת, אז למה אתה אומר שיש שתי דרכים? יש דרך אחת שאתה לא יודע מה היא.

היו"ר ש' וייס:

אחת שהוא יודע ואחת שהוא לא יודע, זה שתיים, אני ספרתי.

אלי גולדשמידט (העבודה):

אחת שהוא יודע ואחת שהוא לא יודע. יש דרך שלישית.

יצחק וקנין (ש"ס):

שניים שהם אחד.

משה גפני (יהדות התורה):

יש ויכוח, והוויכוח הזה הוא ויכוח נוקב. אני רוצה לומר: בדרך הקודמת, של הממשלה הקודמת, מה שנקרא דרך השלום, לא פסקו אותם פיגועים נוראים שכולנו ראינו.

עלו כאן חברי כנסת שמייצגים סיעות, ולפחות קודמי, לא שמעתי ממנו גינוי בכל התוקף על הרצח הנורא הזה.

תמר גוז'נסקי (חד"ש-בל"ד):

פרסמנו אלף פעמים גינוי.

משה גפני (יהדות התורה):

אנחנו עולים ומדברים על אי-אמון לממשלה על נושא שקשור במישרין לאותו רצח.

אלי גולדשמידט (העבודה):

שמעון פרס גינה בחריפות את הרצח.

משה גפני (יהדות התורה):

אמרתי. עלו כאן דוברים – – –

אלי גולדשמידט (העבודה):

מי זה קודמך?

משה גפני (יהדות התורה):

זה נכון, אדוני היושב-ראש – – –

אלי גולדשמידט (העבודה):

אדוני היושב-ראש, יש גבול – – –

משה גפני (יהדות התורה):

אמרתי בדיוק. עלה קודמי – – –

אלי גולדשמידט (העבודה):

אתה מדבר אל העם, אתה מסביר לציבור הרחב שמקשיב לך שיושבים פה אנשים ולא מגנים את הרצח. זאת שערורייה.

משה גפני (יהדות התורה):

לא, לא אמרתי את זה, חבר הכנסת גולדשמידט.

אלי גולדשמידט (העבודה):

גם ברמיזה זה לא נכון. כל אחד בבית הזה מגנה את הרצח, ואנחנו לא מגנים פחות חריף מאשר – –

היו"ר ש' וייס:

חבר הכנסת גולדשמידט, חבר הכנסת גפני התכוון לקודמו סאלח סלים. וחברת הכנסת תמר גוז'נסקי הודיעה, ואני חוזר על זה כדי שישמעו, שהמפלגה שלה גינתה גינוי חריף את הרצח.

אלי גולדשמידט (העבודה):

אז תגיד: חבר הכנסת סאלח סלים.

משה גפני (יהדות התורה):

אמרתי: קודמי שדיבר כאן.

נכון מה שאמר היושב-ראש, שהצעת האי-אמון הזאת נדחתה פעמיים. פעם אחת היא נדחתה מכיוון שראש הממשלה לא היה בארץ, וזה יפה שלא מגישים אז אי-אמון, מפני שהאי-אמון הוא בראש הממשלה; והפעם השנייה, בגלל חג החנוכה, שגם אז אין זה מן הראוי להגיש הצעת אי-אמון. ואני משבח את האופוזיציה על כך. השבוע, ימים אחדים לאחר הרצח – ואנחנו נמצאים באותו שבוע שבו היה הרצח – הנושא הזה לא היה צריך לעלות. ואף-על-פי-כן הוא עלה.

תמר גוז'נסקי (חד"ש-בל"ד):

גם הממשלה לא חיכתה שבעה ימים וקיבלה החלטות פוליטיות.

משה גפני (יהדות התורה):

כן, אבל הממשלה לא תקיים אותן, כמו שהיא לא קיימה עוד הרבה דברים. אז היא קיבלה החלטות.

אני תמכתי בראש הממשלה הנוכחי, הצבעתי עבורו, וכמוני רבים הצביעו עבור ראש הממשלה. אחת הסיבות המרכזיות, אולי הראשונה שבהן, היא, שרצינו ואנחנו רוצים שמדינת ישראל תהיה מדינה יותר יהודית, שיהיו בה ערכים שבגללם אנחנו כולנו כאן.

היתה לנו ביקורת על הממשלה הקודמת, ביקורת נוקבת. אינני בטוח איפה היינו בוויכוח בנושא המדיני אילו זאת היתה השאלה היחידה. אני בכלל לא בטוח איפה היינו עומדים. אבל היתה לנו שאלה קודמת, לפני הוויכוח המדיני, מה הזכות שלנו בכלל להיות כאן, מה מאחד אותנו כעם. ואינני בטוח, אני אומר את זה עדיין בתקווה לעתיד, אינני בטוח שהממשלה הזאת ממלאה את הציפייה של מאות אלפים בעם שהצביעו בעד הממשלה הנוכחית מפני שהם רצו ממשלה שתביא למדינה ערכים יותר יהודיים. אני לא בטוח. אני חי בתקווה.

אדוני היושב-ראש, אני אומר לאלה שבכנסת הקודמת תמכו בבחירה ישירה לראשות הממשלה, ולכן היום אנחנו מצביעים על אי-אמון כשאנחנו יודעים שהממשלה לא תיפול, אני אומר להם שאנחנו החלשנו את הכנסת. בעצם אנחנו מאפשרים היום לממשלה לא לבוא לכאן בכלל. אני התנגדתי לבחירה ישירה לראשות הממשלה, חשבתי שזה דבר חמור מאוד, חשבתי שזה יגרום נזק לכנסת. אתם במפלגת העבודה תמכתם בזה, ועכשיו אתם סובלים מזה. אני מקווה שזה יתוקן. תודה רבה.

הי"ר ש' וייס:

אני מודה לחבר הכנסת גפני. חבר הכנסת יהודה הראל, חמש דקות, ואחריו – חבר הכנסת יצחק וקנין.

יהודה הראל (הדרך השלישית):

אדוני היושב-ראש, אני מקווה שאוכל להביא בחמש דקות את העמדה המיוחדת של הדרך השלישית בנושא, אף שהוקצבו לנו עשר דקות בדיון הסיעתי.

אינני חושב שיש הבדל בצער ובגינוי בין כל חברי הכנסת, יהודים וערבים, ואני מציע שלא להשתמש במושג הזה.

מה הביקורת שלנו על החלטת הממשלה שהתקבלה בשבוע שעבר? בנושא של עדיפות לאומית לא קובע ולא קבע אף פעם רק הנושא הסוציאלי, כמו שניסיתם להציג את זה. העדיפות הלאומית לא חולקה רק על-פי הנושא החברתי – גם על-ידי הנושא החברתי.

אלי גולדשמידט (העבודה):

מי יבוא לרמת-הגולן אם אפשר להשיג מפעל בברקן, חמש דקות מכפר-סבא?

יהודה הראל (הדרך השלישית):

כבר אמרת את זה. הקשבת לי, שמעתי.

אלי גולדשמידט (העבודה):

זה לא עושה את זה פחות נכון.

יהודה הראל (הדרך השלישית):

קובע גם הנושא של פיזור האוכלוסייה. נכון? ויישובים מבוססים מבחינה חברתית באזורים שאליהם רוצים לפזר את האוכלוסייה, מקבלים עדיפות. כך נהגו תמיד. קובע גם השיקול הפוליטי, כזה או אחר, בתמיכה בעדיפות לאזור מסוים או בהתנגדות לה. אז באו נשתחרר מהדמוגיה. לצערי, אנחנו עמוסים כאן בדמוגיה.

אין דיון, לא בוועדת הכספים, שאני נמצא בה, ולא כאן, שלא מדברים בו על הממשלה הקודמת שזרקה מיליארדים לקיבוצים, או על הממשלה הזאת שזרקה מיליארדים להתנחלויות. אני בבעיה קשה, אני מתנחל חבר קיבוץ, בעניין הזה אני חוטף משני הצדדים.

היו"ר ש' וייס:

אתה זכית משני העולמות, יש לך המון מיליארדים.

יהודה הראל (הדרך השלישית):

כן. גם חנן פורת. אילו היה לי זמן הייתי מראה את הדמוגיה שבשתי הטענות האלה.

על מה אנחנו מוחים? לממשלת ישראל, לרוב המפלגות המרכיבות אותה, לאופוזיציה, למפלגת העבודה – אף לאחת מהן אין תוכנית יעד להסדר הקבע, מפורסמת וגלויה, שאומרת מה הגבולות ומה האופי של הסדר הקבע. אני חושב שאין דבר דחוף מזה.

תמר גוז'נסקי (חד"ש-בל"ד):

— — —

יהודה הראל (הדרך השלישית):

אני חושב שלכם ולנו יש תוכנית להסדר הקבע. נכון?

תמר גוז'נסקי (חד"ש-בל"ד):

לנו יש.

יהודה הראל (הדרך השלישית):

אני יודע. ליתר הכנסת אין תוכנית. לחברים רבים בכנסת אולי יש תוכנית. אבל תוכנית מוסכמת על המדינה, או על הממשלה, או על מפלגת העבודה, או על מפלגת הליכוד – אין.

הדרך לשלום הולכת כנראה דרך הסדרי ביניים, אני לא שולל את זה, לרבות הנסיגות הנוספות שעליהן ישראל התחייבה. אבל אי-אפשר ללכת להסדרי ביניים כשלא יודעים לאן הולכים. כשהמטרה לא ברורה, לא גלויה ולא ידועה, כשלא יודעים עד לאן רוצים להגיע, איך אפשר ללכת לנסיגות נוספות? ואיך אפשר לקבוע עדיפות לאומית כשלא יודעים היכן רוצים להישאר ומאיפה רוצים ללכת? קודם לקביעת עדיפות לאומית צריכה להיות החלטה ברורה וגלויה מה מטרתנו בהסדר הקבע. ואז אולי היינו מחליטים על עדיפות לבקעת-הירדן, ולא ליישוב שנמצא ליד שכם. אפשר להתווכח על המטרה, אבל לפני זה נחליט כולנו שאנחנו מחפשים מטרה ורוצים להגיע עליה להסכמה.

אלי גולדשמידט (העבודה):

זה מה שממשלת העבודה עשתה.

יהודה הראל (הדרך השלישית):

אני הייתי רוצה לדעת ממפלגת העבודה, אני חותר לזה הרבה זמן, מה מפת הסדר הקבע, לא של אבו-מאזן ויוסי ביילין, אלא של מפלגת העבודה.

אני רוצה להגיד, שההצבעה של השר אביגדור קהלני בממשלה נגד התוכנית לא ביטאה התנגדות שלנו לעדיפות בכל מקום ביהודה, בשומרון ובחבל-עזה. היא ביטאה את הצורך בקביעת מטרה, או בקביעת תוכנית יעד להסדר הקבע.

ולבסוף, ביומיים האחרונים ניהלנו פגישות גם עם ראש הממשלה, גם עם שר התעשייה והמסחר וגם עם שרים אחרים, והבנו שבתוך ההעדפה הזאת ייקבעו עדיפויות ותהיה דיפרנציאציה. אני לא בטוח

איזה. אנחנו נעקוב אחרי זה. מצאנו את התקווה שאנחנו מתקרבים לקביעת תוכנית יעד, ולא אפרט בעניין זה.

אני רוצה להגיד, שאם יש דבר שיותר מכול מביא אותי להצביע נגד הצעת האי-אמון הוא העובדה, שהגענו למצב שבו יושב-ראש הרשות הפלשתינית יכול להטיל וטו על בניית כל בית בירושלים, לאיים במלחמה על בניית שכונה בהר-חומה, פשוט לאיים במלחמה, ולקבל – לא, לא אשתמש בביטוי חריף – אבל להיות בטוח, שאם יישפך דם, חלק מהבית הזה יאשים את ממשלת ישראל ולא את אלה שיפתחו באש. מהמצב הזה אנחנו צריכים להשתחרר על-ידי תוכנית מוסכמת, שתיתנו לה את הגיבוי בדברים שאתם מאמינים בהם, ואל תיתנו לה את הגיבוי בדברים שאתם לא מאמינים בהם. אבל אני מבקש שלא תהיה שלילה טוטלית. תודה רבה.

היו"ר ש' וייס:

תודה רבה לחבר הכנסת הראל. חבר הכנסת יצחק וקנין, ואחריו – חבר הכנסת אלי בן-מנחם. חמש דקות לכל אחד מכם.

יצחק וקנין (ש"ס):

אדוני היושב-ראש, חברי הכנסת, בפתיחת דברי ברצוני להביע את תנחומי למשפחת צור ולאחל החלמה מהירה לפצועים.

חברי הכנסת, שמעתי את נאומו של שמעון פרס, נאום מלא פולמוס וחשבון עם מדיניות הממשלה הנוכחית. הביקורת שנשמעה היא בכל תחומי פעילותה של הממשלה, במיוחד בעניין מדיניות השלום, ביקורת על דרך ניהול המשא-ומתן עם הפלשתינים. הוא תקף את מדיניות ההתנחלויות ואת מערכת היחסים העכורה עם מדינות העולם, ובמיוחד עם מדינות ערב. בקיצור, תיאור המצב על-פי יושב-ראש האופוזיציה הוא "וחושך על פני תהום".

אדוני היושב-ראש, לא שמעתי מלה וחצי מלה כביקורת על הרשות הפלשתינית והעומד בראשה ועל הדרך שבה הוא מהתל בנו, כאשר מדי שבוע בשבוע נשמעות הצהרות שונות ומשונות הן מיושב-ראש הרשות הפלשתינית והן ממנהיגי מדינות ערב, אשר מטרתם היחידה – לבודד את מדינת ישראל ולדחוק את הממשלה לפינה צרה מאוד, כאשר מרחב התמרון שנותר הוא קטן מאוד.

חברי הכנסת, ברור לי שתפקידה של האופוזיציה הוא לבקר ולתקוף את מדיניותה של הממשלה, אך ביקורת חד-סטרית, ללא הבחנה, רק מזיקה. אדוני היושב-ראש, לא שמעתי מדוברי האופוזיציה גינוי לפעולות הטרור האחרונות – כאשר פעילות טרור זו מסתיימת בשטח אשר נמצא באחריות הרשות הפלשתינית.

אליהו בן-מנחם (העבודה):

אתה היית בבית-הכנסת, אני חושב.

יצחק וקנין (ש"ס):

אני הייתי פה, ואני רוצה להגיד לך, בן-מנחם – – –

אליהו בן-מנחם (העבודה):

דבר על החברה, מה קורה היום. אתה ש"סניק – – –

היו"ר ש' וייס:

חבר הכנסת אלי בן-מנחם.

יצחק וקנין (ש"ס):

אל תערבב מין בשאינו מינו.

היו"ר ש' וייס:

חבר הכנסת אלי בן-מנחם, אתה מייד אחריו.

יצחק וקנין (ש"ס):

אני רוצה להגיד לך, שבתקופה של חצי שנה בשנת 1996 היו פיגועי טרור מפה עד להודעה חדשה. מתו כל כך הרבה אנשים, נפגעו כל כך הרבה משפחות, ואני לא יודע איפה אתם חייתם בכלל. אתם לא חייתם פה, במדינה הזאת.

אליהו בן-מנחם (העבודה):

לא, אנחנו היינו בחוץ-לארץ.

יצחק וקנין (ש"ס):

אתה היית אולי בחוץ-לארץ, לא אני.

אליהו בן-מנחם (העבודה):

— — — אני הייתי בתוך העם.

יצחק וקנין (ש"ס):

אדוני, אני הייתי פה. עובדה אחת יש, שמאז קמה הממשלה הזאת — — —

היו"ר ש' וייס:

חבר הכנסת וקנין, תרשה לי שנייה. נרגיע קצת את הרוחות.

אליהו בן-מנחם (העבודה):

אני רק רוצה לכוון אותו שידבר על החברה.

היו"ר ש' וייס:

חבר הכנסת אלי בן-מנחם.

יצחק וקנין (ש"ס):

אתה לא תקבע על מה אני אדבר.

היו"ר ש' וייס:

חבר הכנסת וקנין, תרשה לי להגן עליך. חבר הכנסת אלי בן-מנחם, אתה דובר אחריו, תוכל להתפלמס אתו על מה שתמצא. עכשיו תאפשר לו לדבר.

אלי גולדשמידט (העבודה):

— — — אדוני היושב-ראש — — —

היו"ר ש' וייס:

לא, אי-אפשר. אלי, לכל חבר כנסת הערת. תן לו לסיים.

אלי גולדשמידט (העבודה):

שוב אמרת שדוברי האופוזיציה לא גינו את הרצח. אני לא יכול לשמוע את זה. פרס גינה.

יצחק וקנין (ש"ס):

תסלח לי מאוד, לא שמעתי את זה פה. אני צריך לשמוע את זה פה, מעל במה זו.

היו"ר ש' וייס:

חבר הכנסת וקנין, חבר הכנסת אלי גולדשמידט, בואו נסדיר את העניינים. אני ישבתי כאן במשך כל הדיון כמעט, חבר הכנסת אלי גולדשמידט ישב כל הדיון כאן. אני מודיע לך, עדות מכלי ראשון, כי חבר הכנסת שמעון פרס, בדבריו, גינה, והזכיר את המשפחה, את האם איטה ואת הבן אפרים, ואחריו עשו כך כל חברי הכנסת. אני מציע, כדי למנוע טעויות, שאם מישהו לא היה פה דקות מספר, שלא יכליל, ועל-ידי כך יעשה צדק לאמת.

עכשיו תואיל בטובך להמשיך.

יצחק וקנין (ש"ס):

פעילות טרור זו מסתיימת בשטח אשר באחריות הרשות הפלשתינית, וכולנו יודעים עד כמה קטן מרחב התמרון של צה"ל לפעול מול אותם מחבלים אשר בורחים לשטח זה, המשמש להם כערי מקלט.

חברי הכנסת, המאמינים בנסיים נמצאים בימין ובשמאל. יש המאמינים שפינוי המתנחלים ועקירת היישובים ביש"ע הם עניין של זמן ועל כן יש לייבש את ההתנחלויות ייבוש מוחלט, כפי שנשמע מנאומו של יושב-ראש האופוזיציה מר שמעון פרס, שאין להכיר ביישובי יש"ע כאזור פיתוח א' ויש

למנוע מהם הטבות הניתנות באזורים שונים בארץ. לעומת זאת, אלה המציעים להקים התנחלויות בכל מקום שבו אירע פיגוע מצפים שהפלשתינים יסכימו לכללי המשחק האלה ושהעולם ישתוק.

אדוני היושב-ראש, גם מי שמפקפק בכוונות הפיוס של הפלשתינים, בתבונה שבהסכמי אוסלו ובעתיד השלום בכלל, לא כדאי שיסתום את הגולל על הסיכוי שנגיע לדו-קיום כלשהו. הסיכוי הזה מותנה בהותרת מרחב מחיה לאוטונומיה. רצוי היה שהממשלה תסרטט קווים אדומים לרווחת הפלשתינים. באלה לא נוגעים, אלא אם כן הפלשתינים מכריזים מלחמה. אף שאין נוהגים לגלות קווים אדומים, עצם קיומם עשוי למתן במקצת את הסיכוי להידרדרות בכל משבר מזדמן.

היות שכך, אין לנו סיבה לתמוך בהצעת האי-אמון בממשלה. תודה.

היו"ר ש' וייס:

אני מאוד מודה לחבר הכנסת וקנין. חבר הכנסת אלי בן-מנחם, חמש דקות, ואחריו – אחרון הדוברים, חבר הכנסת פני בדש.

אליהו בן-מנחם (העבודה):

אדוני היושב-ראש, חברי הכנסת, חבר הכנסת וקנין – – –

היו"ר ש' וייס:

חבר הכנסת וקנין, נדמה לי שחבר הכנסת אלי בן-מנחם רוצה שתשמע אותו כפי שהוא שמע אותך.

יצחק וקנין (ש"ס):

— — —

אליהו בן-מנחם (העבודה):

אני לפחות לא אטעה את הציבור.

אדוני היושב-ראש, חברי הכנסת, במערכת הבחירות האחרונה לכנסת, כמעט בכל שכונות המצוקה במדינת ישראל ובאזורי הפיתוח ראיתי פלקטים בשחור-לבן: כסף לשכונות ולא לאש"ף. פלקטים של הימין, פלקטים של הליכוד. הם הבטיחו כסף לשכונות ולא לאש"ף. אנחנו, כקונטרה, גם אמרנו

שנמשיך להשקיע בשכונות ולא בהתנחלויות. עשינו את זה באמונה, לא מתוך דמגוגיה. לא רימינו אף אחד, לא הטעינו אף אחד. אלה היו השלטים במערכת הבחירות.

עברו שישה חודשים מאז הבחירות. נכון שזה לא הרבה זמן, אבל זה די הרבה זמן לתושבים החלשים בשכונות, שחלק גדול מהם גם הצביעו למפלגה שלך, וקנין, לש"ס, בגלל ההיבט החברתי, לא הביטחוני, כי הם לא רואים בכם רמטכ"לים, הם רואים בכם מייצגים את הנושאים של החלשים.

יצחק וקנין (ש"ס):

— — —

אליהו בן-מנחם (העבודה):

האנשים שלך, המצביעים שלך.

יצחק וקנין (ש"ס):

— — — מתוך עשרה חברי כנסת של ש"ס שמונה חברי כנסת שירתו מלא בצבא. נגמרה השיטה שלא משרתים בצבא.

היו"ר ש' וייס:

שבעה וחצי. אני ספרתי.

אליהו בן-מנחם (העבודה):

אני אמרתי שלא שירתת בצבא? אני אמרתי שלא שירתת? אני רק אמרתי שהמצביעים שלך בשכונות המצוקה, שהצביעו לך, רצו שתשמור עליהם ותיטיב אתם ושלא יפגעו בהם בהיבט החברתי. זה מה שהם ביקשו ממך. לא אמרתי אם שירתת ולא מעניין אותי. אני בטוח ששירתת, זאת לא הבעיה שלי.

אלי גולדשמידט (העבודה):

אגב, אנשי ש"ס משרתים בצבא ותומכי ש"ס משרתים בצבא.

אליהו בן-מנחם (העבודה):

גם וגם.

אלי גולדשמידט (העבודה):

לא.

אליהו בן-מנחם (העבודה):

גם וגם. אני מכיר אותם יותר טוב ממך, אלי גולדשמידט. רובם היו, אני מקווה שימשיכו.

היו"ר ש' וייס:

נוריד את העניין מהדיון. שבעה חברי כנסת של ש"ס שירתו בצבא. אחד – חלק. 7% הצביעו בצבא עבור ש"ס.

אליהו בן-מנחם (העבודה):

מה שקרה בששת החודשים האלה – חזרנו, אני חושב, לשנת 1988, שנת 1987. בשכונות בוכים ובהתנחלויות חוגגים. מתחילה לחזור על עצמה המהדורה הישנה. הפכו את בני המתנחלים והמתנחלים עצמם לנושאי הדגל. ואני שומע פה את השרים: החלוצים שבחלוצים במדינת ישראל. הם בכלל הקימו את מדינת ישראל.

עיני לא צרה בהם, אבל אני אומר: לא להפלות את אנשי השכונות לרעה, לא לפגוע בהם. ובמי פוגע ביבי נתניהו? קודם כול, כרגיל, במצביעים שלו: בקטמונים, בשכונת התקווה, בשכונת ג'סי כהן, בבני השכונות. מה שאנחנו עשינו – ועשינו את זה לא כמפלגה, כי האמנו בדרך – הקמנו מרכזי למידה. אמרנו שהנושא המרכזי במדינת ישראל זה נושא החינוך. גם רפול מאמין שהנושא המרכזי הוא נושא החינוך. הקמנו מרכזי למידה, שהילד בשכונת מצוקה יוכל גם לקבל שיעורי עזר במתמטיקה ובאנגלית. מה שעשו להם מייד אחרי החלפת השלטון: הקפאת תקציבים. אומרים בדרך כלל שהתפוח לא נופל רחוק מהעץ. פרוש נפל רחוק מאוד מפרוש האבא שלו, שהיה גם הגון וגם רגיש בכל הנושא החברתי.

פיני בדש (הליכוד-גשר-צומת):

— — —

אליהו בן-מנחם (העבודה):

הוא נפל רחוק מאוד, ואני אומר את זה בצער. שילמד. וכבר אמרתי לו: תלמד אצל אבא שלך, לך תעשה קורס אצלו מבחינת הגינות ויושר. אני הכרתי את אבא שלו כחבר הכנסת בקדנציה הראשונה שלי. הוא היה רגיש אמיתי.

נסים דהן (ש"ס):

לא נהוג לתקוף אחד שלא נמצא פה בכנסת.

אליהו בן-מנחם (העבודה):

תודה רבה לך. אתה רוצה שאני אתקוף אותך? עזוב. אתה פה, אז עזוב.

נסים דהן (ש"ס):

אני עוד יכול לענות.

אליהו בן-מנחם (העבודה):

אתה יכול לענות, אז תענה. אני אענה לך בחזרה. עזוב את הנושא ותן לי לגמור את חמש הדקות שיש לי.

מה עשו? להם ביטלו את שיעורי המתמטיקה. ותבדקו אתם מהקואליציה, ש"ס ואחרים המייצגים את הנושאים החברתיים בממשלה הזאת. סגרו להם את הדלת בשכונת הארגזים, בשכונת עזרא. אומרים: אלי, למה הפסיקו לנו את השיעור? אני שואל את הממשלה. אז מה אומרים לי? – אנחנו לומדים. אמרתי: תלמדו על הגב של האחרים, לא על הגב של המסכנים שהצביעו עבורכם, שהצביעו לימין, רובם הגדול.

מצד שני, קרה מקרה מצער, אני מגנה אותו, החברים שלי גינו אותו, את הפשע הנתעב שרוצחים ילד ורוצחים אמא.

לומר היום: אנחנו ניתן מלגות חינוך, אוניברסיטה חינוך למתנחלים, כשילדים בשכונות המצוקה מבטלים שיעור עזר באנגלית או במתמטיקה. זה מול זה. פה זוגות צעירים מחוסרי דיור, מקטינים להם משכנתאות, מבטלים להם "בנה דירתך". בני שכונות המצוקה מחוסרי הדיור יצטרכו לחזור

לאוהלים, וכנגד זה בונים וילות עם גגות אדומים למתנחלים. מה עשינו? מספר המתנחלים הוא בדיוק כמספר התושבים של שתי שכונות מצוקה – קטמונים ואולי עוד שכונה אחת, ג'סי כהן, שם מספר הילדים גדול יותר.

בשטחים ואצל המתנחלים כל הילדים מלווים על-ידי חמישה נגמ"שים לשיעורי בלט. מצד שני מקצצים בתקציבי בלטות לתושבי השכונות, שלא יוכלו להרכיב בלטות בבית שלהם.

אני רוצה לראות צדק. אם יהיה צדק אין לי בעיה. אבל יש לי תחושה כבדה מאוד, שאותה ממשלה בראשות ביבי נתניהו, שקיבלה את רוב הקולות שלה מערי הפיתוח ומשכונות המצוקה – – –

אברהם הירשזון (הליכוד-גשר-צומת):

אתה נסחף.

אליהו בן-מנחם (העבודה):

אני לא נסחף. אני אומר מה שאני חש.

יכול להיות שראש הממשלה ביבי נתניהו בז למצביעים שלו. לא רק אני אומר זאת, אומרים זאת חברים בקואליציה. לצמצם בתקציב שיקום שכונות, קשישים, ילדים, חינוך, נסיעה בתחבורה הציבורית; אפילו בקופת-חולים כבר ניסו לפגוע בהם. לעומת זאת, ראיתי איך הוא נראה בלווייה – חמוץ, כאילו גנבו לילד צעצוע. אני מבין אותו. כולם חשים כאב.

אזור פיתוח א' – מאה אחוז. אז למה לא לתת מעמד של אזור פיתוח א' לקטמונים, ולמה לא לתת מעמד של אזור פיתוח א' לשכונת התקווה, ששם גרים ילדים קטנים שהם דור שני ושלישי למצוקה? מה, רוצים אותם בורים כל החיים? כמה שהם יותר בורים הם משרתים את הליכוד. כך אמר רוני מילוא, אם אני לא טועה. הם ימשיכו להצביע בעד הימין, כי הם לא לומדים מספיק, לא נותנים להם ללמוד מספיק.

זה הכיוון של הממשלה, לפגוע במצביעים שלהם? אותם אנשים יכולים להמשיך ולהצביע לליכוד, אבל שהליכוד יפסיק, לפחות, להכות בהם.

השרה לימור לבנת, את אמרת לא להפלות בין דם לדם. אני מציע לך ולממשלה שלך – אל תפלו בין דם עני לבין דם של מתנחל. הדם של אותו ילד עני בשכונת מצוקה לא פחות אדום מדם של מתנחל.

שרת התקשורת ל' לבנת:

תפסיק להסית. תפסיק עם ההסתה הזאת.

אליהו בן-מנחם (העבודה):

את מסיתה. מה שאתם תעשו – – –

שרת התקשורת ל' לבנת:

– – –

היו"ר ש' וייס:

השרה לימור לבנת, תאפשרי לו לסיים.

שרת התקשורת ל' לבנת:

– – –

אליהו בן-מנחם (העבודה):

תפריעי כמה שאת רוצה.

היו"ר ש' וייס:

לא מקובל ששר קורא קריאות ביניים.

שרת התקשורת ל' לבנת:

גם לא מקובל – – –

היו"ר ש' וייס:

דווקא מקובל.

אליהו בן-מנחם (העבודה):

תגידי לי, גברתי הנכבדה, את חושבת שאפשר להונות כל הזמן את כל העם? זה מה שאתם עושים. אתם כל הזמן מטעים את כל העם. יש גבול לכל תעלול.

שרת התקשורת ל' לבנת:

תפסיק עם ההסתה.

אליהו בן-מנחם (העבודה):

אל תבטלי לי שיעורי עזר לילדים בשכונת עוני ותיתני להם מלגות, עם כל הכבוד. את רוצה – תיתני למתנחלים, אני לא נגד, אבל תיתני גם לתושבי אזורי מצוקה שהצביעו בעדכם, שהצביעו בעדך. כל אותן שכונות המצוקה שהסתובבת בהן כמו פרימדונה בבחירות, אבל היום את לא יודעת איך הם נראים בכלל. המקומות שהצביעו בעדך – תיתני להם מעמד אזור פיתוח א', כמו שאת רוצה לתת לבית-אל, לקרני-שומרון ולביתר.

שרת התקשורת ל' לבנת:

אליהו בן-מנחם (העבודה):

רבותי, אם רוצים לתת וילות עם גגות אדומים למתנחלים, אני מציע לתת גם למחוסרי דיור. אם רוצים לתת מלגות למתנחלים, לתת גם לבני השכונות.

שרת התקשורת ל' לבנת:

כמו לאזור א'.

היו"ר ד' תיכון:

אדוני גומר. אפילו חבר הכנסת אלי גולדשמידט אומר שגמרת. משפט, ואתה מסיים.

אליהו בן-מנחם (העבודה):

רבותי, כמי שעדיין גר בשכונה קשה, אני מבקש ודורש מהממשלה – אם אתם הולכים להגדיר את כל ההתנחלויות כאזור עדיפות א', אין לי בעיה. במקביל, ביחד, תגדירו גם את כל שכונות המצוקה כאזור פיתוח א', שגם הם יקבלו חינוך, מלגות, ושגם להם תהיה קורת גג. לא כאן וילות חינוך וכאן גרים באוהלים; כאן מלגות וכאן הילדים מתבוססים בבובות, והם לא ישרתו אחר כך בצבא. אם תעשו כך, תקבלו תמיכה הרבה יותר גדולה. אל תפלו. הדם של כולנו דם אדום, גם של אלה וגם של אלה.

היו"ר ד' תיכון:

תודה. אחרון הנאמים – חבר הכנסת פני בדש, בבקשה.

חבר הכנסת גולדשמידט, אתה זוכר את ההסכם בינינו? לא קיבוצים, לא יהודה ושומרון, לא שכונות עוני, כי זה בומרנג.

אלי גולדשמידט (העבודה):

לא, אני פשוט לא מבין למה השרה לימור לבנת התלבשה על דגניה א'. יש יפעת.

פני בדש (הליכוד-גשר-צומת):

היא התלבשה גם על עומר, מה אתה רוצה?

היו"ר ד' תיכון:

חבר הכנסת גולדשמידט, לפני כמה ימים שמעתי בבוקר את חבר הכנסת ברק, והוא הסביר בדיוק, ואני הרי ידעתי לאן זה מגיע. בבקשה.

פני בדש (הליכוד-גשר-צומת):

אדוני היושב-ראש, חברי הכנסת, שמעתי בתחילת הערב את יושב-ראש האופוזיציה, חבר הכנסת שמעון פרס, שמעתי את חבר הכנסת רן כהן, ויש לי הרגשה שהם עדיין לא מבינים שעברה חצי שנה והתחלפה ממשלה ויש מדיניות חדשה. תכניסו לראש שהממשלה שנבחרה לא הולכת לבצע את

מדיניות הממשלה הקודמת. העם בחר אחרת. כל הערב אתם מתקיפים את ההחלטה על אזור א' ביהודה ושומרון. מה שאתם ביטלתם ב-1992 – וזה היה לגיטימי מבחינתכם, כי עליכם לשלטון והחלטתם לבצע את המדיניות שלכם – הוא לגיטימי ב-1996; מתחלפת ממשלה, והיא חוזרת לבצע את המדיניות שהיא חושבת עליה.

חיים רמון (העבודה):

עם לגיטימיות לא מתווכחים.

פיני בדש (הליכוד-גשר-צומת):

חבר הכנסת רן כהן צעק 800מאות: 15,000 דולר לדירה ביהודה ושומרון, שערורייה, על חשבון אופקים, על חשבון ירוחם. קודם כול, הלוואי שזה היה נכון. אם כל דירה ביהודה ושומרון היתה עולה 15,000 דולר, תאמין לי שלא היתה נשארת דירה אחת פנויה. אבל אין ועדיין לא נתנו את זה.

אבל השיטה להשוות, שכביכול כל התנאים שנותנים ביהודה ושומרון, שייבשתם אותם במשך ארבע שנים, זה יהיה על חשבון אופקים, על חשבון ירוחם?

חיים רמון (העבודה):

שרת התקשורת אמרה – – –

נואף מסאלחה (העבודה):

זה לא על חשבון עומר.

פיני בדש (הליכוד-גשר-צומת):

חבר הכנסת רמון, תפסיקו עם ההסתה הזו. זה לא עזר לכם בעבר וזה לא יעזור לכם בהווה.

לכן אני קורא לכם – תפסיקו עם ההסתה הזו, תפסיקו לחמם את עיירות הפיתוח. חזרנו למדיניות הקודמת. ימצאו לזה תקציבים, לא על חשבון עיירות הפיתוח. כל הזעקה בנושא הרחבת ההתנחלויות – רבותי, בהסכם אוסלו כתוב, מה שעשה עורך-הדין זינגר – – –

היו"ר ד' תיכון:

חבר הכנסת בייגה שוחט, אנחנו לא מתקדמים. חברת הכנסת גוז'נסקי. חברת הכנסת נעמי חזן. רבותי, אנחנו לא מתקדמים. חבר הכנסת אלון. חבר הכנסת יהלום. חבר הכנסת בדש, אנא המשך.

פיני בדש (הליכוד-גשר-צומת):

בהסכם אוסלו כתוב בפירוש, שניתן להרחיב את ההתנחלויות ולא לעצור את הגידול הטבעי בהתנחלויות. כתוב, היום הציגו את זה בוועדת החוץ והביטחון, וחבר הכנסת רמון אמר: נכון שכתוב, אבל לא זו היתה רוח הדברים. כל אחד רואה את רוח הדברים מהכיוון שלו.

היו"ר ד' תיכון:

חבר הכנסת רמון. אדוני שר התעשייה והמסחר. רבותי.

פיני בדש (הליכוד-גשר-צומת):

לא ניתן להמשיך לייבש את ההתנחלויות ולא לאפשר להם את הגידול הטבעי, לא לאפשר להם לבנות מבני ציבור, דבר שלא אפשרו להם בארבע שנים. צריך לתת לאנשים האלה זכות קיום, לפתח תשתיות, כדי שהם יוכלו להמשיך ולהתפתח ולגדול במקומות האלה.

לנושא הבנייה בירושלים: ממתי צריך לבקש רשות מערפאת לבנות בראס-אל-עמוד בירושלים? ממתי? היה צריך בכלל לבקש רשות לפתוח מנהרה בירושלים?

רבותי, אין ויכוח, ירושלים היא בירת ישראל. ממשלת ישראל יכולה לעשות כל מה שהיא רוצה בירושלים, והמנהרה זה הקרב על ירושלים. נכנעים במנהרה, נכנעים בדברים אחרים. צריך להמשיך לבנות, כמו שדחפת, חבר הכנסת פואד, כשהיית שר השיכון, לבנות בירושלים עוד ועוד שכונות יהודיות. זה היה לכבודך. צריך להמשיך ולא להתחשבן, לא לעשות חשבונות. ככל האפשר – להמשיך ולפתח בנייה יהודית בירושלים.

בנושא הכבישים העוקפים ביהודה ובשומרון: סללו כבישים עוקפים ביהודה ובשומרון – גם אתה, פואד, עשית עבודה יפה בעניין. אבל, חבר הכנסת פואד, הכבישים העוקפים מפסיקים להיות עוקפים. הבנייה הבלתי-חוקית לאורך הכבישים מתבצעת בקצב, ואני קורא לשר הביטחון לעצור את הבנייה הבלתי-חוקית שמתבצעת בשני צדי הכבישים העוקפים. אחרת, בתוך שנה צריך לבנות לכבישים העוקפים האלה עוד כבישים עוקפים. כל יום שעובר ולא מפקחים על הבנייה הזו, ואני מכיר טוב מאוד מהדרום איך העסק הזה הולך ומתפתח בצורה חכמה ומהירה – צריך לעצור את התהליך הזה, כל יום לפקח ולהרוס.

למרות כל הצעקות יש להמשיך ולאפשר בנייה פרטית ביהודה ובשומרון בהתנחלויות; לאפשר ליזמים לבנות בנייה פרטית ובכך לחסוך כספי ציבור בבנייה ציבורית.

חבר הכנסת ברק, לאחרונה אתה מרבה לתקוף את ראש הממשלה. אמרתי לך קודם, גם כן בארבע עיניים, אתה מתחיל דווקא לאבד נקודות בעינין הזה.

דליה איציק (העבודה):

הוא אומר בדיוק מה שאתם אומרים. רק יותר אמין.

פיני בדש (הליכוד-גשר-צומת):

אתה ביטחוניסט, צריכה גם להיות אחריות לאופוזיציה.

אהוד ברק (העבודה):

פיני בדש (הליכוד-גשר-צומת):

תשמע בקול אביר, שאמר לך: הגזמת. תנמיך את הטון. תעשה את זה יותר מתון. תהיה אופוזיציה בונה, לא אופוזיציה הרסנית.

היו"ר ד' תיכון:

רבותי, הוא עומד לסיים. נא לשבת. חבר הכנסת גולדשמידט, חבר הכנסת דהן, חבר הכנסת פנחסי; כל סיעת ש"ס, נא לשבת, למעט בניזרי.

פיני בדש (הליכוד-גשר-צומת):

אני שומע כל הזמן את אנשי האופוזיציה שמדברים על ההפרות הישראליות ועל אי-ביצוע ההסכמים מצד ישראל. אדוני שר הביטחון וראש הממשלה, העליתי את זה היום.

היו"ר ד' תיכון:

חברת הכנסת נעמי חזן, נא לשבת.

פיני בדש (הליכוד-גשר-צומת):

יש לעצור כניסה של פלשתינים ליהודה ושומרון כל עוד לא יצאו כל ה-40,000 שהיו צריכים לצאת. צריך לווסת את זה. 40,000 פלשתינים נכנסו ולא יצאו אחרי שהמועד פג. אין לאפשר לאף אחד להיכנס כל עוד 40,000 אלה לא יצאו. זו פשוט זכות השיבה בדלת האחורית.

אני רוצה לסיים. היום שמעתי התקפות כלכליות על הממשלה הזו. איפה חבר הכנסת שוחט? חבר הכנסת שוחט, שר האוצר לשעבר, כל הזמן תקפו פה בנושא מדיניות כלכלית.

נואף מסאלחה (העבודה):

פיני בדש (הליכוד-גשר-צומת):

אנחנו קיבלנו אינפלציה של 14%. מאז המהפך בשלטון האינפלציה השנתית עומדת על 7%–8%. קיבלנו היום תל"ג, גירעון של 5.4 מיליארדי דולר. ב-1992 היה פלוס 100 מיליון דולר.

אליהו בן-מנחם (העבודה):

מה קורה היום?

פיני בדש (הליכוד-גשר-צומת):

אנחנו היום מנסים לתקן.

אליהו בן-מנחם (העבודה):

מקלקלים.

פיני בדש (הליכוד-גשר-צומת):

אנחנו מנסים היום לתקן את מה שקלקלתם. אני לא אומר שלא עשיתם דברים טובים. אני לא אומר שלא נעשו דברים טובים. נסללו כבישים, נבנו תשתיות. בעיירות הפיתוח פיתחו אזורי תעשייה. אני לא אומר שלא. אבל אל תתקיפו כאשר היום מבצעים קיצוצים בגלל גירעונות שאתם ביצעתם.

אליהו בן-מנחם (העבודה):

רק על החלשים? למה רק על החלשים?

פיני בדש (הליכוד-גשר-צומת):

למה על החלשים?

היו"ר ד' תיכון:

חבר הכנסת בן-מנחם.

פיני בדש (הליכוד-גשר-צומת):

תלמד את הנושא היטב ותראה שהמערכת הזו דווקא אינה פוגעת בחלשים.

היו"ר ד' תיכון:

תודה. רבותי, נא לשבת. אנחנו ניגשים להצבעה. חבר הכנסת רענן כהן, בקיצור. גברתי שרת התקשורת, הוא מדבר אלייך.

רענן כהן (העבודה):

אני מדבר אל ראש הממשלה. אדוני היושב-ראש, על-פי חוק-יסוד: הממשלה סעיף 17(א), הממשלה בכל עניין שקשור להבעת אי-אמון בה חייבת למסור את נוסחו המלא של הסכם בכתב שנחתם, למזכיר הכנסת, לא יאוחר מ-24 שעות לפני הבעת אי-אמון.

הנה לפנינו, מה שאני יודע, סיעת הדרך השלישית הודיעה היום שתיעדר מהצבעת אי-אמון. אני יודע שבעקבות מפגשים שהתקיימו היום בין ראשי הדרך השלישית לבין ראש הממשלה בלשכתו בכנסת, הם החליטו לחזור בהם מהודעתם הקודמת ולהצביע אמון בממשלה. על-פי הידוע לי, היתה הבטחה של ראש הממשלה שלפיה לא יחול מעמד אזור עדיפות א' על כל ההתנחלויות, וזאת בניגוד להחלטת הממשלה.

אני דורש מראש הממשלה להניח את ההסכם הסודי ואת ההבטחות שניתנו לדרך השלישית, על-פי האמור בסעיף 17(א). אני רוצה לדעת גם למי ראש הממשלה אומר אמת – לעם – –

היו"ר ד' תיכון:

לסיים. זה כבר לא על-פי סעיף 17(א).

רענן כהן (העבודה):

אני מסיים, אדוני היושב-ראש. אני למדתי את זה ממך. אני מבקש לדעת למי אומר אמת ראש הממשלה – לעם? למתנחלים? או לדרך השלישית?

היו"ר ד' תיכון:

גברתי השרה.

שרת התקשורת ל' לבנת:

אין שום הסכם. חבר הכנסת רענן כהן בודה מלבדו.

היו"ר ד' תיכון:

תודה, אנו עוברים להצבעה.

שמעון פרס (העבודה):

אנחנו רוצים לשמוע את דברי ראש הממשלה. יש כאן פרלמנט.

רענן כהן (העבודה):

אנחנו רוצים לשמוע את דברי ראש הממשלה מפי ראש הממשלה.

היו"ר ד' תיכון:

חבר הכנסת שמעון פרס, ישנה השרה המקשרת, היא השיבה בשם הממשלה ובשם ראש הממשלה, והיא מסרה הצהרה.

שמעון פרס (העבודה):

היא לא יכולה לומר שהוא בודה מלבדו. היתה הודעה של הדרך השלישית. הוא לא בדה מלבדו, הוא שמע ברדיו.

משה שחל (העבודה):

היו"ר ד' תיכון:

חבר הכנסת שחל, אתה רוצה שאציג בפניך אסמכתאות להחלטה שלי? תשאל את השר לשעבר בייגה שוחט – כאשר שאלו את ראש הממשלה, הוא השיב.

רענן כהן (העבודה):

לא, רק ראש הממשלה.

היו"ר ד' תיכון:

הוא השיב. לא נכון. רבותי, אני עובר להצבעה.

רענן כהן (העבודה):

ראש הממשלה קיים את השיחות עם הדרך השלישית, לא אתה.

היו"ר ד' תיכון:

אני עובר להצבעה אחת על שתי הצעות האי-אמון.

רענן כהן (העבודה):

לא מצביעים.

דליה איציק (העבודה):

שהדרך השלישית תענה.

היו"ר ד' תיכון:

רבותי, אני עובר להצבעה. יש שתי הצעות אי-אמון, אני מצביע עליהן בהצבעה אחת.

רענן כהן (העבודה):

לא מצביעים.

היו"ר ד' תיכון:

בסדר, בסדר. מי בעד הצעות סיעות העבודה ומרצ-חד"ש-בל"ד להביע אי-אמון לראש הממשלה?
אפשר להצביע בעד ונגד האי-אמון.

דליה איציק (העבודה):

תישארו לבד בהצבעה.

רענן כהן (העבודה):

ראש הממשלה מפחד – הצבעה נפרדת.

הצבעה מס' 1

בעד ההצעות של סיעות העבודה ומרצ-חד"ש-בל"ד להביע אי-אמון לראש הממשלה – 21

נגד – 58

נמנעים – אין

ההצעות של סיעות העבודה ומרצ-חד"ש-בל"ד להביע אי-אמון לראש הממשלה לא נתקבלו.

היו"ר ד' תיכון:

בעד – 21, נגד – 58, אין נמנעים. הצעת האי-אמון לא נתקבלה. זאת אומרת, שתי הצעות האי-אמון לא נתקבלו. חבר הכנסת רענן כהן, אתה רוצה שאגיד: לא השיגו 61. זה יספק אותך? 21 בעד, לא הושג רוב בעד האי-אמון.

שמעון פרס (העבודה):

היתה הודעה ברדיו. קמה השרה ואומרת שחבר הכנסת רענן כהן בודה דברים מלב. איזה מין דבר זה?

היו"ר ד' תיכון:

חבר הכנסת פרס, שלחתי את השרה להתייעץ עם ראש הממשלה, והיא מסרה הודעה בשם ראש הממשלה.

שמעון פרס (העבודה):

תכבד את הכנסת.

חילופי גברי בוועדות הכנסת

היו"ר ד' תיכון:

רבותי, אנחנו עוברים למושא הבא.

רענן כהן (העבודה):

תנהל את הכנסת לבד, אנחנו לא מצביעים.

היו"ר ד' תיכון:

רבותי, אנחנו עוברים להצבעה.

רענן כהן (העבודה):

תצביע לבד.

היו"ר ד' תיכון:

רבותי, נא לשבת.

חיים אורון (מרצ):

לא היה צלצול.

נעמי חזן (מרצ):

תחכה חמש דקות.

היו"ר ד' תיכון:

נא לשבת, מי שרוצה להצביע, שיצביע. היה צלצול. עם כל הכבוד לך, חבר הכנסת אורון, עדיין יש מזכיר לכנסת, והוא יקבע אם היה או לא היה. לא אתה. זה שאתה לא שומע, עדיין לא אומר שלא היה צלצול.

רבותי, נמתין שתי דקות. בינתיים, הודעה ליושב-ראש ועדת הכנסת. חבר הכנסת פנחסי, בבקשה.

רענן כהן (העבודה):

ראיתי איך ניהלת את הדיון.

היו"ר ד' תיכון:

חבר הכנסת מירום, חבל להתרגש. חבר הכנסת רענן כהן, אתה יכול להחליט מה שאתה רוצה. תאמין לי שאין מנוסה ממני בסעיף הזה, ואני הרי יודע ממי קיבלתי תמיד תשובות.

רענן כהן (העבודה):

אתה מנצל את הכנסת.

היו"ר ד' תיכון:

כן, כן, אני מכיר את הפזמון הזה.

רענן כהן (העבודה):

תאמין לי שאני יודע מה אני אומר.

היו"ר ד' תיכון:

אתה טועה. תשאל את בייגה שוחט. תאמין לי שאני יודע מה אני אומר. תאמין לי שאני גם מדייק.

רפאל פנחסי (יו"ר זמני של ועדת הכנסת):

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, הנני מתכבד להודיע בזאת על חילופי גברי בוועדת החוץ והביטחון מטעם סיעת הליכוד: במקום חבר הכנסת יהושע מצא, שהתמנה לשר הבריאות, אכהן אנוכי, חבר הכנסת רפאל פנחסי.

אני רוצה לציין, שסיעת הליכוד שומרת לה את הזכות, בבוא היום, כאשר המקום יתפנה על-ידי מינוי ממלאי-מקום נוספים, שהוא יוחזר לסיעת הליכוד.

מיכאל איתן (הליכוד-גשר-צומת):

אדוני היושב-ראש, מאחר שנמסרה הודעה בשם סיעת הליכוד, אני רוצה שיהיה ברור שלסיעת הליכוד יש זכויות לגבי המקום הזה, כמו לגבי כל מקום אחר של סיעת הליכוד. כלומר, בכל רגע שסיעת הליכוד תחפוץ לשנות את נציגה בוועדה, היא תוכל לעשות זאת.

רפאל פנחסי (יו"ר זמני של ועדת הכנסת):

בהחלט, זה מה שאמרתי.

הודעת יושב-ראש ועדת הכנסת

רפאל פנחסי (יו"ר זמני של ועדת הכנסת):

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, ועדת הכנסת קבעה היום את הוועדות הבאות לדיון בהצעות חוק ובהצעות לסדר-היום: 1. הוועדה לקידום מעמד האשה תדון בהצעת חוק איסור לשון הרע (תיקון – הרחבת הגדרת לשון הרע), התשנ"ו-1996, הצעת חברת הכנסת יעל דיין וקבוצת חברי הכנסת; 2. ועדת העבודה והרווחה תדון בהצעה לסדר-היום בנושא: שיעור אבטלה גבוה באזור הדרום, הצעת חבר הכנסת זאב בוים.

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, הודעה נוספת: ועדת הכנסת קבעה ביום כ"ט בחשוון התשנ"ז, 11 בנובמבר 1996, כי תקציב הביטחון יידון בוועדה משותפת של ועדת הכספים וועדת החוץ והביטחון. מספר החברים בוועדה נקבע ל-14. ועדת הכנסת החליטה היום להגדיל את הוועדה המשותפת ל-16 חברים – שמונה חברים מכל ועדה, כדלקמן: מטעם ועדת החוץ והביטחון, חברי הכנסת מאיר שטרית, גדעון עזרא, שאול יהלום, שלמה בן-עמי, חיים רמון, יורי שטרן, דדי צוקר ויהודה לנקרי. מטעם ועדת הכספים – חברי הכנסת אברהם שוחט, חיים אורון, מיכה גולדמן, אברהם רביץ, יהודה הראל, מיכאל קליינר, סילבן שלום ורפאל פנחסי. חבר ועדת הכספים יהיה יושב-ראש הוועדה המשותפת.

אבקש את אישור הכנסת.

היו"ר ד' תיכון:

תודה. רבותי, אנחנו עוברים להצבעה על הקמת הוועדה המשותפת ואיושה כפי שמסר יושב-ראש ועדת הכנסת.

חיים רמון (העבודה):

אני רוצה להביע הערכה על הקמת הוועדה – – –

היו"ר ד' תיכון:

תודה. רבותי, אנחנו ניגשים להצבעה. מי בעד? מי נגד?

הצבעה מס' 2

בעד הודעת ועדת הכנסת – 55

נגד – 2

נמנעים – 1

הודעת ועדת הכנסת על הקמת ועדה משותפת לתקציב הביטחון ועל הרכבה נתקבלה.

היו"ר ד' תיכון:

בעד – 55, נגד – 2, נמנע אחד. הצעתו של יושב-ראש ועדת הכנסת אושרה.

ערעורה של הממשלה על הודעת ועדת העבודה והרווחה על רצונה להחיל דין רציפות על הצעת חוק שכר מינימום (תיקון מס' 2), התשנ"ו-1996

היו"ר ד' תיכון:

רבותי, אנחנו עוברים לסעיף הבא: ערעורה של הממשלה על בקשת ועדת העבודה והרווחה להחיל דין רציפות על הצעת חוק שכר מינימום (תיקון מס' 2), התשנ"ו-1996. שר האוצר מבקש למסור הודעה.

שר האוצר ד' מרידור:

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, הממשלה הגישה התנגדות להחלת הרציפות. עם זאת, היום שוחחתי עם יושב-ראש ועדת העבודה והרווחה והגענו לסיכום, שהממשלה תסיר את התנגדותה ויושב-ראש הוועדה, בתיאום אתי, יודיע שהוא ימשיך בדיון בעניין זה בתיאום עם הממשלה.

רענן כהן (העבודה):

זה בניגוד להחלטה – – –

חגי מירום (העבודה):

יש לזה קשר עם התקציב?

שר האוצר ד' מרידור:

ולכן אני מודיע שאני מסיר את התנגדותי. תודה רבה.

היו"ר ד' תיכון:

תודה. רבותי, אנחנו ניגשים להצבעה. אין דיון.

חיים רמון (העבודה):

יש כללים שקובעים כיצד דנים פה. מה שאמר השר זה בניגוד לתקנון. זה הסכם לא חוקי.

רענן כהן (העבודה):

אתם הורסים הכול, הורסים את הכנסת, הורסים את המדינה.

חיים רמון (העבודה):

אדוני היושב-ראש, זה בניגוד לתקנון.

היו"ר ד' תיכון:

וזאת למה? יסביר לי אדוני.

חיים רמון (העבודה):

אי-אפשר להחזיק חוק בוועדה ארבע שנים.

היו"ר ד' תיכון:

מי אמר? ודאי שלא. יש תקנון לכנסת ויפעלו על-פי התקנון. אתה מצביע על החלת דין הרציפות, זה הכול. שר האוצר מסר הודעה כפי שהוא מבין.

רבותי, נא לשבת.

יושב-ראש ועדת העבודה והרווחה, בבקשה.

מקסים לוי (הליכוד-גשר-צומת):

אני רוצה להסביר. עם כל הכבוד, אנחנו היינו אמורים להצביע היום על החלת דין רציפות, וזה ייעשה היום. ביחס לדברים שנאמרו ביני לבין שר האוצר, ודאי שוועדת העבודה והרווחה תקדם את החוק במהירות האפשרית. כאשר שר האוצר פונה, יש אפשרות לקיים דיאלוג בינינו ושיחה, וזאת כאשר יש תיאום בינינו לגבי הנושא.

אין בכוונתי להאריך יותר את הדיון בחוק, והחוק יבוא לאישור הכנסת במהירות האפשרית.

חגי מירום (העבודה):

רק שאלה. האם יש קשר לחוק הזה עם הדיונים על התקציב בעוד שבועיים?

מקסים לוי (הליכוד-גשר-צומת):

לא. אני חוזר ואומר לך, חבר הכנסת מירום – – –

רן כהן (מרצ):

– – –

מקסים לוי (הליכוד-גשר-צומת):

רק רגע. הוא שואל.

קריאות:

– – –

היו"ר ד' תיכון:

רבותי, אני רוצה להזכיר לכולם שאין דיון בנושא הזה, יש הצבעה בלבד, וההצבעה היא שמחייבת.

מקסים לוי (הליכוד-גשר-צומת):

אני רוצה רק לענות, ברשותך.

היו"ר ד' תיכון:

לענות ולסיים.

מקסים לוי (הליכוד-גשר-צומת):

חבר הכנסת חגי מירום, אנחנו אמרנו את דעתנו, ואני חוזר ואומר: תקציב המדינה כפי שהוא יביא להתנגדות שלנו, ואין קשר בין שכר המינימום לבין תקציב המדינה.

היו"ר ד' תיכון:

רבותי, אנחנו ניגשים להצבעה.

עמיר פרץ (העבודה):

ביקשתי – – –

היו"ר ד' תיכון:

לא. אנחנו ניגשים להצבעה.

עמיר פרץ (העבודה):

בכל הכבוד, אדוני, אני מבקש – – –

מיכאל איתן (הליכוד-גשר-צומת):

אני יכול לקבל את רשות הדיבור?

היו"ר ד' תיכון:

לא. חבר הכנסת פרץ, דקה מהמקום.

עמיר פרץ (העבודה):

אדוני היושב-ראש – – –

מיכאל איתן (הליכוד-גשר-צומת):

אדוני היושב-ראש – – –

היו"ר ד' תיכון:

לא.

מיכאל איתן (הליכוד-גשר-צומת):

אדוני היושב-ראש, כל מי שצועק מקבל – – –

היו"ר ד' תיכון:

לא. חבר הכנסת רענן כהן לא מדבר. לא כל מי שצועק, הראיה – שאתה לא מקבל.

מאחר שנתתי ליושב-ראש ועדת העבודה והרווחה לדבר לפני משורת הדין, אני נותן למזכ"ל ההסתדרות, או איך קוראים לזה עכשיו, חבר הכנסת רמון?

חיים רמון (העבודה):

יושב-ראש.

היו"ר ד' תיכון:

בבקשה. דקה.

עמיר פרץ (העבודה):

אדוני היושב-ראש, מכיוון שגם אני הייתי יושב-ראש ועדת העבודה והרווחה, אני מוכרח לומר לידידי חבר הכנסת מקסים לוי – ואני מאוד מעריך את עמדותיו – שבמקרה הזה, כיוון שמדובר בנושא שהוא רב-משמעות לגבי המתרחש במשק ולגבי אוכלוסיות מאוד מאוד חלשות, אני חושב שאסור שדבר כזה יתרחש. אם לשר האוצר יש עמדה, יבוא נא בפני הוועדה וישכנע את הוועדה. אסור בשום פנים ואופן שיושב-ראש הוועדה – – –

מקסים לוי (הליכוד-גשר-צומת):

– – –

עמיר פרץ (העבודה):

חבר הכנסת מקסים לוי, אתה היום באצילות שלך מפקיד בידי הממשלה שימוש בלתי הוגן בוועדה, ואני מזהיר אותך מפני שימוש כזה.

היו"ר ד' תיכון:

רבותי, אנחנו ניגשים להצבעה. מי בעד החלת דין רציפות על הצעת חוק שכר מינימום (תיקון מס' 2)?

הצבעה מס' 3

בעד הודעת ועדת העבודה והרווחה – 56

נגד – 1

נמנעים – אין

הודעת ועדת העבודה והרווחה על רצונה להחיל דין רציפות על הצעת חוק שכר מינימום (תיקון מס' 2), התשנ"ו–1996, נתקבלה.

היו"ר ד' תיכון:

בעד – 56, נגד – 1, אין נמנעים.

דין הרציפות הוחל על הצעת החוק והיא עוברת לדיון בוועדת העבודה והרווחה.

הודעת ועדת הכלכלה על רצונה להחיל דין רציפות על הצעות חוק

היו"ר ד' תיכון:

רבותי, מבקשים להחיל דין רציפות על הצעת חוק שירותי הובלה, התשנ"ו–1996. שר התחבורה מבקש לומר כמה משפטים.

אלי גולדשמידט (העבודה):

גם אני.

היו"ר ד' תיכון:

רבותי, צריך להבין, שכאשר דנים על החלת דין הרציפות, אין דיון.

אלי גולדשמידט (העבודה):

שר התחבורה לא ערער.

היו"ר ד' תיכון:

אם אתה עומד על כך שהוא לא ידבר – – –

אלי גולדשמידט (העבודה):

אני לא עומד על כך. גם אני מבקש להגיב.

היו"ר ד' תיכון:

אדוני השר, בבקשה.

שר התחבורה י' לוי:

אדוני היושב-ראש, רבותי חברי הכנסת, רציתי לומר שאנחנו נתמוך בהחלת דין הרציפות. אני רוצה לברך את חבר הכנסת פני בדש על היוזמה שלו, יוזמה חשובה.

עם זאת, הודעתי היום למציע, חבר הכנסת בדש, שהממשלה הביאה בחשבון הערות משפטיות שונות בקשר לחוק שלו והכינה הצעת חוק משלה, וחבר הכנסת בדש היה שותף לגיבושה של הצעת החוק וגם הוזמן לדיונים אתנו. אני מבקש, כמובן, לתמוך בהחלת דין הרציפות. הצעת החוק כבר הופצה למשרדים, ובתוך שבועיים תובא לוועדת השרים לענייני חקיקה ולכנסת.

אדוני היושב-ראש, אבקש לרשום שהממשלה תבקש לאחד את הדיון בהצעה הממשלתית ובהצעה של חבר הכנסת פני בדש בועדת הכלכלה. תודה רבה.

היו"ר ד' תיכון:

תודה. חבר הכנסת אלי גולדשמידט, יושב-ראש ועדת הכלכלה, משם בבקשה.

אלי גולדשמידט (העבודה):

אדוני היושב-ראש, רבותי חברי הכנסת, אני מודיע שאני אפעל על-פי תקנון הכנסת בנושא. תודה.

היו"ר ד' תיכון:

מה זה היה צריך להיות?

אלי גולדשמידט (העבודה):

הודעתי שאני אפעל על-פי התקנון.

היו"ר ד' תיכון:

יש ספקות?

אלי גולדשמידט (העבודה):

אני לא מבין בשביל מה היו הדברים האלה. אדוני היושב-ראש, יש הצעת חוק של חבר הכנסת פני בדש שאנחנו החלטנו להחיל עליה רציפות. אם הממשלה רוצה להביא הצעת חוק משלה, היא תגיע לוועדה.

היו"ר ד' תיכון:

הבנתי. תודה.

רבותי, אנחנו ניגשים להצבעה. מי בעד החלת דין רציפות על הצעת חוק שירותי הובלה? אפשר להצביע, רבותי.

הצבעה מס' 4

בעד הודעת ועדת הכלכלה – 19

נגד – אין

נמנעים – אין

הודעת ועדת הכלכלה על רצונה להחיל דין רציפות

על הצעת חוק שירותי הובלה, התשנ"ו-1996, נתקבלה.

היו"ר ד' תיכון:

בעד – 19, אין מתנגדים, אין נמנעים. דין הרציפות הוחל.

כפי שאמרתי בפתיחת הדיון, הדיון בנושא האחרון נדחה למועד אחר. ישיבת הכנסת נעולה. תודה רבה לכולכם. ערב טוב.

הישיבה ננעלה בשעה 20:12.